Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

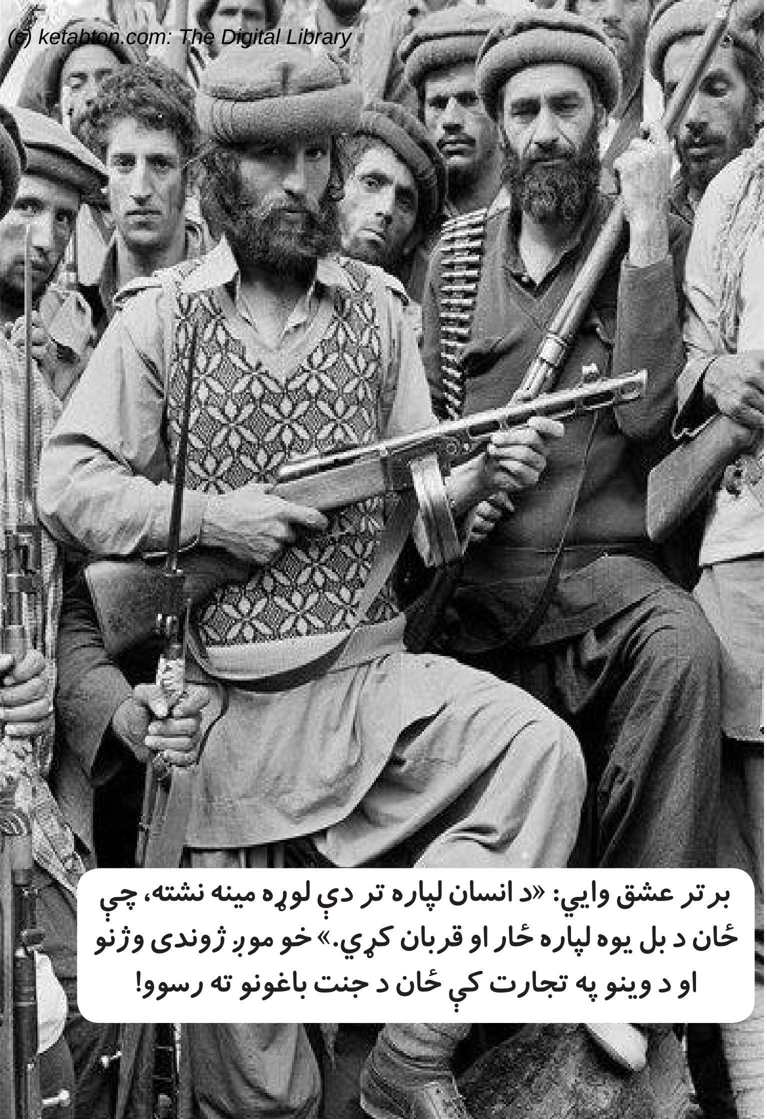

بر تر عشق وايي: «د انسان لپاره تر دي لوړه مينه نشته، چي ځان د بل يوه لپاره ځار او قربان کړي.» خو موږ ژوندی وژنو او د وينو په تجارت کې ځان د جنت باغونو ته رسوو!

لومړی ګام

«ټول په دې فکر دي، چې نور وګړي او ټول بشريت بدل کړي؛
خو هېڅوک د ځان د بدلولو په فکر کې نه دي.» ليو تولستوی

«زه» سپېڅلی، «بل» ناولی!

لږ تر لږه نيمه پېړی کېږي، چې دلته د بل بدلولو کلچر پيل شوی!
او دغه سپين خدايي کلی، د انسان–فرد د بدلولو مسلخ ګرځېدلی.
دلته هر «بل» زيات دی، «اضافي» دی او چړې زموږ غيرتي نښې دي!
دلته «بل» زيات دی! بل حق نه لري. بل ناروا او حرام دی. او دا له ماشومتوبه را زده کېږي!
پرته زما له ډوله، زما له فکره، زما له رسم او رواجه، زما له اند او باوره پرته بل يو هم روغ نه دی، سړی نه دی او خدای ناروا کړی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ پر یو بل کانګې کوو. بل را ته ازغی دی. بل اور را اچوي.
بل ظالم دی، ناجنس دی، بدل دی، کچه او ناپاک دی!

د بل بدلولو باغ لنډ انځور

دا څو میلیونه په وینو سره قربانیان، زخمیان، عقلي او رواني ناروغان،
دا له خپل پلرني کور، کلي، ښار څخه شړل شوي انسانان،
دا د غچ او انتقام له اوره ډک بالفعل او بالقوه جنګیالان،
ټول ټول د بل بدلولو دوزخي فکر او فرهنګ هغسې راوړل لکه دا اوس یې چې راوړي!
دلته زوی انقلابي شو، پلار ضد انقلاب شو. بزګر ړیره خرېلې سرلوڅی معلم وواژه، په ضد کې یې بریتور ضابط، د ټانک په ګولۍ کلی او جومات نښه کړ.
دلته هر نوم، هر خېل، هره درجه انسان قاتل شو. او داسې هم کلی قاتل شو، هم ښار قاتل شو.
موږ یو بل د ککړ ذهن، ککړ فکر، ککړو اخلاقو، ککړ چلند او ککړ رواج په خاطر غندو، محکومو، وهو، وژنو...!
او موږ د خپل ذهن-باور له نظره بل د ککړ اند- باور په خاطر؛ د خپل «روا» او «مقدس» غضب په اور کې سوځو او تباه کوو!
وه نه وه! یو وخت زموږ د ادارې د وړتیاوو لوړولو او ادارې د پراختیا رییسه آریه نجات، زما د مشر زوی «بهرام امرخېل» په لیدلو سره هکه اریانه شوه او ویې وېل: «وفا صیب،بچه ات طرف تو نه رفته!»
زه وایم دا یې کمال دی، چې ما ته نه دی شوی!
زه «یو» یم! نوی ځلمی بهرام بیا ځانته «یو» دی! هېڅ «یو»، د بل «یوه» تکرار نه دی.
ځکه نو خلقت دومره رنګین او متنوع دی.

هېڅ «یو» په «بل» کې نشي تکراربدلای!

تنوع خدایي لورینه ده. د فکر تنوع، د اخلاقو تنوع، د رواجونو تنوع، د اندونو-باورونو تنوع، د رنګونو او قومونو تنوع... او بالاخره د هر وګړي تنوع ددې شاهده ده، چې هر یو ژوند خدایي شهکار دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغې مېرمنې وخندل او په خپلو تبصرو يې زموږ د څېرو، د افکارو، د خويونو او چلندونو تنوع ونه ځپله. او په دې سره زه يو هم او بهرام يو هم په خندا شوو.
موږ نړۍ، چاپېريال، انسانان د خپلې هېندارې دريځ ته را ټيټوو. هر بل بايد هغسې واوسي، لکه زه چې يم.
ځکه نو اټکل کوم، چې لا ځان سم نه وينو. لا خپل «ځان» ته نه يو رسېدلي. ځکه به نو دلته په دغې افکارو، ايډيالوجيو، باورونو او خويونو را جمعه کړې ټولنه کې فرديت او تنوع سپېڅلي نه وي.
ځکه به نو ښايي د يوه يوه خداى را څخه خوشحاله نه وي!
په دا ډول ذهني- دوزخي فضا کې، هر فرد او وګړي چلپيا خوري؛
ځکه نو بيا زه هم چلپيا خورم،
زه هم د بل لپاره هومره نامقدس، ککړ، بد، خراب او ناولی يم؛ لکه هغه چې زما ذهن ناولی، ناروا او حرام را پېژندلی!
په داسې اند او باور سره هم «زه» او هم «بل» چلپيا خوروو. بيا نو هېڅوک نشته:
وېر بېرم، دغه جګړه چې موږ متمدنو فکرونو-خويونو اسير کړي انسانان يې کوو؛ د ټولوژني مبهم مانيفست نه وي!!!
اخلاقو او باورونو څومره تاوان رسولی دی! بل دې اوسي؛ خو چې خپل «فرديت» او «تنوع» حلال کړي! زما په څېر روا سړی شي!
زما افکار، زما اندونه-باورنه، زما عادتونه په ماته غاړه خپل کړي. خپل فکر، باور، اخلاق او عمل يې وګرځوي.
ښايي په دا ډول پوهه، عقل، اند او باور سنبال انسان، د ټول ژوند وژلو لپاره بس وي!
په دې ډول چلند سره دنيا تکراري شمېره ده.
ځمکه زما غټه شوې، پړسېدلې څېره ده،
وګړي له ما جوړ بتان دي.
زمانه زما د ساعتيرۍ ساعت دی.
آه، څه وکړم، په دا ډول کلمو انځورګري کول هم زور غواړي؛ دلته به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هر انسان د ځان لپاره لاره ده او یوازنی حقیقت.
عیسي خپلو دولسو یارانو ته په خطاب کې وویل:
«زه لاره یم او حقیقت.» خو هغه د مسیحا له اګاهۍ
څخه غږېده، نه د هغه عیسی له قوله، چې له انسانه
پر ته بل څه نه وه.»

دویم ګام

«تر هغو چې انسانان د ترلاس لاندې موجوداتو بېرحمه وژونکي وي، هېڅکله به سلامتي او سولې ته ونه رسېږي؛ دا ځکه: تر هغو چې انسانان د حیواناتو په ټولوژنه لاس پوري، یو بل به هم وژني. په حقیقت کې، هغه څوک چې د قتل او غم کر کوي، نشي کولای مینه او ښادي ورېبي.» فیثاغورث

د کپتان نیازمحمد کیسه:

کیسه له سره ثوره ور دمخه ده: نیازمحمد هم اول نمره او هم زموږ کپتان وه. هغه د بزګر بچی وه؛ خو له موږ غوندې خانزاده ګڼل کېده، د درس میدان ورې وه. ښایي د ښوونځي کتابچې او قلمونه به یې هم د هګیو په پیسو ؤ.

نیازمحمد پر موږ بد لګیده. ځکه هغه «بل» ؤ. اول نمره ؤ، کپتان ؤ، او د الجبر هر سوال ځواب یې په ذهن کې ؤ. کیمیا او بیالوجي هم لکه اوبه ورته وه. تاریخ او جغرافیا یې هم له یاده قصه کول. او همداسې نور کتابونه یې ټول په مغز کې وه.

هغه وخت هم ولاړ، هغه د میدان مرکزي لیسه هم ولاړه، هغه د نیازمحمد کپتاني هم ولاړه.

ما دولسم په غازي لیسه کې ختم کړ، کابل پوهنتون ته دت شوم او نیازمحمد په منډه منډه طب انستیتوت خلاص او بله ورځ ډاکتر شو. او دې مینځ کې انقلاب ځوانان خوړل، ترڅو څو تنو غیر پښتنو جنرالانو د ګوند، پوځ او پولیسو څلور پنځه لکه انقلاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساتونکي په قمار وواهل او بيا کابل د تنظيمونو شوا و کليو ته د سرو کابليانو لارې خلاصې شوې او فاتحو کليوالي ځوانانو هم په سکر بيستانو ونومول.
د نيازمحمد د ډاکترۍ کار و بار هم ميدان ښار ته وکوچېد. نور نو ډاکتر دريشي غورځولې وه، کميس او پرتوګ سره له کابله ميدان ښار ته په ګشت کې وه!
خو د بل بدلولو «زمرې» او «سور ملنګ» او يو عالم سړي ورپسې وه! هغوی د چا په ړېره پر ېښولو، پګړۍ يا پکول په سرولو نه بنديدل!
بيا يې ډاکتر نيازمحمد د کابل ميدان ښار په لاره کوز کړ.
مور، خور او بل او بل، چې ځومره سر او تندی وواهه، خو د ولايت مقام ته، د جنګ له نغارو سره، را کوز شوي والي صاحب، په عرض ورغلې کورنۍ داسې ځواب کړه: «مورې خبر نه يو!».
بل وخت خور، ورور په خوب ويني. شهيد ډاکتر وايي: «خورې! زه قوماندان (...) کوز کړم، بيا يې ننبه کړم، بيا يې د ډاک په ازغو او خځندو کې کش کړم. راشئ! پکول مې د پلانکې ډبرې څټ ته پروت دی، چرمي بوټان هم ورړو سپيانو شکولي او دلته ډاک کې پرې ايښي.»
مړی پيدا شو. ښې ښانې د نيازمحمد وې. کورنۍ، مور او خور زورور والي ته عرض وروړ. والي پلانکی را وغوښت. پلانکی هم د مخالفې جبهې جنګ ته روان وه، وخت يې کم وه؛ نو خبره ور يې خلاصه کړه: «اوس خو مې وژلی ځنګه يې کوئ!؟ که مسلمان ؤ، مفت به جنت ته ولاړ شي که کاپير ؤ، اوس به خپل نصيب ته رسېدلی وي؛ بې د هغې يې جهنم ځای ؤ، اوس څه ما وژلی، څه خدای ژوند ترې اخستلای.»
«قوماندان والي» هم دغې کشالې ته داسې د پای ټکی کښېښود: «اوس نو شوي، زه خپل قوماندان نشم خپه کولای، اخر هغه چې بندي کړم بيا ته د هغه پر ځای جنګ ته ځئ؟؟؟»
د سره ثور، سره اور دغه جوړ کړی قوماندان په خپلو ځوانو همسنګرو ملګرو کې «بل» نه ليده. هر يو دی ؤ. خو نيازمحمد «بل» ؤه. پيدا يې کړ او ختم يې کړه.
ښه، شرم دی، چې د قضاوت ګناه وکړم! خدای شته او هېڅ شی پټ نشي پاتې کېدلای!
دا کيسه به پر بېردو، او خپلې ته به را وګرځو.
زه چې په فکر کې غلط شم، او په ځان غمجن شم او د خپلو جيبونو او جايدادنو په تللو او نورو سره په مقايسه کولو شم، نو يو ګل په شان اولاد زړه ته را ولوېږي او ترپ په شُکر سر ټيټ کړم.
اولادونه مې ښکاره دي. هر يو يې ځانته ژوند، ځانته فکر او خيال، ځانته پېژندنه، ځانته رنګ، ځانته جهان، او ځانته سرنوشت لري.
نه يې قد له چا سره مقايسه کوم، نه ځېره، نه عقل، نه لياقت، نه عمر، نه سويه، نه خېل او قوم، نه ځواکمني او شهرت!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو یې هم د مقایسې وړ نه دی. ځکه چې د ځمکې پر مخ «یو» هم له بل یوه سره د مقایسې نه دی.
افغانستان د کم او زیات دېرش مېلیونه «انسان ګلانو» باغ دی. د نړۍ په نامه باغ بیا خپلو نژاد نژاد فصلونو کې، اووه اته میلیارده رنګین انسان ګلان غوړولي.
انسان د طبیعت ګلانو ته ورته دی. خو چا لا خپل «انسان ګل» نه دی پرانستلی. انسان ګل لا هماسې بې نومه، لومړنی، زوړ او قدیمي او هېر پاتې دی.
هرڅه له ځانه پیل کېږي. زه هم ځانته را ګرځم.
زما اولادونه: یو یې هم په ټوله ځمکه کې نه پیدا کېږي. او د ځمکې پر مخ «یو» هم د بل یوه تکرار نه دی؛ ځکه یو یې هم د بل یوه-ولو که اوباما، یا اسامه، یا ماندېلا وي- پر ځای نشي کېدلای.
هر یو یې تر ټولو جګ قد، دنګه ونه، ښایسته صورت او ځانته د زړه دنیا دی؛ خو د هغوی په خوا کې هېڅوک نه په قد، نه په شخصیت او نه په اصلولۍ ترې ټیټ او کچه دی!
انسان په رنګ معتاد دی. داسې ایډیالوجیکي، اخلاقي، فکري، اعتیاد هم رواج دی. عادتونه او سنتونه خو بیا له یو بل سره د جنګولو تېل دي.
د انقلاب له اورونو پخوا، ها د شاه او سردار د زمانې وړې سوله او وچ امنیت وخت کې به، زما پلار سرکاتب محمد اکبر خان امرخېل، له کابله چینایي رنګه مجلې راوړې. پلار یوازې په پاړسي میرزایي ژبه کې «سرکاتب» وه او نورې ژبې نه ورتلې! مجلې یې له خپل ورور بللي، کلیوال ترکاڼ او خټګر محمد ظاهر سره، چې ټولو به باچا باله، پیتاوي ته کتلې او زما ابو به هم ورته کورت بټه باندې کړې وه.
زما خو بیا بیخي له لوست او لیکه توبه وه، خو رنګه عسکونه مې ښه ایسېدل. او چې نوبت به راغی مجلې به مې پاڼه پاڼه اړولې! په رنګه پاڼو به مې لاس را کشاوه! حتا دغه عکسونه به مې بویول. وېره را سره نه وه، چې په سره اعتیاد به واوړم!
دا مجلې د کمونیستي چین په عسکري رنګ ډکې وې. بزګر عسکر، زده کوونکی عسکر، معلم عسکر، مامور، سرمامور، رییس، وزیر، رهبر هر یو عسکر، عسکر او قومندان هم عسکر، یو مخ شپږ، اوه سوه میلیونه نفوس عسکر، تا به وېل، چې ټول چین یوه عسکري قشله ده!
وروسته، چې ښار کې معلمان وزیران شول او کلي کې ملاصاحبان قومندانان شول، او پلار هم ښه وګڼله، چې د اعلیحضرت تر بیا راتللو پورې د پلرو نوم کابل کې وساتي، نو زه مکتبی هم له کورنۍ سره را کابل ته شوم او بیا په یوه رنګ کې ونښتم، څو چې د عقل غاښ راخوت او زه پوهېدم، چې د چین عسکري رنګ، د بل بدلولو د دوزخ رنګ دی. او دوزخ همدا دی، همدا دی...!
دومره زه ګډ وم؛ تاسو څه فکر کوئ آیا زړه مو را سره مني چې هدیرې د بل بدلولو اند و باور جوړ کړي؟؟؟
نور خبرې هم شته نو تر بل ګامه به دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه سرې په دفاعي دريځ کې څرګنده کړه: «موږ ډېر رنځېدلي يو... ټول وايي، چې حقيقت له بيانه لوړ دی. ربازار تارز ووېل: «هغه چې ته وايې حقيقت لري، خو حقيقت تل ؤ. نه له چا زېږېږي او نه له منځه ځي.
زما دوستانو تاسو بايد پوه شئ، چې هر يو د خدای تعالی د عشق او رحمت د سمندر يو څاڅکی ياست.
نو له تاسو غواړم، ای زما ښو دوستانو، چې د ځان دننه د هغه په لټه کې اوسئ، او دعا وکړئ، ستاسو کنډولي دومره ډک کړي، چې مينه در څخه څڅې ووهي.»

«ټول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي»
تبتي راهب

درېيم ګام

بيا خپله پوښتنه را اخلم: آيا زړه مو را سره مني، چې هديرې د بل بدلولو اند و باور جوړې کړې؟؟؟
يو څه به له شخصي تجربو در سره شريک کړم:

د خواجه صاحب لمونځ!
داودخان، د حکومتي زغروالو ټانکونو او د بګرام هوايي ډګر ميګ الوتکو را چپه کړ، خو مکتبيانو ته خدای مظاهرې او مارشونه په لاس ورکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نویو، ځوانو رهبرانو نسل، د ګڼو مارشونو، ولوله ناکو بیانیو سرې ورمې، او د لور او بېل له وسلې سره، د ډول اتڼ ته د بزګرانو چپه او راسته اتڼونو او غاړو اچولو، مور هم وتخنولو او د پلرو له «ښه کوه، بد مه کوه!» نصیحتونو، د تل لپاره را جلا او دغې نوې لارې ته را واوښتو او ډېر ژر د انقلابي بیرغونو او شعارونو په جوش او خروش کې را تازه او د مبارزې په میدان کې د «ګرم شه لا ګرم شه! یې د آزادۍ لمره، یې د نیکمرغۍ لمره...» سرود ته ودریدو.

نور نو تاریخ په منډه وه. بدلون راوستونکو معلمینو د «مادي برابرۍ» د بنسټګر خبره په وار وار را تکراروله، چې «انقلاب د تاریخ اورګاډي دی!»

اټکل کېده چې دوه درې کلونو کې به فیوډالي افغانستان، د «کور، ډوډۍ او کالي» د مساوات په جنت بدل شي! ځکه نو په همدې سره خوله نوې ځوانۍ کې، د زړو خانانو او ملکانو: لکه وکیل حفیظ الله امرخېل، او ملک عبدالظاهر، او خانداني ملایانو، لکه لوی خواجه صاحب له مخې بې سلامه تېرېدو. نور نو څوک ددې وه، چې دغو نیمچه ځوانو سازمانیانو ته د زړو وختونو خبره بیا را یاده کړي.

زمور همزولي هم په عادت او په چلند رنګارنګ وه. د انقلاب په کار کې ځني تیز، ځنې پخ او ځنې بیا ډېر تېز وه.

هغه نمیچه دنګ ځوان، چې زه یې دلته صدیق نوموم؛ بیا ډېر تېز وه! ټوله ورځ یې په خان او په ملا او د کلي لوی خواجه پسې را اخیستې وه. بالاخره یې راپور ورکړ، چې «لوی خواجه اشرار دی!»

– څنګه؟

– ما په لمانځه ولیده!

لوی خواجه صاحب، د اګسا اداري نامعلومو بندخونو ته ولوید؛ خو د یادي اداري د وخت لومړی مرستیال، ډګرمن محمد یوسف امرخېل په امر، د صدارت له توقیفځي را خوشې شو او اوس هم لمونځونه ورکوي او خلکو او یوسف خان په خپلو دعاګانو کې یادوي.

دا بله یې هم واورئ:

فلقي کورتۍ

اوس نو غرونه او غارونه او لېرې ځنګلونه، د حکومت له کنټروله وتي وه. شپه شپه به د خزاندار عیسی خان له کلا لېرې، د موشکوش او سه صد و سه برد ټوپک یو نیم ډز او غرپ پورته کېده. زه به د میدان درې، د خزانه دار صاحب د کلا په برج کې ناست وم او مزدورانو او بزګرانو ته به مې زړه له غمه شین شین وه! ذهن کې به ځان سره لګیا وم، چې د ارتجاع دې کور وران شي، چې د فیوډالانو د سود او سلم د اقتصادي ظلم د بیا رواجېدلو لپاره بزګران داسې، غرو ته خېژوي او په ناپوهۍ کې یې د جنګ اور ته ور اچوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نور نو واليان، ولسوالان، رييسان او مديران شوي معلمان، له کلاشينکوفونو سره ګرځېدل. مکتب هم تش لاسو مکتبيانو په ګزمو ساته! زه به هم د بزګرانو کورونو کې ډکو دسترخوانونو آوار ېدلو، د هغوی د زامنو او لوڼو مکتبي کېدلو او په درې سوه درهمو واده کولو د فرهنګ د عامېدلو په اميد، کلا کې پروت وم.

اخر يې د ميدان مرکزي ليسې ته–چې اوس د ذکر الله شهيد په نامه نومول شوې وه–د اردو يو T 54 ټانک راوست او په دې پولادي جنګيالي يې، د شپې او ورځې لخوا مکتب ساته. د ورځې به سازماني مکتبيان په متو باندې، د انضباطانو له سرې پټې سره، په مکتب ګرد را ګرځېدل؛ خو اصل زور د ټانک وه او قدر يې هغه وخت موږ ته معلوم شو، چې بله ورځ له ليسې وکوچېد! په سبا چې ورغلو، نو ليسه توره ايره شوې وه. چپراسيانو ويل مولوي... په څو ټنو اوربوز ټرلو موږ وټرلو، بيا يې په ليسه تېل واچول، ګوګړ يې ور ولګاوه، او نور په خپله مخه پسې ولاړل.

ليسه راکېږه شوه ميدان ښار ته. نور نو غرو ته ختلي ملايان او بزګران، په معلمانو پسې پټ پټ را کښته شول. نن شپه د ده په کور جنګ، سبا د هغه درمند سوځېدلی، نن پلانی مکتبی له کوره وېستل شوی، بل سبا يې د پلاني خان يا ملک زوی اکسا پلچرخي ته اچولی.

دې کې يې زموږ يو معلم، چې دلته يې زه د (دوست محمد) په نوم يادوم؛ له کوره ووېست. معلم چا ونه ليد چې څرنګه، چا او په څه ډول قانون او طريقه محکمه کړ؟ موږ ته احوال راغی، چې معلم يې د کورتۍ د اوږده چپه ګردن په خاطر «خلقي» ثابت کړی او په همدې نغده ګناه يې تبرږه پر سر ور اړولی!!!

له دې کيسو څخه نه غواړم چا ته د دار رسۍ يا د برائت وثيقه جوړه کړم. خدای تعالی چې شته، د بنده ګۍ په حال کې «بنده» به د څه شي قضاوت وکولای شي؟؟؟

څوک خبر دي، چې له جسمي مرګ وروسته به د معلم ورځ ښه وي، که د هغه، چې ورځ کې يې د نخاس په اندازه سږو پر ستونو، د خپل غضب چاړه را کشوله!؟

برکت يوسۍ.

يادونه:

له ټولو هغو ځوانانو او مشرانو او همزولو څخه چې په يو ډول سره، له يادو شويو فکري–باوري لوريو سره ګډ حسي– عاطفي درد او تړاو لري، عذر غواړم او په ټينګه سره تکراروم، چې ددې کيسو له راوړلو څخه زما مقصد يوازې او يوازې زموږ د ګډ درد(د بل بدلولو تراجيدي) انځورول دي، چې افغانستان کې يې له ميليونونو وګړو ژوند، سلامتيا، شخصيت او خوشحالي اخستې ده او لا هم دغه دوزخ زموږ پر فرديت را چاپېر پروت دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم ګام

«ټولې طریقې پر خدای ور ختمېږي، نو مه وارخطا کېږه، چې بل نه غواړې خدای هغسې ووینې، لکه ته یې چې وینې، یا ژوندی استاد ستا په سترګو نه وینې، یا دنیا ته په بل نظر ګورې... ټول د خدای په لور په سفر کې دي.»

بل بدلول له کومه را پیدا کېږي؟

دا کیسه له وړکتوبه را سره پېلېږي. له هغه وخته چې «ښه» او «بد» را پېژندل کېږي. اوس په دې باور یم، چې زه «ښه» روزل شوی یم، بل «بد»!

زموږ روزنه- فکر، باور، عادت، رسم او رواج- هرڅه ښه دي او د نورو بد دي.

زما «ښه» ما ته یا له پلرو او نیکو پاتې دي یا مې له معاصرو ایډیالوجیو او راز راز باورونو او مانیفسټونو څخه را قرض کړي او اوس مهال زه د داسې ښو بارکشوم، چې

«داسې زه په دې جهان کې د بشر لپاره پردی یم، هغه ما ته نه ګوري؛ بلکې قدرت ته یې د خېرات سترګې نیولې دي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما له فردیت سره بېګانه دي.
دا ځکه چې زما د فردیت په رګونو او اعضاو کې، د ټولنې او کتلې د فرهنګ له ارشیف څخه د یوه مړه کالبوت ذخیره کړې وینه را تزریق شوې.
دغه «ښه» او «بد» چې په ما کې ظاهر شوي، زما ذاتي ذایقې نه دي غوره کړي.
زما ښه له هیرو وختو را پاتې دي.
زه په ډېرو لرغونو ذهنتوکو ډک یم.
له ما د بل مرام ټوپک جوړ دی.
زړه چاړه، او زوړ د جنګ بیرغ، زما د اشغال شوي وجود په لاسونو کې، د یوه مړه کالبوت، د تزریق شوي فرهنګ، ننګ او ناموس دی.

زه په کبر کې کبرولا په ما کې

زه به اوس ځانته متې را بډوهم. د پاسوالو، د شپني یا غرمني خوب په دمه کې په ځان ننوځم او تر څو مې «ځان» نه وي زبېږېدلی، شی به ځان کې نه پرېږدم!
څه بد خوب مې لیده! د بل پر ضد هره خبره، هر کار او هر اقدام را نه په خوب کې وشول. انسان په وینه ژوندی دی او زه یې په پردی وینه چالان کړی وم!
زما او یوه زراعتي چرګ، زما او یوه فارمي خوسي، غوایي، آس...څه توپیر شته؛ دواړه د معاصرې انساني اګاهۍ مادي، حسي، ذهني او رواني «قدرت» او «شهرت» لوړې داسې مصنوعي مصنوعي، ډبل ډبل او ځاناخبره میدان کې خوشې کړې یو.
هغه لرغونی، هغه د «عتیق» د زمانې، چې کبر کې پروت وه؛ مړ نه وه؛ مړ زه وم، چې د ژوند وینه را بدله شوې وه او د مړي خیالانونه را په کې په غورځو پرځو ول!
هغه ښه، چې ما یې ببرغونه او شعارونه وړل، ټول مړه وه! او زه د مړو نصیحتونو ته په بېګاره عادت شوی وم.

زما فکر که اوبه شوې ډېره!

په لوړه وایم: دا ډېرین تبرونه، مسي سکې، جوهر داره چړې، او د غرڅو په پوټکو خامک دوزي شوې د بخت او اقبال پیل او پای منترونه، زما

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ماشوم وجود سره اړخ نه لګوي.
په ډاګه وایم: معاصره تکنالوجي هسې د مخې پرده ده؛ موږ اوس هم په ډبرو کې اخته یو! ځانته مو معاصر ډبر پیر جوړ کړی. ډبره زړه ده، د کبر نښه ده، ډبره زموږ فکر، اند او باور، رواج او عادت د زریزو لپاره ساتي.
ښايي زموږ فکر او ذهني ګاڼه اوبه شوې ډبره وي، چې د مغز د حجرو په بڼه استحاله شوي.
وګورئ، ډبره په زړه کلکه ده که زموږ فکر او مغزي متاع؟ ډبره چې وسله شي، نو یوازې د چا سر ماتولای شي، خو ذهن، چې باروت وپېژندل اوس اصلي ټولوژني ته، د تخنیک او صنعت په لاسو دامونه جوړوي.
ذهن په ټولو قتلونو ککړ دی. د هر قتل څټ ته یو روزل شوی ذهن او باور ولاړ دی.
ذهن مو دومره په «ډبره» مېین دی، چې ډبره په هرڅه کې کاروو. حتا مېزونه او څوکۍ، د سپکې ارچې د لرګي پر ځای له ډبرو جوړوو. ډبره مو د مېز د سر ښایست دی.
کېدای شي یو ځل دا پوښتنه شخصي کړو، چې ولې ډېری څه له ډبرې جوړو او لوړې بیې په ډبرینو اجناسو ورکوو، لکه چې ذهن ډبره ده؛ خو د مغزو په شکل.
عجیبه ده! زه ددغو ښو، چې اوس را ته په باور او هرڅه بدل شوي، په اړه هېڅ شخصي انتخاب یا تجربه نه لرم.
ولې بل بدلوم؟

- ځکه چې زه سپېڅلې بل ناولی دی،
- ځکه چې زه اصیل بل کم اصل دی،
- ځکه چې زه برحق او بل ناحقه دی،
- ځکه چې زما فکر، نظر او عمل الهي امر دی، د بل د خنځیر او شیطان دی!!!
- ځکه چې زه د پلرو په دود ځم او بل د خپل تللي پلار فکر-باور په ځان کې جوړ او دود کړی،
- ځکه چې پلرو داسې نصحیت راته کړی،
- ځکه چې زما په بل زړه خوږیږي،
- ځکه چې زه جنتي، بل دوزخی دی،
- ځکه چې زه متمدن، بل وحشي/بربر دی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځکه چې بل را باندې ښه نه لګېږي،
- ځکه چې د بل فکر، باور، رسم او عادت او هرڅه غلط دي!
- او ځکه چې...

قتل د ډارنو هنر

اخر دا ولې؟ دا ولې؟؟ دا ولې؟؟؟
ځکه چې دروغجن شولو، خپل حقيقي مينه ګر خدای تعالی مو قهرجن معرفي کړ! ناري مو کړې، چې والله که يو هم پر بېردي! والله چې له سر او مال سره خو مو سره اور ته واچوي! والله چې...
اوس خپل غږ را منعکس شوی او پخپله د خپلې وېرې ښکار ګرځېدلي يو؛ ځکه نو بريت غټ غټ پر بېردو، تپانچه او کتاروزمې په ډډو را ځړو! او د عکسونو- يادګارونو له لارې په راتلونکو نسلونو پاچاهي کوو!
لاړ شه، په بشري تدوين کړو، باورونو او نظرياتو يو نظر وکړه! يوه له خپل ذهني- رواني خدايګوټي زرلاسی مار جوړ کړی! بل ښکرور چهارپای په خپل معبد کې ايښی، بل بيا ځانته دومره ويرونکی دروني تصوير ترې جوړ کړی، چې د نامه په اخيستلو سره يې، ژامې کړپېږي!!!
دا له وړ کتوبه ويرول شوي غټان دي، چې د خپل ماشوم هويت د له لاسه ورکولو په ماتم کې، خپل غچ له بل څخه د هغه د «اصلاح» کولو په نامه اخلي!!
دومره غټې خبرې سره به يو څه دمه شو: بر کت يوسئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«سالها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد.»
حافظ

پنځم ګام

«حقیقت هېڅمهال، هېڅ کتاب کې نه ځایږي.»

ذهن دی خدایګوټی

انسان اسیر دی، ذهن پاچا دی.
ذهن قانون دی.
ذهن غیر مسوول او واجب الاحترام دی.
ذهن ټولواک دی.
ذهن له نیکۍ ډک دی. ذهن ځمکنی او آسماني برائت پاڼې په واک کې لري.
ذهن د انسان د ټولې هستۍ فاتح دی.
معاصر انسان ذهن جوړ کړی او موږ کړل.
د انسان ټوله اصلي هسته (خپل یا خود یا self) په ذهن خرڅه شوې.
«زه» په ذهني خوندونو معتاد دی او ددغه اعتیاد له مخې ذهن پر سر سپور دی.
د انسان تلپاتې ژوندی هسته «اروا»، د ذهن د ځانناخبرې دیکتاتور په اسارت کې ده.
زموږ ټولې معاملې، دعوې، قضیې، مسئالې د ذهن په لاس کې دي. ذهن تر ټولو
برتر قاضي دی.
انډیوال او یار او دوست را ته ذهن انتخابوي.
مسلک او کار مو د ذهن واک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند جوړه، د کورنۍ طرز مو ذهن ډیزاینوي.
د جامو، ویښتانو، موډلونو ستایل ذهن را ښیي.
خوراک او څښاک ذهن را زده کوي.
راشه درشه، ښه او بد مو ټول د ذهن په وس کې دی.
او ټول ژوند مو د ذهن په لاس کې دي.
ذهن د کولو او نه کول امر او اجازه صادروي.
ذهن له سترګو پټ حکومت دی. موږ د ذهن په غوښتنه سوله او جګړه کوو.
ذهن زموږ د ټولو کړو وړو امیر او بادار دی.
ذهن لویه بلا ده! هر دلیل ذهن را جوړ کړی.
موږ په خپلو مقدسو ذهني دلیلونو مړي کوو، مړي خښوو او نور مړي جوړوو!
«زه» د ذهن سرباز دی. ذهن چې څه غواړي، انسان هسې غرېږي، هسې امر کوي، هسې خلک بدلوي...
او چې په خوله نشوه، ذهني مکتبونو او باورونو «قانون» جوړ کړی. قانون زه ته حق ورکړی! ددې حق او قانوني خوندیتوب په چتر کې هغه هر بل رانیسي، بند ته یې اچوي، آزادي ورڅخه اخلي،
چې په دې هم وا نه وښت؛ بیا یې په سوک بدلوي.

قتل ذهن پیشییني کړاو بیا یې وپنځاوه

په سوک چې بدل نه شوه، په لُور، په ډبرین تبر، یا په جوهر داره چاړه او یا په عتیقه توره یې ټټر او سینه ور څېري.
اوس خو ذهني اختراعاتو کار ډېر آسانه کړی: ټوپک، تپانچې، ماشینګنې، توپې، توغندي، الوتکې...هله هله هله... آټم او نیوټرون او هایدروجني بمونه؛ ټول د ذهن هوسونه دي چې د تقدیس په اُوبو سوچه شوي نفس تر امر لاندې، دا نور ټول انسانان بدلوي!
دا مو پایښت دی. دا مو دوام دی! او د پلرو پلرو له وخته راپاتې قانون او ټول قانون ساتونکي یې ددغه سپېڅلي عتیقه فکر عمري «عسکری» ته وتي دي!
انسان غوښن، نرم موجود دی. خپل افکار او باورونه په نرمه لهجه وایي او تفسیروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د معلم او ملا، تیوریسن او رهبر دبدبه خپلوي او خلک د خپلو افکارو په کوډو کې را ایسار او بند ساتي.
داسې انسان ډلې، سازمانونه، ګوندونه، اتحادیې او بلاکونه جوړوي او په نورو ډله ییز برید وروړي.
بیا معاملې کوي. بیا اوربند کوي. بیا جزیه ورکوي. بیا له سره یرغل کوي. بیا ولسونه ماتوي، ملکونه او پاچاهۍ نیسي، غنیمت او سره او سپین راټولوي.

انسان له خپله لاسه!

انسان په ذات آزاد دی؛ خو ور باندې را چاپیره بندیخانه یې د خپلو فکرونو-باورونو غښې (جولاګک) ور باندې را اوبدلې، را تاو کړې!
انسان لا ځانته وزګار نه دی. انسان نور جوړوي. نور بدلوي. نور ښه کوي.
انسان د اصلاحاتو مامور دی.
انسان نور بدلوي. «انسان-دوزخ» همدا دی!
انساني ذهن له دومره دوزخ تکثیرولو سره سره لا هم لګیا دی: نوي معماری، نوي ښارونه، نوي سرحدونه، نوي چین دیوالونه جوړوي او اوږده زمانه، د فلسفې یا عقیدې د خدایګیو په نامه، خپل خوبونه په دفترو او کتیبو کې پټوي او کشیشي ملایانو ته د دنیا او اخرت جوازنامه ورکوي!
حقوقي اداري زما تر امر لاندې دي. جنګیالي داسې زما فکر-وینا اسیر کړي، چې زما د «اور!» په قومنده، نه وچ ګوري نه لامده!
ځمکه په خپلو ټولو تیلو او غازو او آټومي انرژۍ کې سوځي.
او آسمان هم د ټولو واورو، بارانونو او ږلیو په شکل کې، د لوی مینه ګر، عاشقانه اوښکې، په پټو او باغونو را څڅوي!
او مور په افریقا کې لمر وخوړولو او په سایبریا کې کاڼل دولس میاشتې واورو وسوځولو!
او چاړه په لاس، د خپلې ذاتي وچې د مخالفې وچې، د ژوند په ښکار را وتي یو!
هدیرې زمونږ دوزخي عقل خوړلي د آدمیانو بې ساه کلي دي.
هر قتل ته چې ګورم وایم نه چې ما کړی!
هرې اوښکې ته چې ګورم، وایم نه چې ما تویه کړې؟
ځکه چې د غم دوسیه، د «انساني کارنامې» په نامه، د سرنوشت په ارشیف کې خوندي شوې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه باید، د تاریخ په اوږدو کې، د لوړ شوي غرور-افتخار، ویاړ، حماسې- له هسکه لاندې را وغورځم.
غرور- چې موږ ورته د عزت لقب ورکړی- باید دومره اره شي، دومره سوکان وخوري، دومره لغت لغت شي، چې بیا یو ځاځکی وینه زما په ژبه رانشي،
چې بیا یو دانه اوښکه پیدا نشي،
او ژوند د زړونو، ذهنونو، حواسو، عواطفو...د خندا کړس او کړوس په سر واخلي.

له ما زاړه لاس واخلئ!

هومره ژوندی علم نه یم، چې زده شم.
داسې څه نه لرم، چې زړونه مو ور باندې راشنه شي.
دومره هم نه یم خاوره ایره شوی، چې د غرږ تر نغري لاندې مې «سمندر» ښکاره شي.
خو:
ځینې دومره کولپ (قفل) شوي، چې غواړي، زما د «زه»، یا بل یوه «زه»، د فکر- باور په شوق کې، ځانونه بم کړي، واسکټ کړي، او ځان د مافوق سرعت نور راکټ په وسیله، د ثوابونو جنت ته ور پورته کړي.
مطبوعات، رسالې او کتابونه هم زما په افکارو سره دي. او زه د ډیناسور په هډوکو خط خط پاتې لرغونی سرود!
دا ډول زه، د بې نومه او بې نشانه فرعون په څېر، د خپل نفس خدایي جوړوي.
ټول سړي بدلوي.
ټول ګلستان-افغانستان بدلوي.
له ایره کړي ګلستانه د باندې وځي، ټول ګل ګل جهان بدلوي!!!
او ایډیالوجیست زه، یو سړی هم په خپل فکر او دریځ او خپله خوښه آزاد نه پرېږدي.
هغه ګڼي، چې «ښایست» زه یم. «ښه» زه یم.
«متبرک» او «جنتي» زه یم. «شریف» او «اصیل» زه یم.
زه «حقیقت» یم. حقیقت په ما کې «پای» ته رسېدلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه «دايمي کلام»، «دايمي پيغام»،
او «دايمي نجات» فقط زه يم.
نو جهان زما د توري په وړاندې حلاله وينه ده.
وينه به تر هغو بهيږي،
او زما د توري په شرنګ به بهيږي،
او لا به سپل کېږي، څو چې ټوله ځمکه، ټول نفوس، ټول نور اويا زره قومونه زما د باور د «غنمو» درمند راوړي!
وګورئ، سوله څومره آسانه کار دی! ټيکاو څومره آسانه لاسته راتلای شي! وينه تويېدل څومره ساده ختميدلای شي!
خو چې ټول زما رنګ خپل کړي:
زه چې په هر نر او ښځه کې،
هرې وينا او هرې خبره کې،
هرې ليکنې او هر فرمان او قانون کې،
هرې فيصلې او محکمې کې،
يوازې ځان ووينم؛ نو بيا بيغمه اوسئ، «زه» هيڅوک نشم وژلای!
که دا نشې منلای، يو ځل يې تجربه کړئ. زه هره شېبه په خپل دغه لوظ ولاړ يم.
به به! «زه» موجود دوزخ دی. «زه» ټول د تصور وړ دوزخ دی.
که د دنيا پر مخ يو څاڅکی تېل هم پاتې نشي، او يوه لمبه غاز هم موندل نشي، او حتا لرغونې چقمقي ډبرې هم ټولې مصرف شي؛ نو داسې کرخت موسم کې هم «زه» د زرهاوو زرهاوو دوزخونو لپاره اور لري.
د بل بدلولو ذهن دومره لنډ نه خلاصيږي!!!
تر بل ګامه به يو څه دمه شو!
بر کت يوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم ګام

«لومړی ډاډ ترلاسه کړه، چې د خدایي مینې څراغ دې تل روښانه دی؛ وروسته بیا د دنیا کارونه کوه.»

لږ تر لږه څلوېښت کلونه کېږي، چې د ډېرو د عصر او د رنسانس د عصر، د فکر سوداګرو، دلته د بل د بدلولو دوزخ سور کړی. دا بازار د قصابی مسلخ دی. دې بازار کې د هر بل انسان شخصیت، هویت، فکر، خیال، ایمان، شرافت او بالاخره فردیت، چاندماری شوی او چاندماری کېږي.

د ذهني مخربو نفسانیاتو ژبه:

زما کړه وړه ټول قانوني دي. یوازې زه د بخښنې سرچینه یم.
زما امر د حقیقت له کوره راغلی. زه د حقیقت مبلغ، ترویجګر، ساتونکی او قضاوتګر استازی یم.
زه باید وساتل شم. زه باید لا ځواکمن شم. زما شاوخوا باید د ساتونکو دیوال روان وي.
د ځمکې د شتو قبالې باید زما په نامه شي. د ژوند انرژي زما د فکر د کالبوت وینه ده. ژوند باید زما د فکر پلي کولو لپاره مصرف شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځکه چې زما فکر او باور کامل دي او له یوازینۍ منبعې را سپارل شوي.
دا چې ذهن کې د یوه فکر- باور رامینځته کېدل او ډېره کېدل له څه لارو، او څه ډول تر سره کېږي؟ دا باید راوسپړل شي.

ذایقې روزل کیږي

په ماشومتوب به مور زړه راباندې خوړ، چې ولې غوښه، کوچ، ژېړ غوړ...نخورم!
ما به د خپلې ماشومانه ذایقې روژه یا په سپینو غټو وریځو او مستو ماتوله او ور سره مې هګۍ او شړومبې هم ښې اېسېدې، خو د ژړو غوړو او کوچو یا د پسه د وازدې بوی به چې راباندې ولګید، بیا چا په دسترخان نشوم کښېنولای!
مور به راپسې سر ګردانه وه او ګاونډیو ته به یې زړه تشاوه، چې «انور، څه شي ته خوله نه وروړي! اخر زه څه وکړم!؟ بې له مستو او شړومبو په بل شي څکه هم نه کړي! اخر سبا به یې کولمې وچې شوي وي! بیا یې زه د پلار جواب په څه شي ورکړم!؟»
د آغالالا ښځې، یا د حاجي کاکا ښځې به ورته وېل، یو ځل به دې ملاکاکا ته بیولی وای!
د ملاکاکا د دم او دعا وختونه هم تېر شول او پر ما هم ماشومتوب داسې د یوه کاغذي فرمان په څېر تېر شو. د ژوند په مینه ګره سپینه پاڼه کې ټول خپلې خوښې ته پرې ایښې وم، چې څرنګه راته طبیعي، آسانه او په خوښه بر ښېښي، هسې انتخاب وکړم. خو ابو زه غټ پټ او سور او شین غوښتم.
د ماشومتوب جنت هم ولاړ. هغه میدان، ها د خزانه دار عیسی خان د کلا نوم هم ولاړ! ها د غوا کوچ او شودې هم ولاړې!
«آبو» هم ولاړه! زه هم ځوان او پسې دومره په عمر سپین شوم، چې اوس د سر و ښېتانو رنګ ته ناست یم؛ خو اوس ډېرې خواړه، حتا ځینې هغه خواړه، چې له ګاونډیو ملکونو افغانستان ته راغلي، په آسانی او خوند سره خورم.
دا بدلون څرنګه رامینځته شو؟ زما ضد ناکې ذایقې څرنګه خپل عادت بدل کړ!؟ د وسلو یا د سرو او سپینو زرو د کوم انقلاب د فرمان کار وه، که د جراحۍ پر میز عملیاتو، زما ذایقه دومره ډېرو ناآشنا خوړو ته آماده کړه!؟
نه! نه ذایقه عملیات شوې، او نه هم ما د کوم فرمان له مخې دغو خوړو ته تابع کړې؛ بلکې ما خپله ذایقه داسې روزلې.
ما په دې باندې په پوهېدلو سره، چې راز راز سابه، میوې، لبنیات او نور خواړه بدن ته ګټې لري! د هغو په خوړولو پیل وکړ. ذایقې لومړیو وختونو کې عکس العمل ښود، خو ورو ورو آرامه شوه، عادت شوه او اوس له دې ټولو خوړو خوند اخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

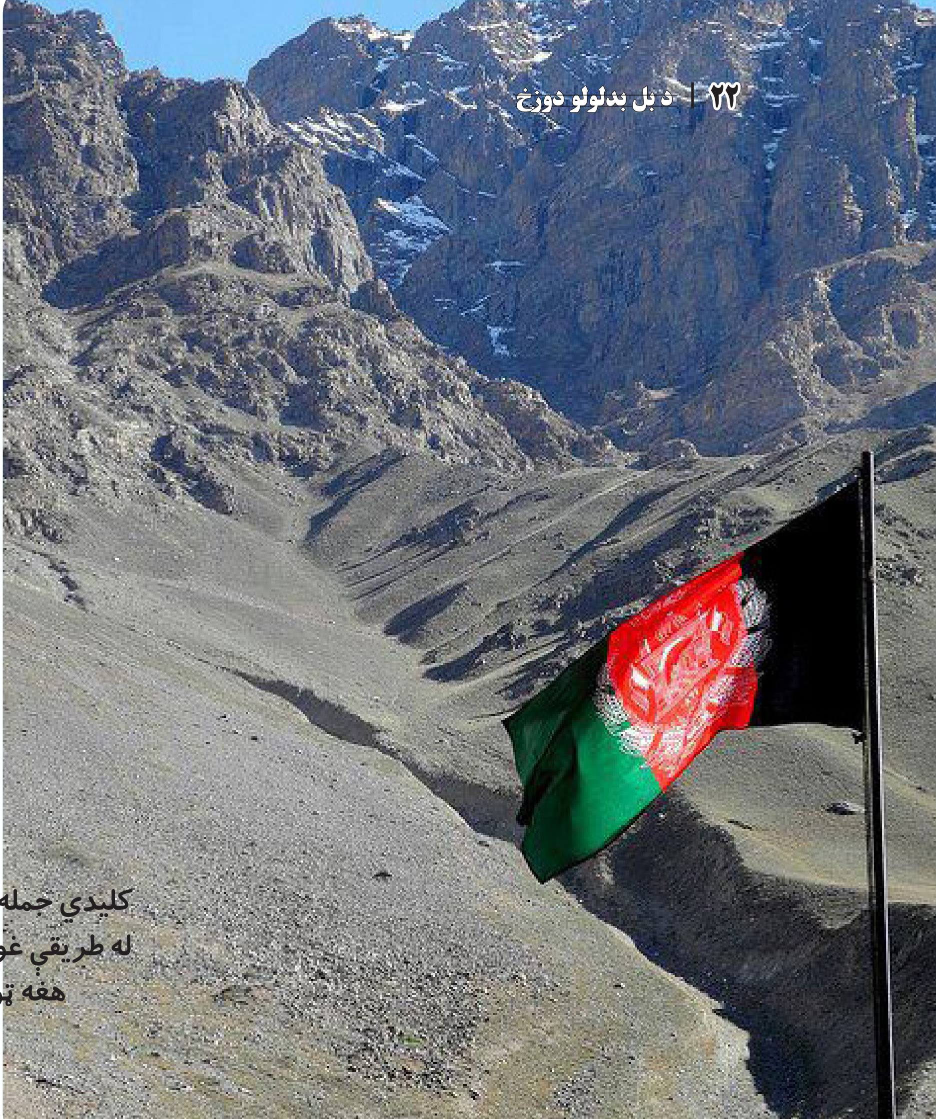

له دې ښکاري چې ذايقې ابدي نه دي؛ بلکې روزل کېږي.

فکرونه-باورونه، «ښه» او «بد»، «اخلاق» او بداخلاقي هم داسې مادي- زماني دي.

هغسې چې ماده زړېږي، شيان، خبرې زړېږي، زمانه هم تېرېږي؛ او په دې مخ په زړښت روانه مادي زمانه کې، دا شيان هم زوکړه، ځواني، زړښت او تمامېدل لري؛ خو وېل يې يو څه وخت غواړي!

تر بله ګامه به لږ چرت ور باندې ووهو!

پر زړونو مو برکت شه!

کليدي جمله: «د عشق طريقه، د خرد او فهم له طريقې غوره ده؛ ځکه چې په عشق سره، هغه ټول په لاس راوړلای شي.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

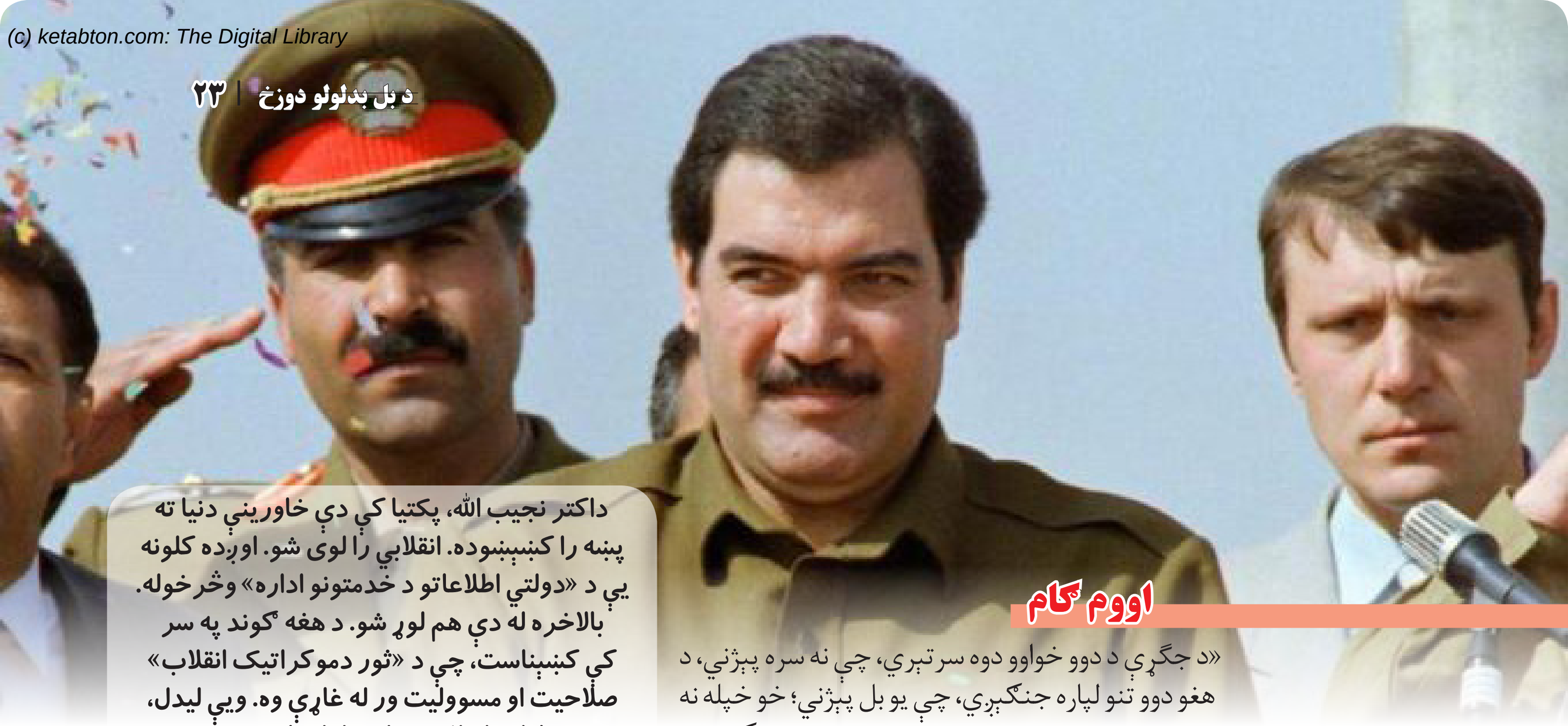

داکتر نجیب الله، پکتیا کې دې خاورینې دنیا ته پښه را کېښښوده. انقلابي را لوی شو. اوږده کلونه یې د «دولتي اطلاعاتو د خدمتونو اداره» وڅرخوله. بالاخره له دې هم لوړ شو. د هغه ګوند په سر کې کېښناست، چې د «ثور دموکراتیک انقلاب» صلاحیت او مسوولیت ور له غاړې وه. ویې لیدل، چې د مساوات انقلاب د بل بدلولو ناسور دوزخ دی؛ نو له دې کشف سره یوازې سر میدان ته راووت، چې د ټولو سرونه، مالونه او د ژوند طرزونه د «ملي روغې جوړې» په بېړۍ کې، د چوپیا او آرامۍ برزخ ته وباسي؛ خو خپلو جنرالانو، د انقلاب د تیوریسنانو په هڅونه، له واکه لېرې او د آریانا خلورلاره کې د پانسۍ کېدلو تر شپې پورې بدرګه کړ.

اووم ګام

«د جګړې د دوو خواوو دوه سرتېري، چې نه سره پېژني، د هغو دوو تنو لپاره جنګېږي، چې یو بل پېژني؛ خو خپله نه سره جنګېږي.»

ماشومتوب کې به کله ناکله، د مور بیا، بیا وېلو په سودا کې واچولم، چې زه به کمزوری را لوی شم! همزولي به–چې ډېر ژېړ غوړ، غوښې، وازدې او کوچ خوري– زورور، هڅور او غښتلي پهلوانان را غټ شي!! بیا به زه هېچا سره د جنګ نه وم!!!

د پارتبازۍ او چاکوکشۍ دوره

خلور، پنځه کاله له ما مشر د تروری زوی مې، محمد حکیم–چې اوس د ملي پولیسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړن دی- ښوونځي کې تر ما يو صنف دمخه وه. دا هغه وخت وه، چې له بهره راغلي سياسي ايډيالوجۍ، مکتبونو ته په ښکار راوتې وې؛ ځکه نو «ګوند، ګوند بازۍ» او «پارت، پارت بازۍ» وې! ځکه نو زه هم، د ترورزي په پارت کې شامل شوم.

د هغه ترور بيا کابل کې واده وه، ځکه يې نو د کابل نوآباد ختيني کوڅې وروستي سر کې، د شپې ځای درلود. هغه به له کابله بکسپنجې او هشت تقه چاکوګان راوړل او موږ اخيستل. ما هم يو غټ چاکو را ونيوه. دغه چاکو برنجي پوښ کې پټ وه، چې په خاص فنر سره به يې تيغ دباندې راوت.

اوس نو ميدان مرکزي ليسې ته هم د سرو او شنو سياستونو خوشبويۍ رانوتې وې. مکتبيانو به مظاهرې کولې، چاکوګان او بکسپنجې به يې ګرځول او دغو په ظاهره ملکي ټوليو او کنډکونو يو بل ته تور او بربنډ درلود؛ خو نوره قومنده يې د هم رنګه معلمانو په لاس کې وه.

دا د يو بل بدلولو د دوزخ پېل وه. دغو ايډيالوجيکو ټوليو او کنډکونو کې د فرد رنګ ضايع کېده، او ټولو ګډ رنګ خپلاوه.

د عصر مانيفستې او ايډيالوجيکي ماڼيو ته سرې ننوت؛ خو هلته په «توده» او فکري «پرګنه» بدليده.

ايډيالوجي او عقيده يې، بې شکله خوړونکې وه.

دغې ګېډې له ټول نفوسه کالبوت جوړاوه.

دلته وګړی د فکر، احساس، عاطفې، غريزې، ارادې او حتا روان له پلوه خلع سلاح کېده.

او د فکر او باور په تارونو، د ايډيالوجۍ او عقيدې د آرماني انسان، تر امر او ارادې لاندې اېل کېده.

ځکه نو سره خوله ځوانانو په آسانه منله، چې «تره کي او ګوند روح او جسم دي!»

ځکه نو سيد داود تړون، ځان د سرو ګوليو مخته ور وغورځاوه، چې د انقلاب ستوری ژوندی پاتې شي!

ځکه نو د يو مدرسه خوانه ملاصاحب په فتوا، زما او ستا زوی، ورور او کليوال، د واسکټ اورونه په خپله سپينه سينه تړي او ځانونه په اوداسه د امريکايانو، يا داخلي فوځيانو او پوليسو، او نيکتايي داره ږيره خريلو ډالري معاش خورو او نورو عوامو مينځ کې الوزوي، چې جنتيان ژر جنت ته او دوزخيان ژر دوزخ ته ور واچول شي!

حيف راځي له دومره قضاوتونو څخه!

خو دا ولې؟؟؟

زما يې د چا په ژوند څه؟

زما يې د چا پر فکر- باور څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما يې د چا پر ډک او تش دسترخوان څه؟
زما يې د خلکو په خپلمنځي او رضاکارانه، «عادلانه» يا «نا عادلانه» اقتصادي او اجتماعي اړيکو څه؟
زما يې د چا په جنتي کېدلو او دوزخي والي څه؟
زه ولې د خدای په خدايي کې ګوتې وهم؟
زه ولې د سرنوشت په سرعت کې ګوتې وهم؟
زما ولې د چا «جنت» ته او د نورو «دوزخ» ته لېږلو لپاره بېړه ده؟
څوک به وي، چې تر خدای تعالی دې زياته لورينه، زياته مهرباني او زياته مينه له يوه، يوه «روح» سره ولري؟؟؟
له ما د څه شي پوښتنه کېږي؟
او که زه وينې تويې نه کړم، د خدای تعالی په ابدي پادشاهۍ کې به څه کمی يا زياتی راشي؟
لږ که سر ګريوانه ته کوز کړم، نو ښايي د خپلو ذهني، وحشي، نفسي ښامارانو نارې، سورې را په غوږ شي!
ذهني نفسانيات عبارت دي له: کبر، شهوت، تړلتيا، طمعې او خودپرستۍ څخه!
کبر (غرور) مې دادی، چې ځان «من» ګڼم نور چارک، پاو، خورد، مثقال...!
يو شهوت مې دادی، چې د وينو د ويالو په خاص موسم کې، د جنت حورو او غلمانو او د شرابو ويالو ته ور تيريږم!
تړلتيا مې داده، چې غواړم هم «شهيد» شم، هم «غازي» شم او هم «روغ او سلامت» کور ته راشم. او داده، چې «اول ما، بيا مې مور او پلار، بيا مې خويندې وروڼه، بيا مې ښځې/مېړه، بيا خوابښې خسر...او اخر کې دا نور دله ګان!!!
طمعه مې داده، چې يو ځانمنلی سړی (رهبر، امير...)، يا د مړو کبرونه واسطه کړم، او پرته له عملي امتحانه، هم په ځمکه کې او هم په آسمان کې، لوی منصب تر لاسه کړم،
خودپرستي مې: «تر ما اتل نسته! په هند او سند او په کابل نسته! تر ما اتل نسته!!!»
عذر کوم، فقط غواړم خپل د عمرونو زخمونه دلته په ګډه کشف او که خدای تعالی غوښتي وه، خپل دايمي رنځ له ريښې درمل کړو.
بس تر بله ګامه به ټول پر دې نيمه نظرونو يو څه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

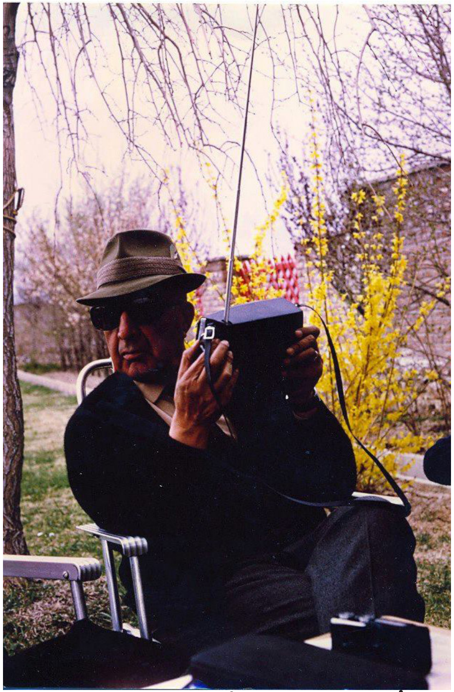

څه به نه وایم: انځور ته به غوږ شو!
(...) سکوت ټول هغه متن دی، چې یو
رنګه ګز ګز په خبرو راځي او کتابونه ور
څخه متر کېږي. سکوت د غږ ساه ده. بې
ساه غږ مړ دی!

اتم ګام

«انسان باید کوښښ وکړي، چې د خپل ذهن او جسم بادار شي... او له خپلو همنوعانو سره مهربانه او جوړ واوسي.»

ترېم ژوري کريغې

تر ګام اخیستلو د مخه، زما شخصي عذرونه!
زړه مې غواړي، له دغو کلمو ووځئ او ووځو!
غواړم، په دغه سنګې خط سره پل واخلو او اخر ځانونه د خالصې پوهې سمندرغاړو ته وباسو!
نو تاسو یې هم را سره ولولئ؛ خو پر ځان پورې یې مه تړئ.
ځکه چې زما لپاره ژبه، د نسبي پوهاوي وسیله ده.
دغه ژبه، په هر صورت یوازې کريغې جوړوي! او غواړم دا کريغې دومره اوچتې کړم، چې تر هر بل بم نه ژورې ولاړې شي او د اوږدو زمانو له ډېلو خیرو لاندې ویده «ځان» را ویښ کړې!
نو زه حق لرم، ته حق لرې او هغه حق لري، چې په خپلو تجربو سره، د ذهني واکمنۍ په مانۍ زلزله ګډه کړي،
او زموږ او ستاسو د وجود دننه، خوداګاه برخه (روح) را ویښ شي
او موږ ټوله لاره، ټوله مصافه د ځان دننه کشف او په مینه ګر، نڅاه ډوله حرکت سره وړاندې ووهو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

«چې غوټې پسې وهې په لاس به درشي!
چا وېل چې په درياب کې ګوهر نشته!؟»
خو دا غوټې به د ځان دننه وهو؛ د وجود د کيهان سمندر دننه دی؛ خو چې دومره زړه را په کې پيدا شي!!!
اوس د خپل روان ګام خبره:
په ايډيالوجيک حکومت کې، د ذهني پاړوګرو، په تيغ بنديو سره، د فرد فرديت- ښه ده ووايم شخصيت- قصاص کېده او درګرده کېږي.
دلته آزاد انسانان، د ايډيالوجۍ په سرفو کې ذوب کېدل (او کېږي) او له هغوی (سازماني ډله، کتله، رمه، ګله او خېل) جوړېدل او جوړېږي!
دلته هرچا له خپلې خولې نفس کاږه، هرچا په خپله خوله خوړل او ښنبل کول، هر چا په خپله خوله خبرې کولې، هر څوک په خپلو پښو روان وه، هر چا په ځپلو لاسونو بل له ستوني را نيوه او را نيسي يې...
خو دغه پښې او لاسونه، دغه سترګې او غوږونه، دغه خولې او ذهنونه او حتا احساسات، په مرموز ډول، د ايډيالوجۍ په (نو) او کولمو پورې تړلي ول.
او هلته په سر سر کې، يو ځانناخبره پاړوګر ناست ؤ! هغه فکر کاوه. هغه تصميم نيوه. هغه امر ورکاوه!
همداسې، د مکتب په دوره کې، شرايطو ته په کتلو سره، ايډيالوجيو خپل سرتيري په چاکوګانو او بکسپنجو سنبال کړل؛ خو ما له دې شوقه چاکو ګرځاوه، چې همزولي مې ومني. همزولي را ته د نارينه په سترګه وګوري؛ خو د حزبونو د کارو بار لا نه وم.
ګونديان له ورايه معلوم وه. د هغوی د هر يوه ډبل يا سلايي په شان نري بريتان ددې ښه وه، چې څوک دی او د چا د بدلولو لپاره ګوندي امر ته منتظر ولاړ دی؟
هغوی زورور وه. د مکتب او ادارې وس نه پرې رسېده.
بيا داود خان مباشتنی آزموينې راووېستې، او د دوی تبليغات لا په لمبو شول. يوې خوا خپل مکتب د «ارتجاع، امپرياليزم، فيوډال، ملک، سي ای يې، امريکا...» په اور بلاوه. بل سازمان په «سور استعمار، کمونيزم، شوروي، کاجي بې...» بل د څه شي، بل د څه شي مړي له کبرو را وېستل او شرمول!
د خولې شعارونه وه او په دې خاطر د ثانوي دورې هلکان، په ډله ييز ډول، د يو بل بدلولو ته ستراتيجۍ او تکتيکونه جوړول او هغې ورځې ته ور نېږدې کېدل، چې د سردار په لاسونو جوړ جمهوري نظام نسکور او د بدلون بيرغ په ارګ ورپوي.
نور به دمه شم. تاسو دې نيمه نظرونو ته يو څه دمه شئ!
زما ټوله ليکنه دې ستاسو هر يوه له فردي تنوع او شخصيت ځخه زار شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ماشوم لپاره د چرګ آذان، د پشيانو د ناوې د سر خپرې، د سپېڅلو سپينو وريو ور ښمين غړونه، د مرغانو وړيا ساز او سرود، د مور او پلار د خوب خر بدل...ټول لويه دنيايي سمفوني جوړوي. ماشومان نه وېرېږي؛ ځکه خداى چې شته؛ نو سړى له څه شي وو وېرېږي؟

نهم ګام

«خداى مينه کوي، او له خپلو بې پروا مينه ګرو په کلکه ساتنه کوي. او ورو ورو هغوى د ځان په لور ور کاږي او جذبوي.»

د ايډيالوجۍ او بې ژونده باورونو جال

ژوند او عملي تجربې وښووله، چې ايډيالوجي ژوند هدف نيسي. ايډيالوجي ژوند دښمنه ده. ايډيالوجي د هر ډول قتل مسووله ده.

ايډيالوجي او وچ باور، ځانپرست او خودمحوره دي.

ايډيالوجي او بې ژونده باورونه، د حقيقت بت کول، د بت

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوي لمانځل، دودول او عادت ګرځول دي.
دا په ظاهره پوهه، روڼتیا، عقل، منطق خو په معنا کې وچ باروت او سوزنده جهل دی.
دا د بل بندولو، زورولو او وژلو اخلاق دي. موږ د یو بل بدلولو په دوزخ کې، یو د بل په وینو سره پړه ولاړ یو او لاهم ځیني شته، چې باور لري، د بل بدلول؛ د سرنوشت اراده ده او باید ټول استعدادونه، اختراعات، وسلې، ښکاره او پټ امکانات، د بت-باور په مزدورۍ او برده ګۍ کې وي.

موږ د عادتونو مریان

یوه ورځ خبره را نه ټولګي کې خطا شوه. د رخصتۍ له زنګ سره، خپل ټولګیوال غلام حضرت-وروسته د څارندویو افسر شو او په غلام حضرت پخپلسر مشهور شو- ګوښې ته کړم. ګېډه یې را لوڅه کړه. ویل یې «باخبر چې ما څو چاکوګان خوړلي! چې بیا دې زه ولیدم، صنف کې نیغ نیغ نشي؛ له ما به ځان ساتې!!!»
په دې ورځې پوه شوم، چې د چاکو ګرځولو او چاکو وهلو د کار سړی نه یم. بس چاکو مې د لاندې کلا آصف ته، چې ستر ګه یې د باروتو په اورلوبه کې له لاسه ورکړې وه؛ ورکړ او هغه یې پیسې د مکتب په کتابونو را خلاصې کړې. څو ورځې په احتیاط ګرځېدم؛ خو ورو ورو مې عادت بدل شو، او پوه شوم، چې زه ښه وم؛ نو ټول ښه دي!
د چاکو عادت مې پرېښود. داسې هر عادت بدلېدای شي.
فکر، دریځ، چلند، ډول، جامې هرڅه داسې دي.
سنګار او د څېرې، وېښتانو لړل او نه لړل او ډولونه یې ټول داسې دي.
کورنی ژوند، د کورونو ډول، د کورونو مهندسي، لارې، ګودرونه، سړکونه، باغونه، میله ځایونه، ورزشونه، راشه درشې، جشنونه او نمانځغونډې، د برکت ځایونه او سړي، او څېزونه،
ادبیات او موسیقي...دا ټول ځکه راباندې ښه لګېږي، چې ورسره عادت شوي یو.
دغه سپېڅلي پلرونو راکړي، او خپله د هغو له مینځه، اصله او اصالته نه خبر یو او نه څه شخصي تجربه ورڅخه لرو.

ژوند د ماشومانو دی

«ماشومان که د مشرق یا د مغرب دي- د ژړا او د خندا انداز یې یو دی» ساېل

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ ځانونه ماشومانو سره مقایسه کړئ. ګورئ، هغوی نه موږ په شان خواږه خوري، نه هسې جامې اغوندي، نه هسې راشه درشه پالي، نه هسې احساسات ښيي،
نه زموږ له خبرو، او عقلي – منطقي بحثونو خوند اخلي
او نه زموږ د سپېڅلو عادتونو او څيزونو څه خيال ساتي!!!
ماشومان پټ پاچایان دي.
هغوی په زړونو دومره شتمن او ماړه دي، چې بې تخت او تاجه پاچاهي کوي.
هغوی ته پوړنده پیتاوی، د ویالې غاړه، دښته، د شتوتلو پټی، د خره د شاه سپرلۍ، منډې، ځغاستې، خنداوې...هرڅه د باچاهۍ بې شانه تختونه او تاجونه دي.
د ماشوم لپاره ټوله ځمکه د پاچاهۍ تخت دی.
ماشومان ژوند کوي؛ خو په هېڅ شي زړه نه تړي، په هېڅ شي عادت کېدل نه مني.
ماشومان په دومره خبرو نه خلاصېږي، نو تر بله ګامه به یو څه ساه واخلو!
په زړونو او زړورو خیالونو مو برکت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقيقي تسليم: «نفس بايد له هرڅه لاس واخلي؛ ترڅو روح وکولای شي، له خپلو (مادي، عاطفي او ذهني) پوښکو او غلافونو ووځئ، او د بشپړې آزادۍ په لور لوړ شي.»

لسم ګام

له دې کوڅې يې
څراغونه هدېرې ته وړي
کورونه قبرونه لري
ومان نيازی

د اسماعيل قصه داسې هم جوړېږي

اووه، اته کاله دمخه، چې ملي راډيو تلويزيون کې، د نجيب روشن د رياست په زمانه کې، هلته په کار لګيا وم. يوه ورځ د تلويزيوني خبر په څانګه کې، په دې اُورونو-انقلابونو غرېدلو، چې ارواښاد کبير عمرزي دا کيسه ميدان ته را واچوله او موږ يې ور باندې چوپ کړو:

هلمندی بابک، د کلي او تربرو پيغورونو تنګ کړ، او مخ په کابل يې را واچول.

بابک، له کابله مخ په ګرديز ور ولويد. ددغې کيسې «اسماعيل» يې، د حکومتي اردو په يوه اطرافي کنډک کې پيدا کړ. له دومره ستړيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وروسته يې لاسونه ورکړل، چې اسماعيل يې مچ کړي. شپه يې هم په قشله کې ور سره واړوله، خو په دې شرط چې کلي ته به ورسره ځي، او پلار به يې واده ورته کوي!
اسماعيل، له ټولې کنډک ته، له کنډه غونډ ته...همداسې د امرونو سلسله تکميل کړه او له پلار سره، کلي ته د واده په رخصتۍ ولاړه.
سپين، يا غنمرنګی، ږيره خرېلی، ځوان وروسته له وختو کلي کې کښته شو.
چا پېژانده او چا نه پېژانده. خو کلي کې دا خبر لکه باد داسې تيت شو:
«خبر ياست که نه؟ پلار يې خپل ضابط اسماعيل زوی کلي ته را ورساوه!!!»
اسماعيل، يوه يوه همزولي ته کتل او اوبه کېده. ښه وه، اخر په کور کې له دومره ستر ګو ګوښه شو!
شپه شوه. ډوډۍ وخوړل شوه. ملا د لمانځه آذان وکړ. پلار خپل ضابط زوی، په ښايسته سپينو کاليو کې، په جومات را ننويست. له دې سره ټولو مخونه له آمام را واړول، او حکومتي ضابط ته يې کتل.
اسماعيل شرم نيولی وه، او ځان يې وروستي صف کې برابر کړ. ښه ؤ دې وخت کې قامت شروع شو او کلي ته راغلي ږيره خرېلي ځوان، په خوشحالۍ لاسونه د غوږو نرميو ته ور پورته کړل.
جمعه خلاصه شوه. ځوان مسافر غوښتل، چې پورته شي له کليوالو مشرانو او همزولو ځوانانو سره په غاړه ستړي مه شي وکړي؛ خو د قوميندان پلار سړي پرې را تاو شول. اسماعيل يې سوټ بوټ وتاړه. پلار چاړه را کښله او د ستر ګو په رپ کې يې ځان له دې غمه بېغمه کړ. يو شغغغغغ شو او د تکبير نارې پورته شوې. دا کار د پلار قوماندان په دې خبرې سره ختم شو:
«جهاد بايد له ځانه پېل شي!»
آه! لږ به ددغه زرغون درد له جاري اور سره چوپ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوولسم ګام

«مه پر پرده، چې د نورو افکار، حتا زما...تا په حرکت راولي، او د هغوی په افکارو پسې مه ځه. ددې پر ځای خپل زړه ته غوږ اېښوول زده کړه. ژر به زده کړې، چې جسم او ذهن مو په یوالي کې دي او هغه مهال له ټول ژوند سره یووالی درک کوې.»

زموږ «اسمعیل» خو خپلې مادي جامې (کالبوت) له لاسه ورکړې، خو روح الهي سپرغۍ ده. او دغه د غږ او رڼا د اقیانوس مسافر څاڅکی نه مري او نه یې څوک اسیرولای شي.

روح نه څوک بند ته اچولای شي او نه یې ژوبلولای شي.

نوزړونه باید داده اوسي، چې الهي سپرغۍ به لاهاوږدو سر ګرانیو، آزمو ېښتونو، او تجربو وروسته، د ځانپوه موجود په توګه، خپل آسماني کلي ته ستنېږي.

نو راځئ یوه شېبه ماشومانو غوندې له اند ېښنو سپک شو.

موږ ماشومان په زوره له لاسه نیولي، چې لویان شي! ماشومان د لوېدلو په خطر ور روان دي. خو شاهد یو، چې په دغه «لوی ځان» نشو ماشوم کېدلای.

ماشوم د حقیقت خالصه څېره

ماشوم د حال زماني اوسېدونکی دی. هغه ته حقیقت هره شېبه ژوندی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی.
ماشوم هستي او نیستي یوه ځني.
هغه ته ځمکه الهي باغستان دی، او آسمان په دغه باغستان را چاپیره کېږدی دی.
د ماشوم د سپین او خالص عقل په تله کې د ژوند پاچا، د ټول ژوند او ژوندو باغوان هم دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم چې د سرو زرو کانونو باندې ودروې، خو د هغه ستر ګې، حواس او زړه د بوډۍ په ټال کې الوزي را الوزي.
ماشوم زړه لرونکی دی او زړه په کې پاچا دی. هغه نه د نصیحتګر پلار کوي، نه د ملا او نه د هغه ډاکتر، چې راغلی او ورباندې د ایچ ای وی او ایچ ای څه شي واکسین لګوي.
ماشوم زړه ته تسلیم دی او زړه یې خدای ته پرایښی. تر ماشوم بل زړور نشته.
ماشوم ته د یوه پاچا کېدل او د بل باغواني، د اوبو په شان آسانه دي.
ماشوم ته ځمکه کور، آسمان یې چت، ستوري خدایي څراغونه او سپوږمۍ خدایي ناوې ښکاري.
او لمر د ژوند لوی باغوان ګڼي.
ماشوم ته دوزخ او جنت، د کور تنور او باغچه یو شان برېښي؛ فرق یې نه کوي.
ماشوم ته دغه شېبه رښتیا ده. هغه هر چېرې چې دی، هغه یې وطن، هغه یې جنت دی.
ماشوم ملائکې او ګاونډ باغ کې په خندا شنې پېغلې، یوه له بلې ورکې همزولې ګڼي.
ماشوم ژوند حلال ګڼي او له ټول ژوند سره مینه حلاله تر سره کوي.
ماشوم هرې څېرې، هر تفاوت، هر راز فکر-باور خاوند ته خاندي، هغه له هېڅا نه وېرېږي؛
ځکه نو ماشوم د هېچا د بدلولو نیت او عمل نه تر سره کوي.
ځکه نو ماشوم له بنده آزاد دی.
ځکه نو د ماشوم وژل په هېڅ فکر او باور کې نه ځایېږي.
ماشوم ژوندی حقیقت دی؛ ځکه نو د حقیقت اولاد هم دی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، ژوند یې دی، شېبه او زمانه یې دی،
حقیقت یې د ستر ګو او بڼو په شان دی،
حقیقت یې د شاهر ګ په شان دی.
حقیقت یې د ستر ګو تصویر دی،
حقیقت یې د خولې غږ دی،
حقیقت یې د اورېدلو آواز دی،
حقیقت یې شېبه شېبه دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم همیشه په حقیقت کې دی.
ماشوم ته د کلي او کور دیوالونه، د هیوادونو پولې، د زندان پولادي دړې، پنجرې،
ځنځیرونه او زولنې، او روزل شوي زندانبانان، ټول اضافي دي.
ماشوم مور، ته د دوه روپیو نه دی. دومره ساده ګي او بې پروايي يې، هېڅ فکر او فلسفه زموږ لويانو زړونو او فکرونو او حواسو ته نشي را کولای.
ماشومان دومره زړور دي، چې لويان شي؛
خو «لوی» دومره بې زړه دی، چې بيا هېڅکله نشي «ماشوم» کېدلای.
حقيقت د ماشوم هم عمری دی. ځکه په زړښت کې د ماشومتوب سهوې او خطاووې خوږې را یادوو او خپل مړه زړه ته، په دې خاطرو سره، سیروم ور تېرو.
ماشوم د هستۍ په اندازه دی، او «زه-لوی» یوازې د ځان په اندازه!
ماشوم له هر ژوند او هر ژوندي سره ژوند کوي؛ ځکه بې زمانه دی؛ خو لوی هر بل ژوند ته له رسیو، چړو، تپانچو، لاسي بمونو او له اوره ډکو واسکټونو سره ولاړ دی، ځکه په عمر تنګ دی. لوی یوازې په خپل ذهن کې ژوندی دی. او نور ژوند ته مړ دی.
ماشوم ژوندی شخصیت دی؛ خو لوی! لکه په انتحار کې د الوتي بدن یو میلیون تیتې عضلې، هډوکې، غړي، نه ویلې ارزوګانې او نورې راز راز برخې!
آه! څومره را سره وسوځېدلې په دې سوځنده عکسونو، چې زموږ لويانو د سرنوشت په تابلو را ځړېږي! [۱]
لږ به د زړه په کور کې دمه شو!
لويه خدايه! لږ مو زړه را ماشوم کړې!

---

۱ – زه ډېرې مهال د قصابۍ دوکان کې، ټوټه ټوټه ځوړند پسه، وزې... ته ګورم او د هغه د برخې برخې شوي بدن درد، په خپلو حواسو کې تجربه کوم. پسه د مخلوقاتو تر ټولو د شريف موجود د ذايقې هوس، شل برخې کړی: تنه په یوه چنګک، زړه او ځيګر په بل بل چنګک، لاسونه او پښې دباندې له کلې سره، د ګردې لرګينې غولې پر سر ايښې، او سترګې آسمان ته حېرانې نيولې: وای وای انسانه ته ميوه خور وې، غوښه خور شوې!
دې ته په کتو سره، ښايي زه د خپلو ټوټه ټوټه اعصابو، افکارو، احساساتو، وېلو او نه وېلو عواطفو، رواني او دروني رنځونو...په پاشلي حالت وير نيسم. ښايي ډېرى نور غټان هم زما په شان پاشلی ذهني، رواني، عاطفي وضعيت ولري؛ ځکه د ژوند خوند را نه کډه کړې؛ ځکه نو د ماشومتوب د شوتلې او مالګې خوندونه په خوب هم نه وينو؛ ځکه نو بوتلي اوبه هم موږ ته د وېالې د خړو او ککړو اوبو خوند نشي راکولای!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم ګام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دې ته د مسوولیت واټ وای.»

ماشوم مغزلوڅي حقیقت

د ماشوم سترګې، حواس او زړه په ژوند را تړل دي. هغه یوازې ژوند ویني، یوازې په ژوند پوهېږي، او یوازې ژوند کوي؛ څکه خاندي، بې پروايي کوي، او که د مور د تړول عمر د سرو او سپینو غوټه په لاس ورشي، نو د دوه روپو په اشپلاق یې ورکوي.
ماشوم، انساني ذهن جوړ کړي شیان، په دوه روپیو سودا کوي.
ماشوم له حقیقت سره څنګ پر څنګ، خوا په خوا او حتا یو ځای اوسي. حقیقت سره لوړېږي، غوړېږي او د حقیقت د یوه بخرکي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

شان اوسي.
ماشوم ته حقیقت تک سپین او داسې دی؛ لکه د سهار ژېړې لمر،
لکه د تورې شپې سپینه سپوږمۍ،
لکه د سین شین شوږس،
لکه د ژرندې د ډبرینې میچنې ګرځنده حرکت،
لکه خپله خندا او ژړا یې،
لکه د مور مچه یې،
او لکه د ځمکې پر مخ، د ژوند میلیونونه رنګینې او متفاوتې څېرې.
د حضرت مسیح دا خبره بیا را په زړه شوه، «چې ماشوم نشې جنت به ونه وینې!»
ماشوم ژوندی دی، تر او تازه دی. ماشوم یو دی. ماشوم یوالی لري. ماشوم په ټول ځان او «یوه ځان» پوه دی او واحد ځان اوسي.
ماشوم ژوند کوي او لویان ژوند تېروي.
ماشوم «ژوند کول، ژوند باندې پوهېدل او ژوندی اوسېدل» یو ځای تر سره کوي. خو لویان یوازې د ژوند سېل او ننداره کوي!
ماشوم د ژوند کامله ننداره ده. ماشوم د حقیقت ژوندی نښه او څېره ده.
ماشوم حقیقت حاضر ګڼي. ځکه چې ماشوم په هېڅ شي باور نه لري.
ماشوم حقیقت کې داسې حل دی، چې حتا ذهن کې یې نه ساتي. ماشوم د حقیقت اوسېدونکی دی.
او بالاخره: ماشوم مخ لوڅی حقیقت دی.
ماشوم په ځان پوره دی. له پوهې، حافظې، عادته پاک دی.
ماشوم د هېڅ شي په اعتیاد اخته نه دی.

د قوماندانانو د شورا فیصله

بالاخره پر شمال د را خور جنرال په خودمختارۍ سره، د اسلامي انقلاب په خس او خاشاک مالامال سېل، د «ثور دموکراتیک انقلاب»، په وچه او خړو نیولې پلازمېنه (کابل) را واوښت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له دې سره، پر کابل را سپړې څلور واړه لارې خلاصې شوې. له پلچرخي، سنګ نوشته، کوتل تخت، او کاریز میره، کلیوالي ځوانان، چې کلونه کلونه یې، د کابل آرمان کاوه، ټول د «الله اکبر» له نعرو سره، آزادانه په کابل را ننوتل.

په کابل کې بېرغ بدل شو. دریشي پوشه وزیران، او رییسان په کورو کښېناستل، خو ځنې یې له پکول او پټو سره، د نویو فاتحانو مبارکۍ ته ورغلل. له راډیو افغانستانه د جواد غازیار، «مجاهد مجاهد...!» ترانه پورته شوه. پاکستانۍ څوارلس منی بوجۍ اوړه او پاکټي غوړي، منډویانو ته را ورسېدل. د کوپون مغازې بندې شوې. او آزاده موسیقي، تلویزیوني پروګرامونه، د ښځو عکسونه ، او عسکري دریشۍ بندې او له کابله ورکې شوې.

موږ، کابل کې بند پاتې «کمونستي بقایا»، اوس د نویو فاتحانو تر شک لاندې، کلي ته ولاړو.

د مېدان درې، د چاریکې سیمې، د حزب اسلامي تر زرغون بېرغ لاندې ساه کښله. زما د مکتب دورې ټولګیوال، عبدالرقیب، اوس جهادي لوا مشر وه. غاړې مو سره ورکړې؛ خو زړونه مو سره ونه تخنېدل، خبرې مو سره وکړې؛ خو د کر کې، ځانپالنې، او فکر-باور دریځ، د ولیو مینځ کې مېرېان را خوشې کول.

بله ورځ کلي ته د ملاکاکا له مرکز څخه مکتوب راغی. ضابط آمان، چې نصب دوسته مجاهد قومندان وه، خلک خبر کړل او په شپه شپه کې یې ټول، پټ په پټه په «قول» واړول او خوندي یې، کابل کې خپلو کورونو او کورنیو ته را ورسول او په دې توګه څوک د قومندانانو شورا ته په لاس ورنغلل.

د مکتوب محتویات:

جهادي قومندانانو شکایت کړی، چې له کابله راغلي کسان، سین کې لامبو وهي، وښتان رِمنځوي، کورتۍ په اوږو اچوي، په پولو ګرځي...

وار دې دمې دی! ټول مکتوب به په بل ګام کې خلاصوو!

پر زړونو مو برکت شه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديارلسم ګام

«ځني موارد داسې دي، چې يوازې د څه
وخت په تېرېدلو سره، هغه زده کولای شو.»
هارولد کلمپ

د قومندانانو د شورا تورونه:

له کابله راغلي دولتي مامورين، واړه منصبداران، عسکر، مکتبيان او پوهنتونيان، په دې ګناه تورن وه، چې د ماموريت او رسمي کار د وخت کورتۍ اغوندي، سين کې لامبي، وېښتان رېنځوي، د پټو په پولو ګرځي او بله يې دا چې کورتۍ په اوږو اچوي!

امير او قومندان په پاڼه دستخط کړی وه، چې ياد ياغي باغي کسان راتول او د «ملاکاکا مرکز» ته ور وخېژوي، څو ددغو ناروا حساب ورڅخه واخيستل شي.

دا د بل د بدلولو د دوزخ يوه وړه او هېره کيسه ده، خو موږ او تاسو انقلاب او ايډيالوجۍ سوی نسل، په سلهاوو او زرهاوو داسې نورې کيسې او خاطرې په ياد لرو، چې د بل د بدلولو د کار دوزخي اتلانو، د آزادو او خپلواکو انسانانو په ژوند، آزادۍ او بالاخره د هغوی په سر او مال باندې څه راوړل!!

غزنيوال اجمل سلطاني، چې د بل بدلولو اورونو يې پلار په ځان لاهو کړی، کيسه کړي، چې غزني او اندړو کې يې ځني کسان يوازې په دې جرم، چې جيب کې قلم ګرځاوه، د مرګ تيارو کندو ته ور وغورځول.

په هرحال د مجاهد او شهيد آمان شخصي مېړانه وه، چې ټول روغ رمټ کابل ته را واوښتل او څه مهال د قومندانانو له شورا پټ شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوماندانانو د شورا غوښنه برخه، هغه ځوانان وه، چې همزولي يې زياتره د پلرونو د عسکري او ملکي نوکريو او يا هم د مناسب کورني اقتصادي او اجتماعي حالت له مخې، د څو شپو په تمعه کابل ته کډه شول. د ارباب غريبداد په سرلشکرۍ، د بابا له غره را کوزو شويو موش کُش او يازده ټکه ټوپکوالو وړه بلوا هسې پلمه شوه، او ټول ميدان له حکومت څخه ياغي شو.

دې سره، د تاريخ د پاڼو په اوښتلو کې، د کابل په وجود، د ای اس ای د قوماندانۍ د «ستراتيجيکې ژورتيا» د نخشې له مخې، يوه په بله پسې زر چړې ننوتې.

په کابل د جنګ ځنګل را تاو شو.

په کابل کې لوړې انګولا کوله.

په کابل، د الله اکبر له نعرو سره، کتار کتار سکر بيست او سکر چهل را کوزېدل او په ګناهګارو او بېګناه ښاريانو يې خولې لګولې.

په حيرتانو کې، چې د نجيب په حکومت ټک وشو، نو د حکومت د غټ جنګي ماشين صاحب صلاحيت جنرالانو يوه خوا بله خوا لارې جوړې کړې او دې سره کابل غاړه کښېښوده او خپل ماتې خوړلي، منتظر با معاش و بې معاش مدافعان يې، په ټيټو سترګو بېرته کليو ته ور پر ېښوول.[۱] اوس نو دور بدل وه! اوس نو خدای د مرميو او بمونو په کړس او کړوس کې را لويو شويو جهادي قوماندانانو ته موقع په لاس ورکړې وه، چې د کمونستي حکومت د واک پر کلونو کې، د خپلې مړګ ژوبلې په هره پېښه کې، دغه ور په ياد شوي همزولي، چې د هغوی د خيال او تصور په دنيا کې به، ړيره خريلي او چنګ چنګ بريتونه د ټانک پر سرونو ګرځېدل، اوس په بيغمه زړه تصفيه کړي.

ددغو کابلي شويو همزولو ګناه دا وه، چې دموکراتيک نظام تر بيرغ لاندې يې زده کړې بشپړې کړې وې، مامورين او منصبداران شوي وه، له روس صفته حکومت څخه يې معاشونه او امتيازات اخيستل!

هغوی ږېرې خريلي، ښځې يې مخ لوڅې د خپلوانو ودونو او د غم او ښاديو محفلونو ته تللې راتللې، لوڼانې او زامن يې د پخو تعميرونو مکتبونو ته تلل راتلل.

او اصلي خبره داچې: د دوی کندوان او کورونه له روسي اوړو، غوړيو، زراعتي چرګانو او څه شي او څه شي ډک پک وه او کلي خوب او خوراک د ميګ الوتکو د بمونو په ډم او ډوم کې کول. او اوس يې د دوه ميليونه شهيدانو... ميليونونه معيوبانو، کونډو، رنډو تاوانونه غوښتل!!!

دا زلزله هم د مغلوبينو په سرونو او کورونو او مالونو تېره شوه! هر چا خپل کار وکاوه. څوک وژلي، څوک ټکولي، څوک يې د دوست او تربور

---

۱ - ددغې خبرې د سپينولو لپاره، د پاکستان د پوځي استخباراتو د رييس جنرال اختر عبدالرحمن کتاب «کابل بايد بسوزد/کابل بايد وسوځي» ولولئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

تر مخې سپک او بې عزته کړي... خو د چا چې طالع برابرې وې، او د چا خبره عقل یې کار کاوه، نو د معاش په پس انداز یا مکروریانونو کې د خپل اپارتمان په نیمه بیعه خرڅولو سره یې ځانونه روسیې، هندوستان او تاجکستان او ځنو یې حتا آروپا او امریکا ته ورسول.
یوه دمه به واخلو!

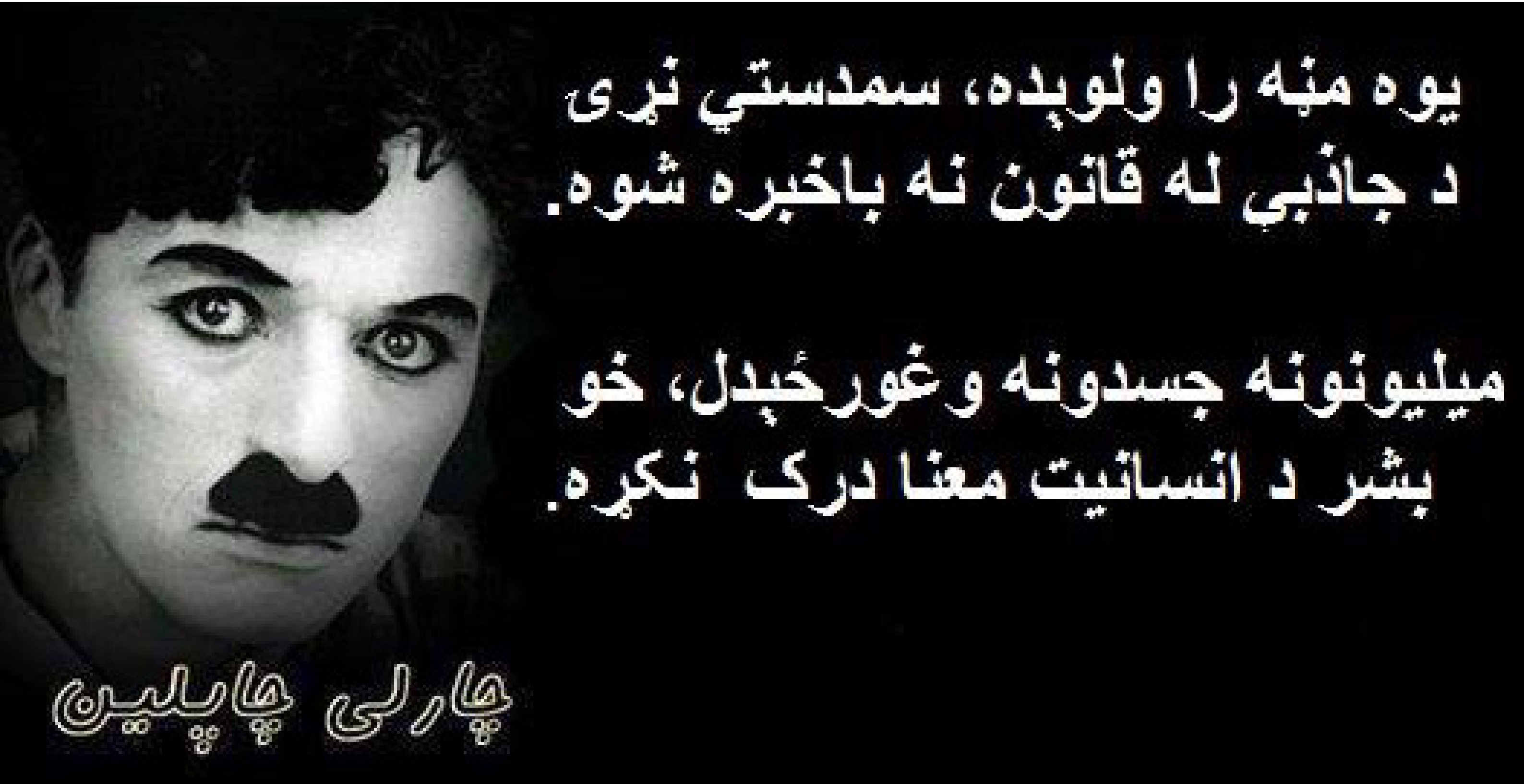

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم ګام

«عشق يې بخښي، قدرت يې اخلي.»

لږ تر لږه دادی شاوخوا څلوېښت کلونه کېږي، چې پر افغانستان د بل بدلولو د دوزخ سور اور بل دی.

دا اور موږ خپله بل کړی.

دا اور له هغې ورځې بل شوی، چې زما ذهن کې دې فکر ځای نیولی، چې زه غوره یم بل بدل دی.

دا اور لا ځکه پر موږ را ګډ دی، چې زه او زما فکر، چلند، اخلاق، رواج، دود-فرهنګ اصیل دي، د بل راته بدل او ناچله بر ښېي.

دلته که د کارګر او بزګر سور نظام راشي، که امریکې کې روزل شوې ډموکراسي،

دلته که خلافت ټینګ شي، یا ملتپال د قدرت پر آس سپاره شي،

نو بیا هم اور بل دی، ځکه چې موږ ځانونه، د خپل کړي اصولي فکر-باور، اخلاقو، فرهنګ او تمدن ځانګړي عسکر حسابو؛ نو د بل بدلول زموږ ورځنی کار او بار دی.

لويان؛ د حقيقت کاغذي څيري

حقيقت له ټول بشري عقل، تفکر، ايجاد او پاللو مشر او بر دی. او ماشومان د حقيقت په عمر دي. ځکه يې سترګې، لیده کاته، خنداوې، منډې او لوبې، د روح

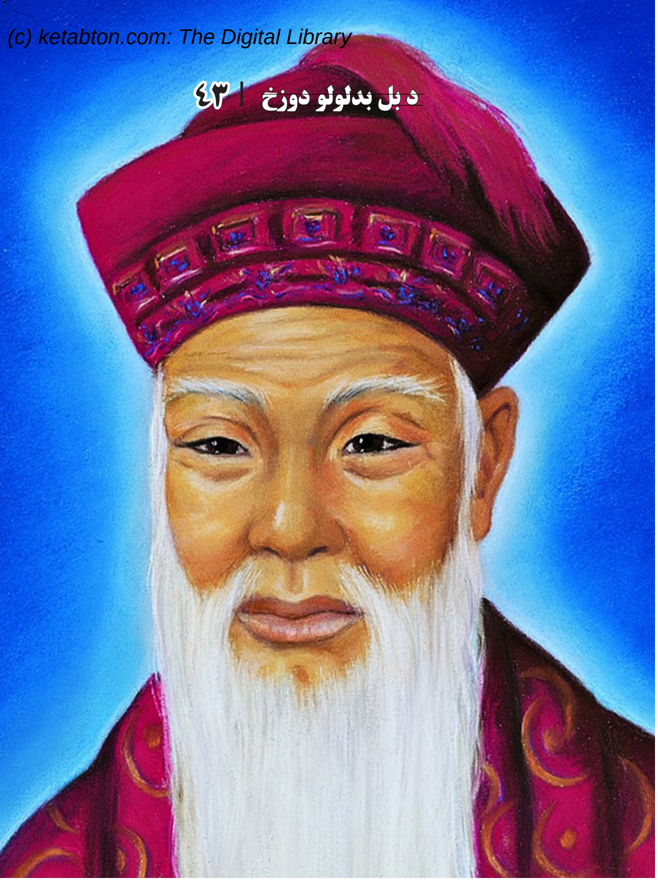

«له هغه څه چې لرئ يې راضي واوسئ؛
او ژوند څرنګه چې دی، جشن ونيسئ.
کله چې درک کړئ، هيڅ کمی او نقص نشته
ټوله دنيا به ستاسو وي.» لايي تسه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنتي سرنوشت، د سړي مخې ته ږدي.
دا ژوندۍ الهي نښې دي او دغه خدايي نښې نه دي عادت شوي.
زموږ «ښه» د ماشوم سپین او له عقله وحشي ذهن ته لکه چرس او سره شراب داسې دي. او موږ هغوی په خپلو مقدسو چرسو، بنګو، هیروینو او شرابو معتادوو.
آه! لکه، چې ټول عقل معتاد دی!؟
موږ ماشومان په را لوېولو سره، دومره په زوره په خپلو خبرو، ویناو، نصحیتونو او رواجونو عادت کوو، چې دا یې په یوازیني فکر، باور او چال چلند واوړي.
موږ له ځانه یوه تکرار دنیا پر ېږدو.
موږ له ځانه تکرار انسانان پر ېږدو.
زموږ ښه په ګل ګل ماشومانو کې متناسخ کېږي او دې سره د «نوي» ماشوم زوکړه، بیا بیا څټ ته غورځي.
موږ دومره تنګ نظره یو، چې ژوند ته د یوې بلې خبرې، یوه بل فکر-باور، یوه بل اخلاق او رسم او رواج اجازه نه ورکوو. موږ خپل بچیان، او خپلوان او د خپل او تېر نسل په خپل تکرار بدلوو.
ځکه د زړو شیانو لپاره جنګېږو!
ځکه زړې حافظې را په کې حکومت کوي،
ځکه موږ د ژوند په خوند هېڅ نه پوهېږو؛
او دا ځکه، چې:
موږ ژوند نه کوو؛ بلکې ژوند تېروو!
ځکه نو هرڅه، چې خورو، نو مالګه یې پېریانو وړې. هرڅه چې څښو نو خوند یې نشته. هرڅه چې ګورو، نو زړه مو ورسره آرام نه مومي.
موږ هرڅه ګټو. هرڅه پیدا کوو. هر هر څه زیرمه کوو. خو داړه مو له زړه او ژونده ګډه کړې!
موږ څه شي پسې سرګردانه یو؟
یو څه به له زړه سره دمه واخلو!
ګوندې که زړونه او ذهنونه مو د حقیقت په اقیانونس کې یوه غوټه ووهي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مینه ژوندی نړۍ لید دی.
مینه ژوند پنځوي.
مینه د لومړي کور په لور قطعي لاره ده.

پنځلسم ګام

می بخور مصحف بسوز آتش اندر کعبه زن
ساکن بت‌خانه باش مردم آزاری مکن»

موږ «ځان» پسې سرګردانه یو. له موږ ځان ورک دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د «بل» عادت اشغال کړي یاستو.
موږ د زړو او پردیو عادتو مستعمرې یاستو.
له تاسو سره مې شریکه کړه، چې یو د پنځلسو- شپاړسو کلو سازماني ځلمکی، څرنګه یو د لمانځه په تور اکسا ته قلمداد کوي!
په دې هم سره خبر شو، چې د ذکرالله شهید د لیسې ښوونکی، فقط د کورتی د غټ چپه ګردن په خاطر، د خپل ډول صحرایي محکمې لخوا، سور کاپیر ثابتېږي او خندانه ځواني یې تر ډېرې لاندې کېږي.
او بیا د یوه مشهور جهادي تنظیم، د قومندانانو شورا، له کابله کلي ته ورغلي پخواني رېره خریلي، په ولیو د کورتیو اچولو، و ښېتانو رمنځولو، لامبو وهلو او د پولو پر سر ګرځېدلو په تور، ځانګړې غرنۍ محکمې ته جلبوي.
خدای خبر څومره خدایي عاشقان به د خدای د نوم اخستلو په جرم، د نفس پرستو بنیادمانو د غضب خوراک شوي وي؟ (نه پوهېږم په دې او دې ته ورته د نورو د بدلولو په اورلنو مرکزونو کې به څومره سپېنې آسماني څېرې خاورې ایرې شوي وي؟)
موږ په ناخبرې توګه د یوه زاړه-ښایي مړه- تعهد لپاره، د ژوند نعمت مصرفوو.
دلته، د جنت په دې ورکه ځمکنۍ څنډه باندې ذهني اګاهۍ- ښه ده ووایم انساني اګاهۍ- د ژوند سوځولو دوزخي کورې ګرځېدلې، چې هره شېبه، هره ورځ او هر وخت د «بل» په شخصي او فردي عقیده، باور، فکر، طرز، سلیقه، ډول، مورال... د قهر او غضب اورونه ور بلوي!
دلته نېږدې هر مکتب، فکر-باور د ځانپېژندنې او حقیقت سرچینې موندونکې په دعوې سره، په ځانناخبري ډول په خودپرستي او باطني غرور پېښه کړې او څکه نو له خپل ذهني چاپېریاله بهر ژوندی نړۍ، د بت- فکر پلي کولو لپاره، روغنیات یا د سوند مواد ګڼي.

ځار ځار له خپلوا کو ماشومانو شمه

ماشوم د انسان په لاس او عقل جوړ شوي فکرونه، اندونه-باورونه، فرهنګونه او تمدنونه، د وچ کاغذ پر مخ د مشرانو غلط کارونه ګڼي.
د ماشوم ژوندي احساسات او عواطف د حقیقت له سرچینې را بهېږي.
هغه او حقیقت سره خپل دي.
هغه له حقیقته پیدا شوی.
حقیقت یې پلار دی، مور یې دی، حقیقت یې له شودو ډک تی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

حقیقت یې آسمان دی. حقیقت یې ښنو لاندې هواره ځمکه ده.
حقیقت یې سترګو کې هر موجود تصویر دی.
حقیقت یې خوب دی. حقیقت یې ویښه ده.
حقیقت یې د زړه غوښتنه ده. حقیقت یې د خولې خپلسرې خندا ده.
حقیقت یې وړیا ډوډی، اوبه او هر شی غوښتل دي.
هغه حقیقت د هرڅه پلار بولي.
ماشوم ته ژوند او د ژوند بېلیونونه څېرې، د حقیقت ډول ډول ننداری ښکاري.
ماشوم د روا هستی هستوګن دی. ماشوم هرڅه حقیقي او روا بولي. دا د خالصې مینې ننداره چي دی.
ماشوم ته مینه وړیا ده.
هغه هر شی ځای پر ځای غواړي او تر سره کوي! ځکه یې لوڅې ډډې، لوڅې میتیازې، لوڅې مچې په شهوت کې نه ځایېږي!
ماشوم لوڅ او زړور خدایي مینه ګر دی.
هغه په عشق ډک دی. ځکه نو دنیا، څېرې، وګړي، څېزونه، ښایستونه، آوازونه...هر هرڅه خپله روا مینه بولي.
ځکه نو دغه خدایي مخلوق د بې قیده او شرطه مینې، بې پروا مینه ګر دی.
هغه ایډیالوجی، اندونه–باورونه، چې د بل د بندي کولو، تړلو، له آزادی محروومولو، وژلو او تباه کولو په خیال کې دي، څومره خدایي دي؟؟؟
موږ ته د خپلو خولو او خیرو بوی عطر دي او د نورو ګلابي څېرې او طبیعي عطرونه راته د شیطان په میتیازو ککړ بریښي.
موږ په ځان عادت شوي یو.
موږ د یوه رنګ زیارتونه یو؛ خپل رنګ. موږ کې خپلې زړې ذهني او عادتي څېرې زیارت شوي دي.
موږ په خپلو ماتو ګوډو افکارو، اخلاقو، عادتونو، رواجونو، رسمونو...د روسو له «ټولنیز قرارداد» لوړه بیعه ړدوو!
«که څوک تله د انصاف په لاس کې درکړي/خپل ځان او د بل آس به برابر کړې.» حضرت رحمان بابا
یو څه به بې خبرې ځان ځان سره دمه شو!
ګوندې که را څخه ورک ماشومتوب، د زړه له کومې ګوښې آواز را وکړي!!!

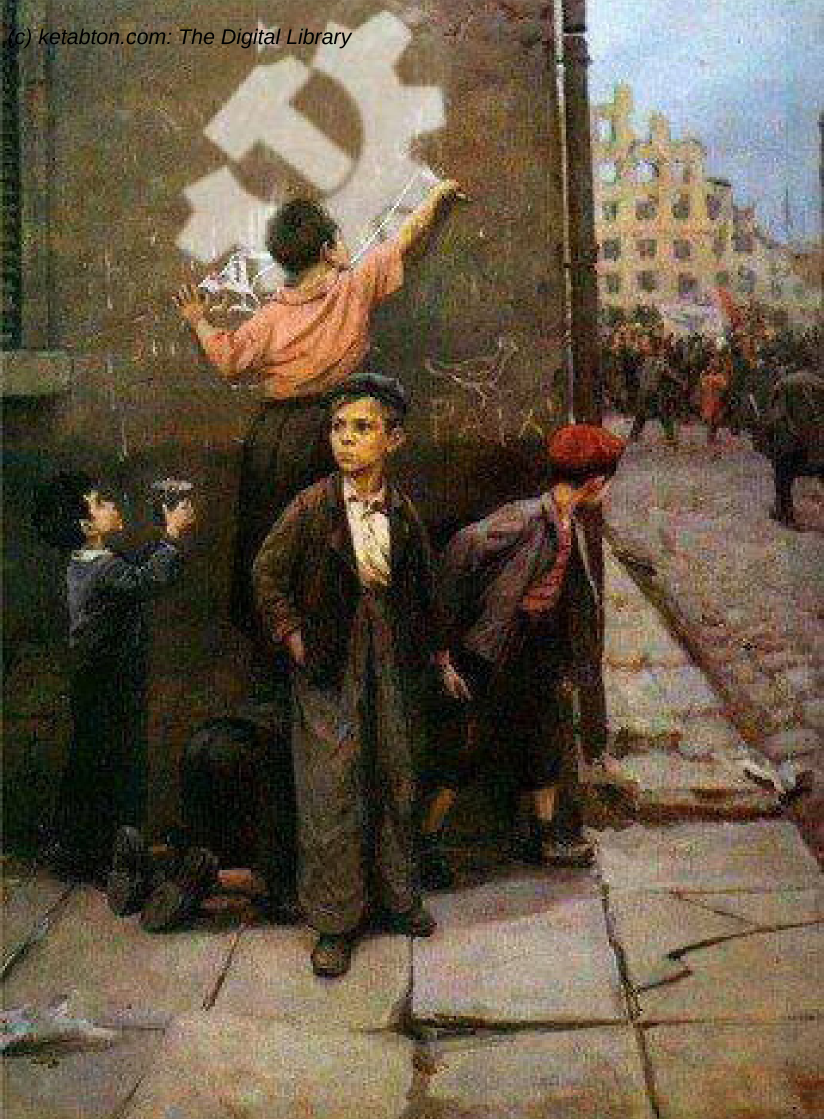

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپاړسم ګام

« هېڅ بینادم، مکان او یا کوم شی کامل نه دی...خومره آسانه ده، چې د بل تفاوت ته د خطا په سترګه وګورو. موږ د «سم» او «ناسم» په اړه د خپلو عقایدو په بند کې اسیر یاستو.»

د بل بدلولو حاکم اخلاق، په ملي او نړیواله کچه، د زیاتو ورانیو، قتلونو، غمونو او دردونو لامل شوي دي. د بل بدلولو، د انسان شرافت داغلی دی. دې فکر شریف انسان په یوه غاصب، نیواکګر، زندۍ کوونکي، قاتل او ورانونکي حیوان بدل کړی دی.

د بل بدلول، د جګړو مور دی. له قدیمه را هیسې، بل بدلول پر ذهن حکومت کوي؛ ځکه نو ذهني-مادي مذهب هم بلّل کېدلای شي.

بل بدلولو لومړی ذهنونه او فکرونه لاندې کول -او اوس یې لا بېدریغه لاندې کوي- او وروسته؛ لکه له وښو لاندې اوبه، په حکومتي مرکزونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يرغل وروړي.
دې جګړې واکمن فکرونه، مادي-ذهني مذهبونه، اخلاق، رواجونه او تمدونونه، پخپلو سړيو او وسلو سره را نسکور کړي او نړولي دي.
د بل بدلولو د هر نوی عصر په پېل کې، د وخت د زورور مادي-ذهني نابغه کوډګر، په زورورو احکامو سره، انساني اګاهي مغلوبه کړې او له دې سره يې خپل سړي او سرتيري، خپلې وسلې او ټانکونه، خپلې سرچيني او خاوره، د زاړه او له موده لوېدلي ذهني-مادي مذهب او واکمنۍ او له ښې وتو فرهنګونو پرضد ور اړولي او دې سره د نړۍ محتوا او شکل په نوي ښکيلات او زبېښاک کې وژلې ودرېدلې.
له دې مادي- ذهني اوښتون سره به راټوله شوې انساني، کلتوري، اجتماعي او حتا اقتصادي سرمايه نړېدله او ددې پر کنډوالو به د فاتح فکر او باور بېرغ ودرېده، شکل کېده او د هر څه ظاهري حالت به جوړېده.
بيا نو نوې نمانځنې رامينځته کېدې. نوي شواليه او سرداران نمانځل کېدل. د وژل شويو لويو وينو تويونکو زيارتونه او متبرک ځايونه جوړېدل او تويې شوې وينه، د قلم له لارې، د تاريخ کتابونو ته ننوته. او اينده ماشومانو د خپل ډول کله منارونو روايت، د حماسې په نامه لوسته او په ډله ييزو ترانو کې زمزمه کاوه.
نه! نه کېږي! څه شی دي، چې افشا کېدل يې مخکې له وخته دي. دا کار لويه بيعه غواړي!
زما وجود د «قتل» بندولو چيغې وهي!
نو ورکه دې وي د مرګ رسۍ، يا چاړه، يا توره، يا توپ، ټوپک، الوتکه او هغه وژونکي واسکټونه، چې ګل مخو اوولس، اتلس او شل کلنو ته، د تويې شويو وينو په وزن، نااليدلې ناوکۍ، د بې مړي جنازې په اوله شپه، بې ټنګه او ټونګه په لاس ورکوي!
له هغې ورځې چې انسان د «مسووليت» او «رسالت!» او «نجات!!» او څه او څه په نامه، د بل بدلول پېل کړي دي:
له هغې راهيسې يې سپين خدايي طبيعت اوښتی!
له هغې را په دې خوا يې جنتي څېره سپيره شوې!!
له هغې را وروسته، هغه د فکر غلام دی او غواړي دغه غلامي په ټوله ځمکه جاري او د تل لپاره دود وګرځوي!!!
له ټولو ذهني دلاېلو چې تېر شو،فقط ځان تر پوښتنې لاندې راولم!
راځئ، خپله يې تجربه کړو، خپلې پوښتنې ته هغه ځواب ومومو، چې زړه کې مو له سترګو او حواسو پټ دی.
آزادي او ځان موندنه مو سرنوشت اوسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوولسم ګام

«هرڅه تېرېږي...يوازې خدای دی چې بدلون نه مومي. موږ ټول مخ په يوه مقصد سفر کوو.
يوازې لارې مو سره توپير لري.»
تلپاتې لار

اکبرجهاد
دې دمه کې يوه پوښتنه نه وه، بلکې پوښتنې را په کې په چيغو شوې:
که د بل د بدلولو کار او بار، چې احزابو او سياسيونو په ټيکه اخيستی، نه وه-نه وي-آيا بيا به هم وينه تويې شي؟
آيا زندان کې به څوک پاتې شي؟
آيا ځوانان به مو ځوانيمرګان شي؟
آيا کرکه به داسې د زړه ښايستونه را خوري؟
دا او ډېرې داسې نورې پوښتنې د ميليونونو افغانانو پوښتنې دي. دا د نړۍ د هرې ايډيالوجۍ او د ذهني او رواني باورونو ځپلو ملکونو د ميليونونو انسانانو لپاره پوښتنې دي! دا پوښتنې هم زما او هم د هر بل انسان پوښتنې دي. او هم له ما او هم له هر انسان څخه مطرحې پوښتنې دي!
نو د پوښتنو د ځواب مرکز زما دننه دی. رښتنی ځواب زموږ هر يوه خپل ځواب دی. نو راځئ خپله دغه طلايي برخه په خبرو راولو!
زه، ته، هغه! هر يو، سره له دې چې د بل بدلولو دوزخ، ژوند او هستې را سوځولې، له دې سره سره، بيا هم په يو ډول نه يو ډول سره، د بل بدلولو، ذهني او عملي دريڅ کې ښکېل ياستو!
زه که غواړم د بل بدلولو له ذهني او عملي دريڅه آزاد شم؛ نو بيا د ځاني، کورني، اجتماعي، کلتوري، محيطي، قشري، حتا کاري-مسلکي خونديتوب له بيمې محروميږم!
نو دا اکبر جهاد دی.
دا د اور له سيندونو تېرېدل دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا د سر او مال مرګ دی.
دا ځان، مال، عزت، هویت او شخصیت په اوبو کې خوشې کول دي.
ځکه نو د ژوند د ټولو پوښتنو ژوندي او تازه ځوابونه زموږ په خپل تقدیر کې ویده دي!
زه خو دلته په دې اوږده لیک کې دادی لګیا یم؛ غواړم ځان دقیق په هینداره کې ووینم:

انسان د خپلو تالیفاتو غلام

موږ خپلو تالیف کړو قوانینو، اخلاقو، رواجونو...تېر وېستلي یو. دا پټې وسلې دي. دا لومړنی بې غږه تپانچې دي.
دا نه پېژندونکي زهر دي.
دا د ځان په لور وېشتل شوي توغندي او هېدروجنې، نایتروجني بمونه دي.
موږ د روا دلایلو په سپرونو او ډالونو مجهز یاستو.
موږ یوه فکر-باور اېل کړي یو.
موږ ذهني اسیران یاستو.
موږ د بل په زندۍ کولو، وهلو، دربولو، شړلو، وژلو او سوځولو سره، له خپلو ذهني نفسانیاتو سره له اصلي جګړې ښخه تښتو.
بیا وایم ذهني نفسانیات دغه پنځه دي: شهوت، قهر، طمع، تړلتیا او ځانپالنه!

موږ د غم نېشیان!

موږ ارمانجن یو. موږ د پلرو پلرو زخمونه، ژړاوې، غمونه، واویلاوې، آهونه، او د زړه سوزونه ځان کې را ټول کړي. یوازې لوحه مو نشته، کنه موږ زاړه، عتیقه موزیمونه یاستو. موږ د غم په نېشه اخته یو. موږ تیت او پرک یو.
زړه مو له ذهنه تښتي!
حواس مو له بدنه منډې وهي!
عواطف مو په حرامو ښکلاو پسې خونونه کوي!
پښې او لاسونه مو د ګېډې او شهرت اورتون ته، د بل له کورونو، په سوله او په جنګ، په واسطه او چشمبندۍ خس او ذغال را تښتوي!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د روح خو هېڅ درک نه لګېږي!
«روح» یاد ته نه راځي!
په «روح» نه د ملا، نه د عامي سر خلاصېږي!
واااااا...ی! زه روح یم که دا دوه توته، له ختو جوړ انسان شکله زیارت؟
که زړه را سره دی، نو ژاړم به، ژاړم به، ژاړم به...تر خپله خدایه، تر خپله خدایه، تر خپله خدایه....
لویه خدایا! که د غرېدا او استدلال عادت نه وای؛ حقیقت به څومره ساده وه!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم ګام

«خدای هغه څه دی، چې ته باور ولرې. هېڅ انسان د خدای د هستۍ په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو يو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟ د خدای په اړه هېڅ راز او رمز نشته؛ خو داچې هغه، هغه څه دی، چې هر روح باور لري، چې واوسي. دا د خدای معما ده، ځکه نو ټول د خدای د لويوالی او عظمت په اړه د خپلې پېژندنې پر اساس، سره په شخړه او لانجه کې دي.»

زه يم زمرررررررر...!

علم په مورړ کې ختم دی. پوهه او باور په مورړ کې ختم دي.

اخلاق او شرافت په مورړ کې ختم دي.

دنيا او اخرت په مورړ کې ختم دي.

حقيقت په مورړ کې ختم دی.

نه پوهېږم دغه انځور د څه شي په لاسو ما ته را ورسېد ؛ خو زه يې ونړولم.

«موري مه ژاړه، له دې وروسته نه وايم، چې وږی يم!»

اريان يم، چې ددغه جنت مخې سترګو ته په کتو سره څرنګه لمبه نه شوم، ايره نه شوم او له خپل همزولي نسل– چې بل بدلول لوی ثواب ګڼي– بېخي ورک نه شوم؟ دا ماته جنت دی، سور سوزونکی ؛ خو مينه ناک جنت.

يوه قصاب لاس دغه ماشوم له ژونده پرې کړ ؛ خو له خدای تعالی څخه به يې څوک پرې کړي؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د ټولې هستۍ او نیستۍ څېره او ننداره یم.
زه په وګړو کې شهزاده یم. زه د ټولو سلطان یم. زه واکمن او زړور او بوازینی یم.
دنیا د اغزو کرونده ده. نور وګړي اغزي دی. په فکر او باور راته زهر دي.
او زه یم زمری، پر دې دنیا تر ما اتل نشته، بل په...
زه د خپلو دروغو بت یم. دروغ ما جوړ کړل او دروغو زه جوړ کړی یمه.

وګړي د لاس او ږدې او لنډې ګوتې

زما دویمې مورنۍ انا، چې د میدان دره کې زموږ د هستوګنې د سیمې یعنې چارېکې، د چارکلا څلورو واړو کلیو مشرانو او کشرانو به «ببو» بلله؛ په ښځتوب زړوره نارینه وه. هغې هم کور کاوه او هم یې د پټي بار پورته کاوه. هغې ته به چې چا د بل د نادودې شکایت ور وړ؛ نو وېل به یې:
«ښه وګوره! آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ بنیادمان داسې دي! خبر دی ته ګذشت وکړه!!»
ببو به له خپلې تمثیلي فلسفې وینا سره، د خپل لاس خلاصه پنجه او اوږدې او لنډکۍ ګوتې سرې ته خلاصې ونیولې.
د لاس په ورغوي او ګوتو یې نه د نقالو مکتبیانو په شان، د الجبر فرمولونه یا د کیمیا معادلې کښل شوې وې، او نه د سخات یا سرسایې د طریقې د ملایانو میم زورما ټوله زما...خو خلاص لاس یې هر انسان په خپل ځای کښېناوه.
ببو دغه فلسفه په خپل اویا- اتیا کلن عمر موندلې وه. خو دغې ساده تجربي فلسفې سړي ته دا ورښووله، چې انسانان په قد او په وزن او په قوم یا ژبه برابر بدلای شي؛ خو په مضمون او معنا نه!
انسانان به په مکتب او مذهب یو وي؛ خو په فکر او ذوق نه!
هغوی په یوه ځای، یوه تمدن کې ګډ ژوند کولای شي؛ خو په چلند او اخلاقو به جلا جلا وي!
انسانان به په یوه نسل کې، یوه مدرسه کې، د یوه کتاب درس ته کښېني، خو اګاهي به یې سره متفاوتې وي.
انسان ښایي له ډېرو شیانو ناخبره واوسي؛ خو زیاته ناخبري یې له ځان څخه ده.
انسان د برابرۍ په شعار ډېر آسوده کېږي؛ خو نه پوهیږي، چې هم خپل شخصي حق او هم د نورو فردي حق تر پښو لاندې کوي.
انسان هرڅه چې ده، د فردي اګاهۍ وضعیت یې دی. او دا د انسانانو د تفاوت اساسي برخه ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ببو اصلي اشاره، دا ګاهۍ له مخې د انسانانو متفاوتو دریځونو ته وه.
انسان تر هرڅه دمخه «فرد» دی. او دغه فردیت د هغه د ګاهۍ وضعیت را منځته کړی. نو په دې اساس، د «برابری» عمومي شعار دلته خپل مضمون بایلي؛ ځکه انسانان دا ګاهۍ متفاوتې سطحې دي!
د کلیوالي ببو یوې خبرې «آیا دا د لاس ګوتې سره برابرې دي؟ او بنیادمان د لاس ګوتې دي.» خروار خروار معنا زمونږ پر خوبولې، سترې او پخې انساني اګاهۍ را شیندلای شي:
«بنیادمان د لاس ګوتې دي. آیا د لاس ګوتې برابرې دي!؟ داسې هر سړی فرق کوي. ځوک لږ پوهېږي، ځوک ډېر پوهېږي. ځوک په یوه فکر او خیال وي، ځوک په بل فکر او خیال وي...!»
مونږ اعداد شمېرو. په یوه کې یوازې یو ځاېږي. یو فکر فقط یو فکر دی. یو باور فقط یو باور دی. د یوه لاس ګوتې هم داسې دي. پنځه واړه ګوتې دي. خو ګوتې دي؛ نه «ګوته»!
پنځه واړه ګوتې له غوښنو عضلو او هډوکو جوړې دي؛ خو هره ګوته جلا کار، جلا شکل او جوړښت، جلا سرنوشت، او جلا استعداد او شاید هم جلا خودا ګاهي لري. ځکه نو دا «ګوتې» دي!
وګورئ! یو مذهب فقط یو مذهب دی؛ ځکه چې یو ډول اخلاقي-عبادي اصول لري.
یوه مذهب کې مېلیونونه وګړي شامل دي؛ نو د یوه مذهب د پیروانو شمېر، د مذهب شمېر نه شي ور زیاتولای. ځکه ټول د یو ډول اوصولو تابع او فرمانبردار دي.
خو انسانان رنګ په رنګ دي. متفاوت دي. د لاس د ګوتو په شان مختلف استعدادونه، واکونه، مسوولیتونه، کارونه –او تر ټولو مهم– هر یو خپل خپل برخلیکي ذخایر له ځان سره لري.
انسانان خپلواکې اګاهۍ دي. هر انسان د خپلې فردي آزادۍ او مسوولیت خاوند دی.
ببو، چې ما به «ادي» بلله؛ ولاړه! اوس یې کالبوت د میدان درې، د خواجه اسحق ولي له زیارت ور بر، د لوړې غونډۍ په خاروینه ډډه، تر دوو ښځینه شناختو لاندې پټ دی او اروا یې د نالیدلو دنیاګانو په سفر تللې! خو د خبرې زور یې نه سره ډیالکټیک ور مات کړای شو او نه د معاصرو بنسټپالو افراطي او یا معتدل تفسیرونه او تاویلونه د هغې له ساده فلسفې زیات زړه ته تازه اوبه ورکولای شي!
دې فلسفې ته به په بله ورځ بیا راګرځو.
اوس به یو شېبه خپلې اګاهۍ سره دمه شو!
په خپله فردي ازادۍ کې شنه اوسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم ګام

«د آزادۍ لپاره کار مه کوه؛ بلکې آزادي دې باید د هرې شېبې کار پاېله واوسي.»

وړوکی ذهن او ساده حقیقت

مرید له استاد څخه وغوښتل چې په حقیقت یې سر ور خلاص کړي!

استاد ووېل: حقیقت ساده دی.

وېل یې څومره ساده؟

ځواب یې ورکړ: دومره ساده، چې تصور یې نشي کولای!

د شاګرد ذهن زما په شان ټول عمر مادي-ذهني فلسفو ور ډک او تنډ کړی وه؛ پوه نه شو! بیا یې استاد وپوښته:

«دا څنګه ساده دی، چې زه -حتا زه- نه ور باندې پوهېږم!؟

استاد ووېل: «ته یو کار وکړه: ځان د حقیقت له ذهني انځورونو تش کړه! هغه څه دې چې د حقیقت په نامه، ذهن کې ټول کړي؛ ټول لېرې وغورځوه!! له دې سره به حقیقت ستا تجربه شي. ته به حقیقت په شخصي توګه ومومې او ووینې!

موږ اصیل او ساده حقیقت، تر یو من کاغذونو، یو خروار نظرونو، فکرونو، فلسفو لاندې پټ کړی.

حقیقت هماغه ساده او ماشومانه سپین عقل دی. هماغه بې جهته، بې تعصبه ذهني موازنه ده.

زموږ جګړې ښايي د یوه ذهني-مادي حقیقت لپاره وي! یا ښه ده ووایو، د حقیقت د ذهني شویو ښنانو په خاطر وي. څکه د دین او باور، د فلسفې او بشرپالنې، د تمدن او لیبرالیزم تر بیرغ لاندې د وینو وبالې رواني دي. او بشر ورځ تر بلې عصري جنګیالی جوړېږي!

«بنیادمان د لاس اوږدې او لنډې ګوتې دي» دا زما د «ادې» د ژوند ټوله فلسفه وه. او څومره ښه وه. خو موږ او زما ورور، پلار، نیکه او کشر نسل کله دې فلسفې ته رسېدلې یو؟ موږ لګیا یو چې د لاس (چې ملت دی) ګوتې ټولې په یوه اندازه وړې یا اوږدې کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګړي د بوډۍ ټال په رنګ دي. زما د فکر- باور رنګ دنيا لپاره جګړنه مدرسه ده. دنيا زما دښمنه ده. دنيا زما لپاره غم دی. دنيا د تربره سنګر دی. دنيا بل بدرنګه کړې...

بیا زه یم...

زه دنیا مغلوبوم. دنیا ځپم. نور بنیادمان:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک وژنم، څوک په لاسو، څوک په پښو ګوډوم.
څوک بندیانوم. څوک ځان سره یرغمل ساتم!
اه! څه وکړم! غم غم مو د بل بدلولو دوزخ دی.
آه، دا شر له کومه شو؟ خو اول دا چې شر څه شی دی؟؟؟
شر، د روزل شویو او دود شویو ذهني-مادي باورونو محصول دی. ځکه نو «زه» وایي:
«زه یم زمررررر...ی پر دې دنیا!...»
د بل د بدلولو دوزخ دومره توري او کلمې وسوځول، خو خبره یې اوږده ده! راځئ دلته به یو څو پوښتنو ته ور لنډ شو:
آیا رواجي او ځانپالی «انسانیت» او خودمحوره «شرافت» یې په بیعه لوړ دی که یو خاځکی وینه؟
آیا که زموږ ټولو کورونه د الماسو او سرو یاقوتو له خښتو ورغېږي، د نیازمحمد او دوست محمد او په دې لیکه څو میلیونو نورو له ژونده محرومو شویو انسانانو د ژوند بیعه به پرې کړي او په څه شي به یې پرې کړي؟ ښه ده، چې زړور شو او د بل د بدلولو دوزخ له خپل ذهن، زړه، احساساتو او عمل څخه وباسو.
موږ باید د ځان دننه، له تیارو ډکو خوندي کړو صندوکونو باندې زلزله ور ګډه کړو.
باید په لوړه مینه ګره چیغه سره ټولې کر کې، ځانغوښتنې، شهوتونه، تعصبونه، مادي-ذهني طمعې، په جعلي مفاخرو او مړو فکرونو پورې هر راز تړلتیا او د ځان تاییدولو تر پردې لاندې، خپلې رب النوعه څېرې او کانې افشا او بربنډې کړو.
لویه او په ژوند او ژوندو عاشقه خدایه!
د قتل فکر راڅخه واخلې!
د قتل احساسات او عواطف راڅخه واخلې!
د بل د بدلولو فکرونه، ایډیالوجی، اندونه او باورونه را څخه واخلې!
آه، ډېر وچغېدم، یو څه به دمه وکړو!
ګوندې که مینه ګر شو. مینه پوره ثواب ده.
ګوندې تر هغې د خپل فکر-باور دننه، د نفساني سلطنت نښې تشخیص کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم ګام

«خو هغه چا لپاره چې د حقیقت د اور پدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه پاتې کېږي. کلمې حقیقي دي او تلپاتې.»
ربازار تارز

زه دوزخ، بل دوزخ!

کلونه وړاندې چې کابل کې، بي بي سي سره همکار وم. یوه ورځ ولسي سندرغاړی عبدالله مقری دفتر ته راغلی وه. هغه عجبه د کار خبره وکړه:

« هر یوه، یو څه کړي! نو ښه ده، چې هر یو بخښنه وغواړو!»

ښايي د سندربول مقري د وینا کلمې او جوړښت به بل ډول وه؛ خو دغه یې مفهوم وه. له هغې ورځې مباشتې او کلونه تېر شول؛ خو موږ دې بلوغ ته نه یو رسېدلي، چې له یو بل څخه عذر وغواړو.
بې ژونده فکر–باور زموږ زړونه او ذهنونه را وچ کړي.
موږ ګرځنده جادوګرو بتانو انتر منتر کړي یو.
موږ وچ او جامد او بت شوي فکر، د بل جنګ او جګړې ته را اېستلي یو.
ځکه په بل په تنګېږو. بل موږ په غوسه کوي. بل را ته دوزخ دی.
بل زما دوزخ دی؛ زه د بل دوزخ یم: حساب مساوي شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل زما هېنداره دی.
زه هېنداره کې «ځان» وینم؛
خو هېنداره را ته دوزخي بڼې ښکاري.
خو هېنداره یوازې مخې ته ولاړ سړی یا شی منعکسوي!
منعکس شوی او بربنډ شوی زه یم؛ بل مازې هېنداره دی!
بل کې دوزخ وینم؛ ځکه دوزخ زه یم.
زه راته آشنا متن لوستلای شم.
یوازې را زده شویو معلوماتو باندې پوهېدلای شم.
زه یوازې له خپلو ذهني معلوماتو څخه غږېدلای شم.
زما چلند خپل ذهني معلومات را جوړوي.
نو مخکې تر دې چې زه بل «بد» ووینم، دغه «بد» مې لرل.
کله چې بل وینم، خپل بد را په زړه شي؛ بیا بل بد وینم. خپله بدو باندې تږنه یم؛ خو چړې د بل په ګېډه ورمنډم؛ ځکه بل زما هېنداره دی.
زه په بل کې (خپله هېنداره کې) د خپلو بدرنګه، تورو او لرغونو اورونو لیدلو (سکندر، ناپلیون، هټلر، چنګیز، ستالین، زئوس، میلاسوویچ او خپل سره او شنه، او تور سپهسالاران) جوړ کړی او د شیطان کار ته ګډولی یم.
زه په ذات کې، د خپلو بدرنګیو فاتح یم، خو اوس ادرس را نه غلط شوی:
مخ په چپه روان یم. او په دې قضاوتو، محکومولو، بندیانولو او وژلو سره، شېبه په شېبه د خپل ابدي «ځان» له دروازې لېرې کېږم، لېرې کېږم، لېرې کېږم... څو چې د عشق یو ژوندی سلطان په مخه راشي، د خپل ځت ته پرې ایښې ځان په لور را ته ډیوه شي او د نجات سندره شي!
که ځان ته سر ور دننه کړم؛ نو ښایي ټوله بدرنګي، کچه توب، او بدي ځان کې، خپل تل او ضمیر کې را شنه ووینم! او پوه شم، چې اور دننه دی، جګړه دننه ده، د جګړې میدان او ځای دننه دی. او زه عمرونه عمرونه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېږم.

نوی ژوند، نوی پیل

زما په موندنه او فکر دا اساسي جګړه ده. دا د ټول عمر جګړه ده او په دې جګړې سره یو وګړی پر ځان لاسبری کېږي. یو وګړی خپل اصل وجود مومي، او یو وګړی په خپل اصیل جوهر ژوند پېلوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا نوی ژوند دی. دا تازه پېل دی. دا د خدای تعالی په لور د ورستنېدلو ښتینی هوډمن او ځانخبری مزل دی.
نو ځکه داسې ګڼم چې که یو بل د زړه له کومې ومنو.
یو بل ته ورور شو، خور شو، پلار شو او مور شو... او دې کار سره یوه بل ته سوله شو.
بیا بل زما ښایست ګرځي، زه د بل ښایست ګرځم. بیا حساب برابر شو. بیا ټول خلقت برابر شو. بیا ټول ژوند په معنوي حرکت برابر شو.
بیا هر مزل، هره لاره، هر لاروی فقط خدای تعالی ته رسېږي.
بیا هره لاره، د هر چا استثنایي لاره، خدایي کور پورې ښتې لار ده.
بیا هره لاره خدای تعالی ته رسیږي. بیا هر یو د خپل آسماني کور لاروی دی.
بیا نو بد نشته!
بیا نو شیطان بې وطنه کېږي.
بیا نو هره وینا شعر کېږي.
بیا نو هر حرکت په ژوندی نڅاه بدلېږي.
بیا نو هر تصویر د پرښتو خدایي ښکلا بلل کېږي.
بیا نو هر نفس، هره ساه اخستل د خدای تعالی نوم ګرځي.
بیا نو هستي د سوچه، تازه، او حاضر حقیقت مقدسه ځمکه ګرځي.
بیا موږ ټول سپین، ښایسته، لکه عاشق ماشومان داسې ژوند ته راوځو.
بیا موږ چېرې نه ځو؛ ځکه ذهن جوړ کړی دوزخ را ته دروغ شوی.
بیا موږ چا پسې نه ځو، څوک نه بدلوو، څوک نه «ښه» کوو؛ ځکه هر څوک په خپل ذات کې «ښه» دی.
بیا له احتیاج څخه وځو، له هېچا ویره نه لرو؛ ځکه چې وېره ذهني مخلوق وه.
وېره ځکه وه، چې زه په غلط ادرس کې، له غلطو هدفونو سره جنګېدم.
وېره ځکه وه، چې زما دښمن واقعي نه وه، ذهني وه.
وېره ځکه وه، چې زه برده وم او هوسناک ذهن بادار زما په زړه پښه اېښې وه.
په همدې به سره دمه شو!
ګوندې په بل کې د ځان بخښلو هنر بېرته را زده شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوویشتم ګام

«مینه، د مینې په غوښتلو په لاس نه راځي؛ بلکې مینه د هغه چا پر لور ورځي، چې نور ته مینه ورکوي.»

ژونده! زه عذر غواړم!

اوس وېره نشته؛ ځکه بیا خوک په خپل فکر–باور نه را جذبوم، ځکه خدای تعالی لرم او کامل «قدرت، پوهه او عشق»، له هغه سره په «اوسېدلو» کې موندل کېږي.

چې له خدای سره واوسم، څه کار به را پاتې شي؟

چې عاشق نه شم، هغه نشته!

چې پرته له توپیره، په ژوند مینې نشم، هغه نشته!

چې له ټول ذهن، حواسو، او ټول زړه او وجود سره عاشق نشم، له هغه بل ځای یم.[1]

عشق له کلمې لوړ دی. تر برې ژور دی. له ماتې بهر دی. عشق د خدایي ژبې ټول نوم دی. عشق ټول کلام دی.

د ژوندي کلام د استاد په وینا: «دې ژوندانه کې ډېره مهمه ده، چې یو څوک له ځانه ډېر را باندې ګران واوسي. څه یو انسان وي، یا یو کورنی حیوان.»

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه له جنته راوړې برخه

رښتیا چې زړه ژوندی وي، زړه واکمن وي، زړه پاچا وي، هرڅه سپېڅلي کېږي.

دا بیا زېږون دی. دا نوی ژوند او نوی ژوندون دی. دا له سره ژوندي کېدل دي.

یوه ماشوم ته پام شئ! هغه پربېږدئ، چې د خدای تعالی په دې سپېڅلې ژوندی دنیا کې، سپېڅلی او ناسپېڅلی سره بېل کړي،

هغه ته حق ورکړئ، چې د وګړو او خدای تعالی ترمینځ نبږدېوالی او لېرې والی جریب کړي،

هغه پربېږدئ، چې ځمکه او آسمان سره جلا کړي!

ماشوم دا یو هم نه کوي؛ ځکه ماشوم سپېڅلی دی، دنیا یې سپېڅلې ده.

ماشوم داسې خاندي؛ لکه د خلقت په زړه کې چې وي.

ماشوم ته په مرغانو ډکه فضا آسمان دی.

هغه، ځاله کې ناست مرغه هم د آسمان په برج کېویني.

۱- مقري د ساده زړه خبره کوله نو زه د خپلې هرې هغې خبرې، هر هغه حرکت، هر هغه چلند، هرې هغې وینا، لیکنې، دریځ او هر هغه عمل په خاطر، چې د خدای تعالی د یوه آزاد مخلوق د فردي آزادی، شخصي قلمرو، او ګټو پر خلاف- ولو که په نااګاهانه ډول- تر سره کړې وي، د زړه له کومې عذر غواړم!

زما په عذر او بخښنې غوښتلو سره یو، یو، یو... ژوند ژغورل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم د حقیقت ګاونډی دی. او زه هم په بیا زېږون سره حقیقت کې هستوګنه پېلوم.
ماشوم خپل جنت دی.
ستر ګې یې یوازې جنتي ښکلاوې، رنګونه، ښایستونهویني.
غوږونه یې یوازې جنتي ترانې اوري.
زړه یې مخامخ د الهي عشق او رحمت له بحره اوبه څښي.
خوله یې یوازې سپین، سوچه او ژوندي احساسات وایي، وایي، وایي...
تر هغو چې مشران یې زړونه، حواس او جنتي مستی، د عقل او اخلاقو په مسلخ کې ترې را وباسي او کبرجنو کتابدارانو ته یې وسپاري، چې مامور ملا، یا ملا مامور ترې جوړ کړي.

مرګ د ډارنو کلتور

ژوند زړور زړه غواړي او یوازې عاشق زړه زړور دی. او د عشق قحطي عظیم ډار او هغه بیا په انتحار پښنه بړدي.
ځان وژل، ژوند نه کول، او له ژوند څخه مخ اړول، بې وسي ده.
تېښته ده او زموږ د نه پېژندلي درانه ډار لپاره پړونی دی.
ژوند د آزمېښت ډګر دی. ژوند مبارزه ده. ژوند زړورتیا ده. ژوند اتلولي ده.
د مرګ په جوړولو سره غازي کېدل څه ځواني ده!؟ زه او ته باید د ژوند غازیان شو.
د ژوند غزا مېړه زړه غواړي.
ژوند د سختیو تجربه کول دي.
ژوند په لوړه ختل دي.
ژوند د غرونو له مینځه د لعل او مرجان را وېستل دي.
ژوند کار دی، زیار دی، زده کړه ده، آزموینه ده.
ژوند درد سر دی. ژوند د نامعلومو معلومول دي.
ژوند نوې لار، نوی حرکت، نوی سفر دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند آسمان زده کول، آسمان ته ختل او آسماني کېدل او اوسېدل دي.
ژوند د حقیقت شرق ته تر رسېدلو پورې، پرله پسې لوېدل او را پورته کېدل دي، لوېدل او پورته کېدل دي...
دومره به لوېږې، چې لوېدل دې تمام شي.
دومره به پورته کېږې، چې هېڅ شي پورته پاتې نشي.
دومره به ځې، چې «هغه» ته هېڅ لاره پاتې نشي.
دومره به د ځان شمع بلوې، چې یو ځاځکې ماده، ذهن، احساس او عاطفه در پاتې نشي.
په داسې «هېڅ» کې به څوک پاتې شي؟ ووایه پرته له خدایه به بل څوک پاتې شي؟
هېڅ کې هېڅ نه شته پرته له یوه هغه څخه!
او دا ټول د خدمت لپاره، د الهي عشق لپاره او د الهي سپرغۍ (روح) لخوا، د خپلو ذاتي الهي صفتونو د خپلولو په خاطر تر سره کېږي!
او عشق بې تعریفه دی، یوازې په «آرامتیا، هوسایی، خوشحالی، اګاهی، بې طرفی او بې غرضی...» سره تمثیلېدلای شي.
نه! عشق بې کلمې دی.
عشق بې کلمې کلمه دی.
عشق الهي سرود دی.
ټوله هستي، ټول ستوري، ټول کیهانونه، ټول آدمیان، خزنده ګان، الوتونکي، غرونه، سیندونه، د باران ځاځکي، د هر شي غړونه، دغې شپېلۍ پو کړي.
نو:
لویه خدایه! زړونه مو ستا شول، لږ د مینې، اګاهۍ او آزادۍ باران!
یو څه ساه به واخلو!
برکت یوسفزۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ویشتم ګام

نقل دی، چې ملنګ وویل:
هغه چېرې ولټوم؟
ویې ویل: چېرې دې ولټاوه، چې ودې نه مونده؟
تذکره الاولیا، ابوسعید ابولخیر

انسان د نفسي ذهن په تیارو کې اسیر ګل

نشته داسې ګل چې له یو متنوع او په خپل فردیت را غوړېدلي انسان سره یې مقایسه کړم.

او د هر یوه بل فکر، باور، نظر او ژوند په شتوالي سره، دغه ټول آزاد انسانان، د خدای تعالی د ارادې په خدمتګارانو بدلېږي.

انسانان او ژوندي موجودات جلا جلا زېږونه او غږونه دي او په دومره غږوره سمفونیکه دنیا کې، ژوند عجیب موسیقار جشن جوړېږي.

د بل په بښلو سره د ځان بښل

د ژوند رود له الهي سرچینو را بهېږي.

دغه رود سپېڅلی دی. هغه پنځولی او هغه مطلق «ښه» دی؛

نو زه ولې دغه ښه رنګ نه خپلوم؟ ولې ښه په خپل فکر، باور او دریځ سره نه ځلوم؟

دغه عکس انټرنټ په لاس راکړ. دلته موږ او تاسو یو ځوان وینو، چې د افغانستان د دولتي پولیسو یونیفارم یې پرځان دی. سرتېري، پولیس او استخباراتي کارکوونکي، وسله وال مامورین دي. خو تر دې عکس لاندې یې کښلي وه، چې یاد پولیس پنجوایي کې تر اوسه ۶۰۰ ماینونه خنثی کړي دي. پنجوايي ماینونو زه ځوانۍ کې ځپلی وم. ځکه دی را ته د ژوند یو مېړن ښکاره شو. دی ښيي، چې له ژوند سره مینه هر څوک کولای شي. برکت دې وي د ژوند پر مېړنانو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې د «کامل»، کاملې «ګاهی، آزادی او قدرت» لپاره لاره، مجرا، دریځه، او همکار نه ګرځم؟
آیا له ابدي حقیقت څخه پرته بل ښه هم شته؟ آیا ددې ارزښت نلرم، چې د حقیقت شپېلۍ او سندره شم؟
د کلمې د ژوندي استاد په خبره:
«هر فکر، کلمه او یا عمل، یا زموږ کالبوت پاکوي، یا یې ککړوي.»
نو لویه خدایه! ته مو زړونه د حقیقت د مینې لیوني کړې.
ته مو زړونه او ذهنونه د ژوند لیدلو او پاللو، مرستې او همکارۍ لپاره، د قدیمي قدیمي ذهني میراثونو له خوسا خیرو او تیارو را خلاص کړې!
ته مو په ټول وجود له ژوند سره مینې کولو ته وزګار او چمتو کړې!
د ژوند او ژوندي حقیقت ښکلا او ځلا او مطلق ښه والی نشم ویلای. دا کار د ذهني ادبیاتو او ساینسي معلوماتو په وس نه دی!
حقیقت د زړه ژبه غواړي او د زړه ادبیات لا د کلام میراث خواره رب النوعه ګان، د ادبي صنایعو او فنونو شاهانه بازار ته نه ور پر بېږدي.
دې بازار ته به د یوناني اسطورې له دروازې ور تېر بېږي.
دې بازار ته ننوتل د مخورو دروازه بانانو په اجازې سره کېږي.
دلته به یا لر ګینې ښې ځان پورې تړې یا به خپلې چنار چنار ښې اره کړې غورځوې.
دلته د مړو سرودونو او کتابونو د دودونو عطر دي، چې د تخلیق د ډولۍ شهزاده ګان او شهزادګۍ به ور باندې مسموم شوي، د واکمن فکر او دریځ بازار ته ننوځي.
زړه بې اجازې مېېن دی. حقیقت هم په ټولو نظمونو، سرودونو، کتیبو، لوایحو، سنګ نوشتو، کاغذي متونو، او د ویندوز په جاوګریو مشر دی.
حقیقت بې اجازې شتون درلود او بې اجازې ژوند کوي او راتلونکې هم ددغه بې اجازې حقیقت یوه نندراره ده.
حقیقت تر ټولو مشر پوه او مشر ذهن او مشر وجود دی.
حقیقت د انساني ذهن له اجازې پرته ژوندی ؤ، ژوندی دی او ژوند به تل له الهي سرچینو له حقیقته ډک او مالامال راځي او بیر ته ورځي.
حقیقت بې پلاره دی، بې موره دی.
نه فکر لري او نه د یوه فکر مخالف دی. موږ په ذهني دبدبه، د حقیقت په ښکار پسې را وتي یو.
خو حقیقت ته ځان سپارل، ټوله سوله ده، ټوله فتحه ده. او حقیقت د هرڅه کمال دی.
نو د خبرو پر ځای به یو دمه حقیقت ته غوږ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړه دې ومري. جګړن فکرونه-باورونه دې اوبه یوسي.
دا وګورئ. ټوپک یې چېرې دی؟ پولادي خولۍ یې چېرې ده؟
ټانک او الوتکه یې چېرې دي؟ له ده شاید خپل ټولې او کنډک هم
ورک وي؛ خو ده یو ژوند په غېږ کې نیولی. کاش هغه ورځ راشي،
چې وسلې په وسله تون کې پټې شي. او موږ ټول د ژوند مینه ګر
خدمتګاران واوسو.

درویشتم ګام

«د بل وګړي د آزادۍ له پېلېدلو سره، زموږ آزادي ودرېږي؛ دې ته د مسوولیت واټ وای.»

بت شوی حقیقت

حقیقت کې یوازې آزادي، اګاهي او قدرت اوسېدلای شي. حقیقت زموږ په فردي آزادۍ، اګاهۍ او مینې سره تمثیلېدلای شي.
موږ د حقیقت مادي-ذهني کنډولي یاستو. حقیقت زموږ د اګاهۍ د کنډولي په اندازه را سره شته.
غوړېدلې اګاهي غوړېدلی حقیقت،
او متحجره، باورمنده، بشري تالیفاتو او عادتونو جوړه کړې اګاهي، هماسې زړه قدیمي او مړګ صفته اګاهي!
هر وګړی د فردي اګاهۍ مظهر دی. موږ خپلې فردي اګاهۍ را په ډاګه کړې یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اګاهي فردي انتخاب دی. ځکه نو حقیقت هم فردي دی.
وګړی حقیقت د خپلې اګاهۍ له قد څخهویني، هغه بیانوي او په نورو تطبیقوي!
ځکه نو حقیقت د انساني اګاهۍ په خاوره، لرګیو، ژېړو، مسو او وسپنو سره بت شوی او اوس پر څمکه باندې حکم چلوي.
مورږ ښایي د یوه بت شوي حقیقت بتخانه واوسو!
مورږ ښایي بندیخانې، زنځیرونه او زولنې، د اعدام او ګویتین رسۍ او ساطورونه د «بت حقیقت» راضي ساتلو لپاره جوړ کړي وي!
ښایي ډېرې وینې تویېدنې د بت شوي، یا وچ او زاړه شوي، مړه خو «تاریخي» حقیقت په خاطر رامینځ ته شوي وي!

آزادي د فرد سرنوشت

خو: له دې ټولو ذهني-نفسي کوډو سره سره، آزادي د فرد سرنوشت دی.
آزادي دومره ډېره، ناپایه او له تصور دباندې ده، چې یو سر یې له «ما، تا، هغه» سره دی او بل سر یې د حقیقت په نو پورې تړلی. او وګړي ټول د حقیقت اولادونه دي!
آزادي د حقیقت له مدینې را پنځېږي.
آزادي خدایي ابدي کلمه ده.
«آزادي» په ټوله هستۍ کې، د خدایي کلمې په توګه لوړې ژورې وهي، تر هغو چې یو فرد د «صغیر حقیقت» یا «صغیر کیهان» په فردي اګاهۍ کې را ویښ شي.
دا نوی فرد دی. دا نه څوک بدلوي، نه څوک جوړوي، نه څوک مقدس یا ناولي کوي.
دا فرد یوازې ژوند، آزادي، اګاهي او مینه ویشي.
په داسې «نوي فرد» کېدلو سره یو انسان، یو ژوند ژغورل کېږي.
یوه فرد کې آزادي پنځېږي. او نوی فرد د آزادۍ په نا نوشته سپین کانال بدلېږي.
د فرد سرنوشت د خپلې فردي آزادۍ پوره تجربه کول دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

انسان هومره آزاد، چې کولای شي!

انسان آزاد دی، چې مادي شي یا معنوي شي.
انسان آزاد دی، چې څمکه خپل پایتخت جوړ کړي یا په خپله فردي او نه تجربه شوې لاره، د آسماني پایتخت په لور الوت وکړي.
انسان آزاد دی، چې د ګېډې، حواسو او ذهن د اشتهاوو لپاره ټول ژوند مصرف کړي یا ځان د ټول ژوند خدمتګار وګرځوي.
انسان آزاد دی، چې بې قید او شرطه مینه ګر شي، یا د شهرت په ګټلو کې خپل زړه له لاسه ورکړي.
انسان آزاد دی، چې د انسان سوځولو بټۍ جوړې کړي یا د زړه له دریابه نوی تاج محل راوباسي.
انسان آزاد دی، چې دنیا په ځان او «ځان» د ذهني نفسانیاتو په شیطان وخوري!
او هغه انسان هم آزاد دی، چې ځان له مادي-ذهني خوبه راپاخوي، او ځان کې ټول جهان را ویښوي او د خلقت د فلسفې په اراده، د ژوند او ژوندو او د ژوند د نغمه ګرې سرچینې خدمتګار ګرځي.
دادی آزاد انسان! دادی د آزادۍ څواکمن خدمتګار، دادی د ژوند د ټولو رڼاګانو او نغمو همزولی.
دغه نوی انسان پسې به یو څه لټه وکړو؛ ګوندې زموږ دننه تیاره برخه کې خوب وړی وي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځلورويشتم ګام

«ته خپله د ځان مشکل يې. بايد پوه شې او مخکې تر دې چې د خدای راز درک کړې؛ پېل کې بايد د خپل کوچني «زه» راز کشف کړې. دا قانون د «ځان» دی او خدای قانون دی. ځکه نو تا ته وايم، تر هغو دې چې خپل دننه پټ «زه» فتحه نه کړې، او د هغه معما دې نه ده حل کړې، د خدای په لټه مه وځه.»

«اصل انسان»

انسان په خپل فکر، دريځ او چلند سره نوی پيدا کېږي. دا بيا زېږون دی. دا نوی او تازه انسان دی. دا شان لوړ او «اصل انسان» د بل نسکورولو د مکتب

دا سړی ايني نومېږي. د هندو ايني مذهب، نژاد او نسل له موږ څخه توپير لري؛ چلند يې هم توپير لري. دلته زموږ «ژبې» څه اورونه وه، چې پر يو بل بل نه کړل!؟ خو ايني په ژبه باندې رسم باسي. هغه ژبه ښکلي کار ته وقف کړې. هغه تر دې مهال زر انځوره نقاشي کړې. ايني ثابتوي، چې موږ کولای شو، دغه ترخه ژبه همدا اوس خوږه کړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

او باور له زولنو آزاد دی.
هغه هر بل ژوند او هر ژوندي ته د خدايي نښې په سترګه ګوري.
هغه ټول آزاد انسانان، د خلقت د آسماني شعر کلمې، استعارې، تشبيه ګڼي، انځورونه او اهنګونه ګڼي.
آه! څه وکړو! دا معاصر، باشعوره، روزل شوی،
په ځيره ښوی، په جامو ښايسته، په نوم سرلوړی،
په قوم، ژبه، نژاد، باور او تاريخ او هر څه اصيل انسان ولې د بل له سر او مال څخه لاس نه اخلي!؟
ښايي ځکه چې موږ د اپلاتوني سمڅې هغه لرغوني سړي ياستو، چې د حقيقت تت سيوري مو په خپلو انساني اګاهۍ کې حفظ کړي!
بيا مو هغه ته پټ په پټه، د رب النوعګانو او خدايګوټو جامې، ځېرې، شاخ او بر پېت ور کړي او تر دې اوسه اوسه د هغو په خاطر، خپل او د بل سر او مال په قمار وهو.
د سمڅې د فلسفې له مخې، هر وګړی يوه شخصي اګاهي او يو شخصي حقيقت دی. له توازنه وتي حواس او ذهن، دغه شخصي حقيقت- هماغه د سمڅې په ديوال د حقيقت پروت تت انځور- په پرستش بدلوي او ددغه ذهني خدايګوټي په خاطر نه ځان آرام پرېږدي او نه بل څوک خپل خپل فکر، دريځ او باور ته پرېږدي!

د شخصي حقيقتونو سور ډګر

دا په جنګ سره ميدانونه،
دا په ډاګ پراته بې تنې سرونه، او بې سره جسدونه،
دا جنګ ته رنګ کړي، خموش ولاړ زغروال ټانکونه،
دا د مېګ او اف ۱۵، ۱۶، ۱۷ ...، اواکس او ميراژ ډوله جټ الوتکې، ټول د فردي او بت ګرځولي حقيقت، په مکتوبه اراده جوړ شوي، چمتو شوي او پراخو نورو وينې تويولو او د نورو بدلولو آمر ته ولاړ دي.
حقيقت يو دی. حقيقت تازه دی، نوی دی، ژوندی دی او حقيقت همېشه او هميشنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زموږ اګاهي، چې د پلرو او نیکونو د غوره اخلاقو په دم او دعا او د اوږدو شوګیرو د قصیدو په زور را کړل شوې؛ اصلي حقیقت-ژوندی حقیقت- نه ویني.

حقیقت شته؛ خو موږ یې کتابتونو او موزیمونو او د قبرونو په لوحو او د معبدونو د خدایګوټو د مینجاورانو له خولې اخلو.

زموږ اګاهی حقیقت ورک کړی، ځکه چې حقیقت په هېڅ راز حواسو او ذهن کې نه ځایږي، ځکه نو حقیقت د زړو نښو په بڼه، موږ کې زیارت شوی.

هغه د ستر «رومي» د انګور، عنب... کیسه به مو اورېدلې وي!

ټولو انګور یاداوه، خو نومونه یې مختلف ورته کارول! او څو انسانان، په بېلابېلو ژبو کې د انګورو بېلابېلو نومونو سره په جنګ کړل.

څه ښه خبره ده: «خدای هغه څه دی، چې ته باور پرې لرې. هېڅ انسان د خدای د هستی په اړه تېروتنه نه کوي؛ خو یو انسان هم په سمه توګه نه پوهېږي، چې دده پېژندنه له خدای څخه څه شی ده؟»

د انګورو د نوم پر سر جنګ

انساني اګاهی حقیقت محدودوي. انساني اګاهی حقیقت لکه غوږ، پزه، ژبه داسې له اصلي سرچینې را پرې کوي.

زموږ حقیقت، د «حقیقت» یوه څېره ده. حقیقت په بېلیونونو څېرو وېشل شوی دی. هر وګړی یو فردي حقیقت دی؛ خو «کامل حقیقت» نه دی.

کامل حقیقت د ذهني-حسي اګاهی له محدودو بهر او آزاد دی، ځکه نو پر ځمکه د حقیقت ګلیکانې دروغجنې دي.

یو څه دمه، یو څه به ورو شو!

اخر ټول حقیقت ته په مزل کې یو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه ویشتم ګام

«د رستګارۍ ادعا مه کوه؛ تر هغو چې آوازې ستا پاملرنه ورجلبوي؛ تر هغې ورځې چې د بل ملامتیا، له خپلې هغې زیات ستا د اندېښنې وړ ګرځي، تر هغې د خپل «زه» پر مشکل لاسبرى شوى نه يې.»

حقيقت د جنګ مدرسه!

حقيقت ژوندى دى او په هر لور روان دى؛ ځکه چې هېڅ لور ته پر ته له حقيقت څخه هېڅ شى نشته.
خو حقيقت چې وچ شو، بيا نو مړى دى؛ لکه بې روحه انسان چې مړى دى.
ژوند د حقيقت ټاټوبى دى. هستي د حقيقت ننداره ده. نيستي د حقيقت نه پېژندلې هستي ده.
حقيقت يوازې په ټول حقيقت کې ځايږي، لکه کائنات، لکه ځمکه، لکه آسمان، لکه ستوري، لکه د خداى تعالى ټوله خدايي چې د ژوندي حقيقت ځلېدلي حقايق دي.
لکه خداى تعالى چې په هېڅ شي نه بيانيږي، حقيقت داسې تر هر ډول ذهني بيان او عقلي تفسير او استدلالي جادوګريو لوړ او بهر ودرېږي.
انساني اګاهى حقيقت برخه برخه غلا کړى او دومره مهال انساني تېر د حقيقت په وچو، بې ساه او بې ژونده نښو، د تقديس لوحې لګولې او د خپل ډول کشيشان خپل کار وبار کوي.

جنګ دانساني اګاهى توليد

جنګ د نفس اولاد دى.
ياغي، له کنټروله وتلو ذهني نفسانياتو (قهر، شهوت، مادي ذهني تړلتيا، طمعې او ځانپالنې) حقيقت په شنه اور بدل کړى! په دا ډول فضا

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتزاز مي
پر انترنت وموندہ.
له عکس سره يې کېښل
شوي ؤ، چې د پښتنو
پر يوه غرنۍ مېنه يې
د ښوونځي پاسباني
کوله. اعتزاز ځان هغې
غېږ. ته ور واچاوه،
چې واسکټ سره د
ګلځېړو ماشومانو
ټولګي ته ور ننوت.

کې، حقيقت د جنګ مدرسه ده!
انساني منظمو او متمدنو ټولنو، حقيقت مکتبي کړی او ددغه مکتب طلبه، د ژوند پر ضد جنګ ته په ډول او په باجه روان دي.
ژوند خدای تعالی پيدا کړی، خو معاصر باورمند او روزل شوی انسان، ژوند په کاڼو ولي.
خدای تعالی ژوند په بيليونونو او تريليونونو او...خيرو او نژادو او رنګونو کې پنځولی، خو انساني اګاهي بل رنګ، بل فکر، بل باور، بل دريځ...نه مني.
انسان ته «بل» دوزخ دی!
د «روا» او «ناروا» پولې انساني اګاهي جوړې کړي.
انساني ذهن په دې ميېن دی، چې هر شی- حتا حقيقت- د شي په بڼه ووينې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذهن له زړه سره ضد کړی، چې خامخا به حقیقت په شکل، جسم، زمان او مکان کې خپل اوج ته ګندوي.
انسان دومره مهال لګیا دی، چې «حقیقت» د شي په بڼه تر لاسه او د خپلې خپلخانۍ، قبېلې لپاره یې ثواب ګڼونکی میراث پاتې شي.
دغه د(قهر، شهوت، تړلتیا (وابستګۍ)، طمعې او ځانپالنې) په وحشي اژدهاوو ډک انسان، حقیقت- د حقیقت سیوری- خپل ملکیت ګرځولی.
دغه انسان، په ذهني- نفسي اسارت کې، بل فکر- باور او دریځ ناروا ګرځولی.
دغه باورمند موجود، ځمکه په «خپل» او «پردي» وېشلې ده. او پردي ته زین کړي آسان ساتي، چې د لوی قهر په یوه جګړه کې یې له ځمکې ورک کړي.

د افلاقو کتاب!

انسان سره له دې، چې غاښونه یې د سبو او میو خوړلو ته جوړ دي، خو غوښه خور را لوېږي.
هغه پر ژوندي ستوني تیره تیغ را کشول، د اخلاقو په معتبره کتاب کې ځای کړي.
حیوانات د خپل فطرت او طبیعي اړتیا له مخې، د یو بل غوښې خوري؛ خو انسان، چې عقل یې، په کاغذونو کې ثبت شوې؛ د کلونو، قرنونو او زرګونو کلونو زړو تجربو، پوهو، احکامو او اخلاقو پړسولای او ډک کړی دی. همدغه ډول انسان د بل آزادۍ، ژوند او مال هدف نیسي او خپل یرغلونه، نیواکګری او غوبلونه، په جشنونو کې نمانځي.
انسان ولې سولې باندې د جنګ اور را کوز کړی؟
دا څه شی دي، چې له سپینو شودو را لوی شوی انسان، په قتل باندې پښه ږدي او قتل خپل لرغونی سرنوشت پېژني؟

ځانپالی ذهن قاتل دوزخ!

د بل په ژوند، مال او حیثیت باندې تېری، په انساني اګاهۍ کې زوکړه کوي. ځانپالی ذهن قاتل دوزخ دی.
د انسان ټول کرکجن کارونه ذهن نقشه کړي، ذهن په ځان کې پاخه کړي او بالاخره ذهن د انسان په اراده او عمل باندې بدل کړي.
ذهن کوډګره بلا ده. د ذهن لومړی قرباني هغه وجود دی، چې مکتبي او مدون ذهن یې په زړه، اګاهۍ، حواسو، عواطفو او ناخوداګاه کې د قتل هګۍ اچولي.
های های، له انساني ځانپرستي اګاهۍ څه مړ، خوسا، عتیقه او قدیمي بوی خېژي!
دمه به شو، کنه دا لوړې چیغې به په ځان کې لمبه شي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم په حقیقت ډک دی، ځکه د حقیقت لټه نه کوي. د حقیقت لټه غټان، سړیان او مشران کوي. ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.

شپږویشتم ګام

«له تا سره بیا د معما په ژبه خبرې کوم. خو د هغه چا لپاره، چې د حقیقت د اور بدلو وس لري، زما یوه خبره هم معما نه ده. کلمې حقیقي دي او نه فناکېدونکې...
ځکه نو وایم: هر کلام چې د خدای په نامه ادا شي، د خدایي علت پیغام برسېره کوي. ځکه نو غوږ کښېږده او پوه شه.»

انساني اګاهي او د قتل او غلا سواد

ماشوم له دې انساني غمه بېغمه دی. وګړي د خوسا فکر ککړتیاو داسې په خونړی رنګ اړولي.
څه به یې کړې، چې فکر وي، خو د چا د وژلو، بندولو، لوټلو او نفرینولو!
ولې د ماشوم خندا زموږ له مدونو، اصولي، او مهر و موم شویو فکرونو، مانېفستونو او مکتبونو لوړه ښکلا وبښي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم خدايي دی. هغه د قتل او غلا سواد نه لري.
ماشوم ساده دی، کټ مټ د حقيقت په شان، نه چا ته بادار دی او نه غلام ته لاس د مچولو لپاره ورکوي.
ماشوم نه سر ټيټوي، او نه سر ټيټې سړي ته ګوري.
ماشوم فقط ستر ګو ته ګوري.
ماشوم د ستر ګو له لارې خپل ساده خدای ته رسېږي.
ماشوم نه چا ته صاحب وايي او نه د صاحب کارونه کوي.
د ماشوم ژبه يوه بې پروا خندنۍ سندره ده.
هغه د هېچا نوم نه پېژني. خو د هر چا په ستر ګو کې يو څه شی پېژني، چې له آسماني کوره يې په يادېږي.
ماشوم آسماني راه بلد دی. هغه په خدای خبر دی. هغه له خدايه ډاډه دی. هغه له هېچا وېره نه لري، حتا له خپل څښتن سره داسې بې پروا او آسانه اوسېږي، چې ته به وايې د لمر په غېږ کې پروت دی، د جنت ونو وربانديې سيورى جوړ کړی، پرښتې ورته په ګډا دي او د ځمکنيو پاچاهانو، خرمسته آسان يې له مخې نشي تېر بدلای.
ماشوم د پرښتو په درجه دی، د لمر په اندازه دی، د جنت برابر يې زړه دی، او کور ګی يې د خپل خدای په لوی کور کې امن دی.
ماشوم نه درجه دار جنرال دی، نه د هندوانو د ټيټې طبقې رټلې انسان شکله حيوان!
ماشوم ته يوازې خپل خدای لوی ښکاري او بل هېڅ شی لوی نه ويني!
خدای يې دومره لوی دی، څومره يې چې زړه غواړي.
ماشوم د خپل زړه موټر ک دی.
ماشوم د خپل زړه په «زړه» ځغلي.
زړه يې سلطان دی او دی يې ټول سلطنتي هيواد په خپل زړه، ذهن، حواسو، روح او ټول ځان کې، د خدايي ښار او کلي په لور وړي.
ځکه نو خپله يوه شېبه خوښي د احمد او د محمود په پاچاهۍ نه ورکوي.

زموږ غټانو ډک ذهن او پوچ حقيقت

ماشوم په حقيقت ډک دی، ځکه د حقيقت لټه نه کوي. د حقيقت لټه غټان، سړيان او مشران کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم یو پل هم په حقیقت پسې نه اخلي.
ماشوم په خپل حقیقت کې مېشت دی، ځکه د پلرونو او نیکونو نیک کارونه، حتا لمونځونه، روژې او نور عبادتونه په خوله ور زده کېږي.
دا پوهه ماشومان اخلي او داسې یې انساني اګاهی قد باسي.
خپله رښتیا به در سره شریکه کړم:
هغسې چې لازمه ده، لا د بل بدلولو، موږ خپله جوړ کړي دوزخ پوره انځور نه جوړ بېړي!
حقیقت زموږ پر ټولو معلوماتو، فکرونو، اندونو، باورونو، قضاوتونو او وېشنو مشر دی.
حقیقت زړه غواړي او زړه چې د فکر مېاشو او مچانو په خپلو هګیو ډک کړی وي، حقیقت ته مخ نه لري.

وېره او شرم د ذهني معبد ښتې او لرګي

زموږ ذهنونه، حواس، غرایز، حتا زړه مونث حالت لري.
زموږ مشرانو په ډار کې را غټ شوي زړونه، حقیقت ته د ورتګ نه دي.
ډارن زړونه له حقیقت څخه شرمېږي او وېرېږي.
حقیقت زړور دی.
دغه سودایي ذهن د حقیقت زړه نشي کولای؛ ځکه وېرېږي. ځکه نو زموږ مشرانو سودایي ذهن وېره وایي، وېره روزي، وېره ترویجوي، وېره زیاتوي، او وېره لمانځي.
ذهن د انساني اګاهی یو کمپیوټر ډوله ماشین دی. دلته د وېرې معبد جوړ دی.
ذهن د بل د آزادۍ، ژوند او مال غل دی، ځکه نو وېره د ذهن سرنوشت دی، ځکه چې ذهن هماغه قاتله شیشکه ده، چې موږ یې له خواږه ماشومتوبه راپاخولي او په وېره وېره کې د مخ او څټ، سر او صورت په وېښتانو ببر مبر کړي یاستو.
شیشکه نشته! شیشکه زموږ پټه او ژوره څېره ده، چې په شپه او تیاره کې ځان را ښیي.
موږ له تیارو، له یوازیتوبه، له نابلده ځایونو تښتو. موږ یوازې خپل ذهن ته آشنا ځایونو، ځیرو او ځیزونو سره خوري او وروري کولای شو.
موږ د لوخ حقیقت نه یاستو.
موږ له سمندرونو ژور، له لمر او کهکشانونو لوړ، له امیب وړوکي، له غره، لیوه، تندر، دوزخ او جنت څخه د لوی حقیقت نه یاستو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د حقيقت نښو پسې چراغ را اخيستی.
موږ د حقيقت پټ مخ ستايو.
موږ يوه تور افريقايي، يا هندو، يا بل جادوګر په شپه کې د «فيل» ننداري ته ور وبستلي ياستو. موږ د تېلو او غوړو د دوړو وهلي لرغوني شمعدان په نيمه رڼا- نيمه تياره کې، د فيل د غوږ يا خرطوم يا د ميتازو کړلو د الې عکس، د فزيکي حواسو له لارې ليدلی، او بېرته د جادوګر په يوه قيو سره خپل ملک کې را وينښ شوي يو.
زموږ وېره له حقيقت څخه ده.
موږ ته حقيقت تر ټولو زوروره وېره ده.
موږ د حقيقت ليدل او اوسېدل او پوهېدل مخصوص سړي ته پرې ايښي.
موږ د پټ مخي حقيقت خلک ياستو. موږ يوازې د پردې مريدان ياستو.
موږ په ديوال او دروازه عادت ياستو.
موږ حقيقت د خپل وخت نه فتحه کيدونکي ديوال څټ ته بندي کړی، دروازه مو ور تړلې او د قصيدو استاد جادوګر ته غلا کړی د چرګ هګۍ، نذرانه ور وړو، چې دروازه په خپل کنترول او حکم کې وساتي.
موږ د فلج، ولاړ، بې ساه حقيقت خاورې له شودو سره ګډوو او خپلې ويرې ور باندې نښه کوو.
زموږ په اګاهۍ کې، د حقيقت مخته ولاړه دروازه ورځ په ورځ لويېږي، ډبليږي، او په مرموزو کولپونو تړل کېږي.
زموږ دوام، د دروازې، کولپ، وېرې دوام دی.
ځکه يو بل په لاسو، په پښو، په خولو سره شکوو.
آه، څومره ضرورت دی، ځان سره يوې دمې ته!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم ګام

«زه د هېڅ لارې درس نه ورکوم؛ ځکه نو تاسو نشئ کولای ادعا وکړئ،
چې زما لاره تر ټولو غوره لاره ده.»

هر هغه زړه چې د ذهن اعلامیې اوري؛ نو ذهن یې حقیقت دی او ذهن ور باندې مفتش راهب مقرر شوی.
داسې زړه، یوازې د تورو کارغانو او کجیرانو غر او ځنګل، وچه دره او سوزنده ډاګ دی.
په داسې شوره زار باندې د ذهن روزل شوې عسکر، لکه اتیلا، لکه تیموچین، لکه سکندر، کله هم لکه ناپلیون او بل ځل د هېټلر په کالبوت کې را لوېدلي،
د غم په اوښکو را ټوکېدلی نوبهار یې لوټلی،
هوسۍ یې وړې، بازان یې ړانده کړي
او پر ځای یې د غم او لوړې، کرکې، او د عاجزۍ تر شعار لاندې لیونۍ ځانغوښتنه–ځانپالنه، د شنډې (بنده ګۍ) د کمیس او پرتاګه، پکول او لنګوټې په پرده کې، نمایش ته راوېستلې.
دا شان زړه دومره فقیر دی، چې ټول عمر په سوال تېروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښایسته افغانستان په سپېڅلي لمن داسي ډېر «ستر ک وړي» (یا سترورړي) شته، چي د شتو او پیسو حساب یي یوازي د پیسو په ماشین او کمپیوټر کي کېږي، خو دوی د ولس پر ژوند او سرنوشت له واکمني باوري فضا څخه د هغوی د لازیات لوټلو له کاره شېبه نه وزګار ېږي. هغوی پیسې راټولوي، او له وطن څخه یې باسي او د نړیوال آزاد بازار په ماشینونو کې یې وینځي او ځانته د مشروعې پانګې بې حسابه زېرمې جوړوي.

د هستۍ اخلاق

له ټولنیز وجدان، قانون، قضا او قانون پلي کوونکو تېښته آسانه ده؛ خو له «ځان» څخه تېښته غیر فطري ده. هر څوک ځانته ور له غاړې دي. حساب نغد دی. دنیا او د دنیا کار و بار پر انعکاس ولاړ دی. هر چا ته خپل افکار، خپل عمل او خپل دریځ بېرته را ګرځي. هر کښت خپل محصول لري. د هستۍ اخلاق دادي، چې هر وګړي ته خپل افکار، او کارونه ور ګرځوي.
له دې نصحیته به تیر شم. پر ېړده، چې هر وګړی په خپله تجربه د هستۍ د اخلاقو خوند وڅکي.
لویه خدایه! زموږ کرکې، ځانغوښتنې، خودپرستۍ او د بل د بدلولو نیتونه په خپله بې قید او شرطه مینه کې ډوب کړې او ټولې ځانپرستۍ مو د تل لپاره نیست کړې!

د عقل بدلول حرام دي

لویه خدایه! موږ مینه ګر کړې!
موږ د میني قحطۍ وهلي په مینه ماړه کړې.
ته مو د خپل عشق او رحمت په اقیانوس کي ډوب کړې.
له موږ څخه د روزل شویو او دود پاتې شوېو فکرونو او اندونو اعتیاد واخلې.
ته مو جام له خپلې بې قیده او شرطه مینې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کې مینه را څخه وړانګې وکړي.
شراب حرام دي. چرس، هیرویین، کوکایین، مورفین او تریاک حرام دي. هر هغه څه چې زموږ عقل بدلوي؛ حرام دي.
او هر هغه څه چې د بل عقل ور بدلوي حرام دي. نو ته مو زړونه داسې را ویښ کړې، چې د بل بدلول پر ځان حرام کړو او پوره حلال

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژوند وکړو.
لویه خدایه! ته مو لوی کړې؛ خو لوی مینه ګرا!
ته مور، ته ژوند را زده کړې، ته مو د ژوند د ژبې ملا او معلم کړې. ته مو د ژوند باسواده کړې.
ته مو ژوند د کیسې په ډول، له «تیرولو» را ازاد کړې.
ته مور سپین سپین زړونه او ذهنونه او عاشقې ارواوې کړې!
ته مو په خپل اذلې «ځان» راوینښ او د «بل» د بدلولو له حرامو خلاص او تل آزاد کړې.
اوس به سکوت وکړو، ګوندې زړه کې مو خوک ناست وي، خوک غږېږي: غوږ اینبوول د باسوادی لاره ده!

جاوید زیرک د سالنګ په اوبو سر کښېښوده. دومره زړه بل چا سره نشته. زابلی د سالنګ سین ځان سره کوز کړ ؛ خو دغه بیباکه مینه ګر ځان ور پسې وغورځاوه. آفرین شه پر داسې زړور انسان.
لویه خدایه! ته مو د جاوید زیرک په شان د زړه جام له خپلې بې قیده او شرطه مینې داسې را ډک کړې، چې په هره خبره، هر ګام، هر حرکت او فعالیت کې مینه را څخه وړانګې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

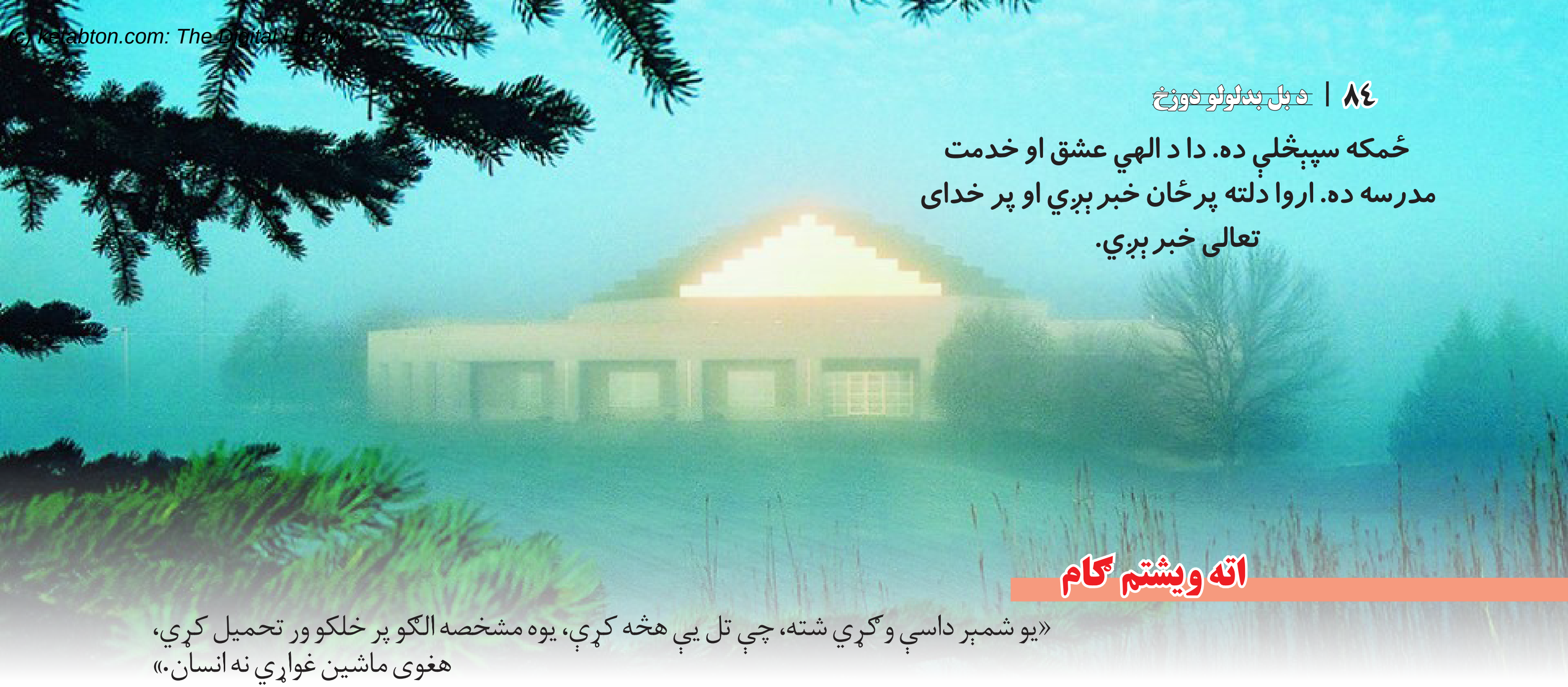

ځمکه سپېڅلي ده. دا د الهي عشق او خدمت مدرسه ده. اروا دلته پرځان خبر بېږي او پر خدای تعالی خبر بېږي.

اته ویشتم ګام

«یو شمېر داسې وګړي شته، چې تل يې هڅه کړې، یوه مشخصه الګو پر خلکو ور تحمیل کړي، هغوی ماشین غواړي نه انسان.»

هر يو په خپل ګام کې دی

هر څوک په هغه ګام کې دی، چې دغه شېبه يې د خدای تعالی لپاره اخیستلای شي.

هر یو د خپلي اګاهی حاضر ګام دی. لکه زه، ته، هغه چې دی.

ځکه زیات څه نشم ویلای، ځکه په دغو کلمو کې رغږم را رغږم، چې بېسوادي را څخه تويږي شي، بېسوادي مې وسوزي او زه د سوچه غږ یوه ځانخبري وړانګه او د هستۍ یو ویښ اتم شم.

هر یو د خپلي اګاهی –خوداګاهی– په اندازه ګام پورته کوي او یوازي دومره کار کولای شي.

هر یو په خپله پوړۍ کې دی او سرنوشت يې دادی، چې خپل څښتن پیدا کړي، ويې ويني، وايې وري او وربانديې خوداګاه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرد که ټيټ شي يا چنار قد ودربږي، خپل خدای لري، همدغه يې ټول حقيقت دی.
هر فرد د حقيقت په اړه معينه اګاهي ده. دغه اګاهي د «حقيقت د اګاهۍ» معين سيوری دی.
هر څوک حقيقت د خپل خيال د کړکۍ له لارې تجربه کوي، او د خپلې انساني اګاهۍ په اندازه حقيقت په کې ځايږي، او پراخېږي او غوړيږي.
هر وګړی، خپل موجود حقيقت نمايش ته را باسي.
هر وګړی خپل شته حقيقت لمانځي، او نورو ته د زده کړې، تقليد او رواجولو لپاره وړاندې کوي.
هر څوک خپل حقيقت په سپېڅلې کتيبه او سروده بدلوي او په کتلوي اخلاقو او تمدن د بدلولو لپاره يې د پيروانو ډلې، راهبان، کشيشان او سرکشيشان په دنده ګماري.
موږ د حقيقت د وچو باغچو په چارديوالۍ کې په بنده ګۍ ياستو. دباندې هم ناليدلي سره، شنه، تور او بې رنګه اورونه دي، چې مقدسې اخلاقي درسنامې يې، د هندسي له شکلو او اندازو ارت او د حساب د کتاب له شمېرو پورته، زورور ټينګ او درانه اورونه بنيي.
خو د کاغذ پر مخ په وچو شويو کلمو کې، د لويو طالعبينانو، د بختور عقل له سنګګ شويو وينو سره سره، هر انسان د خپلې انساني اګاهۍ په سطح حقيقت پېژني او د حقيقت پالنه او نمانځنه کوي.
د هر چا فکر او اګاهي د «کامل فکر او اګاهۍ» معين انعکاس دی.
يوازې خدای تعالی کامل او پوره دی او موږ د اګاهۍ د ستر سمندر هغه واړه واړه څاڅکي يو، چې د خپلو له کنترول وتيو ذهني نفسانياتو (شهوت، قهر، طمع، تړلتيا، او خودپرستۍ) په جادو کې، «حقيقت پلار» را څخه ورک شو او په ځمکه کې په نيمه شپه، نيمه ورځ واوښتو. او الهي مينه او کرکه سره نه بېلېدونکې نوک او ووری ګڼو.

د حقيقت ورک اولادونه

خدای تعالی خبر، زه چېرې او حقيقت چېرې!؟
حقيقت بې زمانه دی، خو زما ذهن او ذهني اګاهي زماني دي.
حقيقت بې نومه دی، نوم زما اګاهۍ-انساني اګاهۍ- ورکړی، ځکه په نوم اخيستلو سره مې بې زمانه او بې نومه حقيقت هير شوی.
حقيقت شته.
حقيقت ژوندی او حاضر دی.
«هغه» شته! خو ما ورک کړی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه نه یم ورک شوی، خو انساني اګاهي، یوازې ذهني نفسانیاتو ته ښکلي او منلي شیان او سرېیان پېژني او مني او همدا یې بتان دي.

قطره مست

زه- د اګاهۍ فردي وضعیت- د حقیقت هیره زمانه یم.
مورې د اګاهۍ یوه څاڅکي، دومره نښه او خمار کړي یاستو، چې ټوله دنیا، ټول وګړي راته جاهل او نادان برېښي.
مورې ته خپل ذهني -نفسي حقیقت دښمن، جګړه او برخلیکپانۀ جوړه کړې.
زه د بت شوي حقیقت په خاطر توري وهم.
ما د ختو، لرګو، مسو، برنزو، طلاو، الماسو او
ذهني خدایګوټو- بتانو په خاطر وژنې کړي. قتل د بتپالني زور ښیي.
اخ! قتل دې ومري! که قتل ونه کړو، څومره ژر به څښتن تعالی سره خپل شو!
د کلام او غږ مسافر ځي او راځي او مورې له زړو زړو بتانو خلاصوي.
اوس خاورین، ډبرین او مسین بتان نه نمانځو؛ خو ذهن ته منلی د حقیقت سیوری، اوس په باور –اخلاقو بدل شوی.
د ماشومانو لخوا له خاورو شګو د سړو، خیرو او کورګیو جوړولو او بیرته ړنګولو ته په کتو سره، له خاورو او شګو جوړ بتان را ته دروغجن وختل؛ خو اوس بت دننه ولاړ دی.
بت هماغه د حقیقت وچه وینه ده. هماغه لومړنی شپون قهرمان، چې د ټولې رمې غلاوې، شرمونه، او ظلمونه یې د خپلې وینې په بیعه اخستې.
د حقیقت هماغه اپلاتوني سیوری بت شوی.
دغه سیوري ذهن خپل کړی.
د حقیقت سیوری باور شوی، اخلاق د هغه د وژل شوي غږ مړه وینه ده.
د کابل سین ته «څمڅه مست» وایي؛ خو دغه سین زما لپاره خپله هېنداره ده. زه د اګاهۍ په یوه قدیمي څاڅکي مست شوی یم او دنیا په خپلو چیغو وژنم:
«ما حقیقت راوړی. زه د حقیقت سوداګر یم. زه حقیقت را استولی یم...
لرې له ما آزاد شئ!
بل ګام په مخکې دی!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه پر ژوند مېين يم.
زه هغه يم، چې اوسم.»

نهه ويشتم ګام

«زه رڼا يم. هغه نور چې ستا دننه پرک وهي. هغه نور چې ټوله دنيا يې رڼا کړې. ټول ځېږونه، ټول وجودونه، ټول کائنات له ما را تو کېږي.»

«زه هغه غږ يم؛ هغه ستا دننه کلام. هغه غږ په ټوله دنيا کې تيت دی او ټول کيهانونه ژوندي ساتي.»

«نو» مو ووت د کاغذي حقيقت په دفاع کې

زه ددغه «تاريخي حقيقت» مخالفان يا په ژبه، يا په لاس، يا په ولچک او زولانه، يا په پانسي او د برقي وژنې په اتومات څوکۍ باندې اصلاح کوم!

که په اخلاقي کتاب او د اخلاقي معلم په فشار نه شوه؛ بيا يې وژنم او په ټوله ځمکه باندې، د اخلاقو د طومار مرخېړي او ثوابي خرما کرم.

«زه» کاغذي حقيقت په خوراک او څښاک بدلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاغذي حقیقت د ټول نسل سرنوشت ګرځوم.
موږ د افلاطون د فلسفي سمڅې سړیان یاستو. موږ د لمر تت سیوری لیدلی او د یوه تیاره او تت سیوري په نامه، لښکرې جوړو، وینې بهو، او د ځمکې له مخ څخه د ژوند رنګین فصل ریبو!!!
«څومره تفاوت دی په انسان کې د معنا په لحاظ...»
خدای تعالی ژوند پیدا کوي، ژوند آزاد خوښې کوي، ژوند پالي، لویوي، ژوند د ځان په لور ور بولي!
خو زه ژوند وژنم.
زه ژوند د اخلاقو محکمې ته را کاږم.
زه ژوند په ناروا او روا باندې وېشم.
زه ژوند د ذهن مریی ګرځوم.
زه د ژوند په غوږو کې اخلاقي ګوشوارې اچوم.
ژوند ته کالي جوړوم. ژوند ته ټرافیکي لوحې او لارښوونې ودروم.
زه ژوند ته اخلاقي نظامنامې جوړوم. زه ژوند ته قوانین جوړوم.
ژوند مکتب ته اچوم. ژوند ته خدایي رحم او قهر ور زده کوم.
زه ژوند باسواده څښتن ته ور روانه وم.
زه د ژوند مخې ته له تورې او توپ سره ودرېږم، چې زما د ذهني حقیقت - د اپلاتوني سوړې د یوه سیوري - غلامي، بنده ګي او سربازي ومني.
زه لوی او ناتمامه حقیقت، د حقیقت په زړو او نویو سیوریو کې را کلابندوم. زه کاغذي حقیقت په معبد او په زیارت او آسماني خونو کې محفظوم.
داسې «زه» خپل زړه او روح د ذهني خوښیو لپاره لیلام ته را وېستلي.
زه د «قدرت او شهرت» په معنوي سرطان اخته یم.
دا معنوي سرطان دی، چې نه د غاښو د ډاکټر په امبور راوځي، نه د روانشناس او هیپنوتراپ په جادوګریو او نه هم د زړو کبرونو د خاورو وس ورباندې رسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشره دا سره زر دي؟!

د شلمې پېړۍ په وروستيو ورځو شپو کې، د ژوند سېلاب او توپان په مخه کړم او آن تر پېښوره پورې ورسېدم.
يو مهال ماښام وه، زه په «نوې اډه» کې روان وم، چې ناڅاپه يو پېښوری پښتون مخې ته را ولوېد:
«مشره دا سره زر دي؟»
ما ټکان وخوړ، ځکه خلکو د پېښور د پوليسو ډېرې کيسې را ته کړې وې! خو دغه ړېره خړېلي خوله را ته جينګه نيولې وه او زما ځواب او عکس العمل ته يې سخت زړه تنګ ؤ!
د هغه په ګرميو او بازاري خيرو سوځولي ورغوي کې، سره سکه ځلېده. سکه مې وپېژندله:
«نه! دا پاکستانی روپۍ ده!»
هغه مې لکه پيری له مخې والوت او ما هم ځان ليني بس ته ور برابر کړ، چې ځان فيز تري کې، د پلار خورزې او د هغې د منځوي زوی زما همزولي، ډګروال عنايت الله خان کور ته ورسوم.
اوس نو د بس په سېټ کې ناست يم. پوليسو هم نه يم ودرولی، غلو هم نه يم شکولای؛ خو زړه ته را ولوېدل، چې هغه انسان ورور غوښتل ما غوندې تازه ورغلي «کابلي» او «مهاجر» باندې پاکستانی روپۍ، د سرو زرو په قيمت تېره کړي!
خندا راغله، درد هم راغی، خو ښه و، ښېراو ته مې زړه ونه شو.
زه ډارن دی. د حقيقت شخصي، او فردي او عملي تجربه نشي کولای!
زه په حقيقت پسې د وتلو نه دی.
زه ته انساني اګاهی جوړ کړی د ژوند فصل حقيقت شوی.
زه په خپل مخلوق حقيقت کې نمانځنې کوي او د قربانۍ مراسم ادا کوي.
اوس زړه ته را لوېږي، چې خدای خبر د معنويت پيريانو به، د حقيقت سيوري، پر موږ څو څو ځله، د «سرو زرو حقيقت» په نامه خرڅ کړي او تاوان کړي وي؟
غمې لا پاتې دي، پاتې به په بله را سپړو!
که خدای تعالی غوښتی وه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم ګام

«عشق هر څه دی. بې له هغه هېڅ نشته، زه عشق يم او عشق زما «خپل» دی، زه پر ژوند مېين يم، زه هغه يم، چې اوسم.»

د کاغذي حقيقت نمانځنه

موږ حقيقت په خپله ژبه بدل کړی- ښه ده ووايو: پخپله ژبه اړولی.
موږ حقيقت ټوټه کړي لکه دغه پنځه توري «ح ق ی ق ت»!
موږ حقيقت کاغذي کړی.
حافظه په کاغذي حقيقت مينه ده. له هغه سره يې نکاح کړې، له هغه بچي او لمسي راوړي.
دغه له بدويو معصومي لوبې او اشراف زامن، له ښکاره او پټو ناروغيو د معافيت په تصديقپاڼو باندې قومونه، ښارونه، کلي، هيوادونه، ملتونه او نژادونه را نيسي؛ ځکه نو په ژوند او مړينه يې خزانو او زيارتونو ته د سرو او سپينو قافلې را رواني وي. (موږ يو د قارون نوم اوربدلې! ښايي قارون ژوندی وي، قارون زموږ خپل وي، او قارون دننه را په کې پټ وي.؟)
او دغه حقيقت تر هغو پاکستاني زراعتي چرګانو ډېر غير طبيعي دی، چې موږ په هغو باندې، په ارزانه طريقه سره، د ودونو او مېلمستياو بار اوچتوو!
حقيقت په لومړي او اصلي او ژوندي وضعيت کې دی.
ځکه حقيقت بې ژونده نه کېږي.
حقيقت فقط همدا شېبه حاضر حقيقت دی.

زما سوې کو کارې!

لويه خدايه!
قلم مې د ژوند سندرغاړی کړې.
دغه پر وجودي هسته (اروا) را چاپېر د ذهن، حواسو، عواطفو، غرايزو او روان کالبونه؛ ټول د ژوند په خدمت کې کړې!

دا اجمل او دا يې د ژوند پاک لمنې ملګرې: ټوله دنيا چې يو ځای شي، دغې خور ته خوښي را ستنولای شي؟؟؟ د پېښې موقعيت د کنړ د پيچ دره. ښه ده له دې انځور سره په دمې نيولو، يو ځل بيا د ژوند او ژوندو او د ژوندي حقيقت په احترام ودرېږو او د ټولو انقلاب، ايډيالوجۍ او بل بدلولو دوزخ ځپلو څخه بخښنه وغواړو او دغو ټولو قربانيو ته د درنښت سرونه ټيټ کړو.

له ما يو څيرې ګريوان عاشق خدمتګار جوړ کړې.
لويه خدايه!
ته مې ذهن، حواس، شعور، روان...ټول وجود د حقيقت په سپين اور کې سپينه ډيوه کړې.
ته مې ورته سندرماره شپېلۍ کړې،
ته مې دومره له ځان- من- څخه تش کړې، چې يوازې حقيقت پاتې شي.
ته مې دومره چوپ او ساکت کړې، چې يوازې حقيقت واوربدل شي.
ته مې دومره بې قدرته او بې شهرته کړې، چې يوازې د مشهور حقيقت قدرت وليدل شي.
لويه خدايه!
ته مې په ټول ژوند او ټولو ژوندو ور ميبن کړې.
ته مې په يوه يوه ژوند کې،
ته مې په ټول ژوندانه کې،
د حقيقت په شاهدۍ را وينښ او را زړور کړې.
لويه خدايه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړه مې د ټول ژوند له تنوع او له عطرو ډک کړې.
لويه خدايه!
ته د هر ژوند او هر ژوندي د ځېرې په ګاڼه کې خپله ننداره را باندې وکړې.
ته د ژوندۍ کلمې ناچاپه تصوير راباندې ووينې! ته مې د ژوندۍ کلمې هېنداره او دريڅه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولو ژوندو،
د ټولو تفاوتونو
د منلو، پوهېدلو او درناوي کولو په اندازه زړه را لوی او بيباکه کړې.
لويه خدايه!
ته مې د ټولې پوهې په لور پرانستې ولرې.
ټوله پوهه له تا سره ده،
او ټول دا بېليونونه ارواوې، وجودونه، انسانان، بنيادمان دي،
چې په تورو، سپينو، ژېړو او سرو رنګونو- نژادونو،
دوه درې زره ژبو،
لسګونو مکتبونو- مذهبونو کې ستا په لور مزل وهي.
او هر يو ستا په لور مزل وهي؛ ځکه ټول زړونه ستا د مينې له رنګه نقاشي شوي.

لېږ خپل ګريوانه ته سر ور کښته کړو!

آه، وخت څومره تېر شو؛ خو زه د «د بل بدلولو دوزخ» له کاره نه يم خلاص شوی!
راځئ د غړ په سپينه لمبه کې، د بل د بدلولو دوزخ ذهن، اوبه کړو!
نو لويه خدايه!
د ژوند او ژوندو خدمت مې مسلک کړې، مسلک کړې، مسلک کړې...
بل ګام ته به يوه دمه ونيسو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یودیرشم ګام

«هر څه باید ستا له نېښ وهلو په آمان وي. خو تل د خپل زړه دننه هغه عشق ولره، چې خدای تعالی یې د خپل هر مخلوق لپاره لرې، هغه وخت هغوی ته هیڅ زیان نشي رسېدلای. د خپلو همنوعانو او نورو مخلوقاتو حرمت وساته؛ د زړه له تله.»

پنځوسمه لسیزه وه، چې له یوې خوا د اکتوبر د مادي مساوات سور شمال او له بلې خوا د دویمې نړیوالې جګړې په پایله کې، په غربت او تحقیر ځپلې اسیا او افریقا کې، د ملتپالنې را پارېدلې هیجانات، او له بلې خوا له مصر څخه راپورته شوې د مکتبي دینپالنې فکرونه او سیاسي ایډیالوجي په افغانستان را چاپېر شول او د جګړن قوم د ځوان نسل ذهن او حواس یې چا د «کور، ډوډۍ، کالي»، چا د «تاریخي عظمت او شرافت» او چا هم د «دنیا او مافیها رستګاري» په شعارونو سره فتحه کړل.

څه به پېښ شوي وای، که هغه لومړني لاس، چې د بل بدلولو لپاره یې په لومړي ځل ماشه را ښکله، ډډه کړې وای. خپل سیاسي مسلک او باور یې پرې ایښې وای، او ددغو سپېڅلو لاسونو په ښېر تنهاکې تنهاکې زاړه شوي وای، اوس به زموږ کورونه او کلي پر ژوندو ډک وه، نه پر هدیرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه مهال د ماشومتوب له سپین جنته د «لویی» دوزخ ته په کډه کولو وم. هغه مهال زما سپین او بې طرفه ذهن، حواس، او سپین سترګی زړه، د پلار په امر او د سوتې په زور، د اخلاقو په چهارچوکاټ کې، د ماشومتوب له ساده بې پروایۍ او بېباکۍ څخه، د تعلیم انضباطي چوکاټ ته په انتقال کې وو.
هغه مهال د زمانو کوډو را ایسار کړي او خوبولي ولس کور کور، لس دولس بچیان راوړل. بچیان څه د شړوبو په ویټامینو، څه د پیر او ملا په تعویذونو را لوېدل او د چا چې ژوند قسمت نه وه، سپین سپین ماشومان د کبر خاورینو کور ګیو کې کرل کېدل، چې په خپلو تقدیري جنتونو، برزخونو او دوزخونو کې بیا بیا را شنه شي.
لکه تر وښو لاندې اوبه، همداسې په خپه کې، د مادي، اجتماعي او کلتوري فقر په کړلیچو او ګړنګونو کې سترې او پکو ځوانان، د ایډیالوجیکو بیرغونو آرمانګرو صفونو ته ورلوېدل. ښه استاذی ته رسېدلي ایډیالوجیک جنګیالي نطاقان، ددغو بیرغونو تر سیوریو لاندې، د ژبې په جادو سره، د فیلسوفانو او «ناجیانو» په کاغذ ضبط شوي الهامات او آرماني ایتوپیا ګانې تفسیرولې. او د ایډیالوجۍ د واکسین په سره ټېبه اخته شنه زلمیان، د ماهرو نطاقانو، د ویناوو له هیاهو سره اوښتل را اوښتل.
بله ورځ چې له ښوونځي کور ته را ورسېدم، پلار راغلی وه! په لومړي ځل وه، چې پلار د هفتې د رسمیاتو په یوه ورځ کې، کلي ته راغلی وه! ډوډۍ مې لا له ستوني تېره شوې نه وه، چې آبا ووېل: «انوره! ډوډۍ دې ژر خلاصه کړه، کابل ته ولاړ شه، د یوسف احوال راوړه!»
خدای خبر لاسونه مې په لمنه، که د شکور په څنډه او که بل شي پاک کړل. آبو جامې را ته ایښې وې. دادی اوس زه د استاذ ویس الدین سرویس موټر ته ور پورته شوی یم. اوس مې سترګې سیخې نیولي دي، چې څه وخت به د سیلو د ژړې او لوړې ودانۍ په لوړ برج لګیږي.
او بیا به دغه داودخاني شعار لولم:
«ژوندی دې وي افغانستان
تـــل دې وي جمهوریت»

څو روپۍ په بازار پور کړه، فیل زوی په کابل لوی کړه!

زما پلار سرکاتب محمد اکبر امرخېل غوښتل، چې مشر زوی یې اول نمره شي. اول نمره له مکتبه خلاص او په جګو سترګو د کانکور له آزموینې تېر شي. زوی یې د طب یا انجنیري یا زراعت فاکولته کې داخل شي!
واه واه که د امریکې یا جرمني یا فرانسې په بورس ولاړ شي او بله ورځ ډاکټر یا انجنیر وطن ته را ستون شي او نیکه «خزاندار عیسی خان» او غور نیکه، ملک «نظامو» د شملې نوم بیا را تازه او د اکبرخان شمله ورجګه کړي.
لږ به دمه شو، یو غړپ د اوبو یا چای به وکړو؛ ګوندې که تازه تازه ګامونه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بل بدلولو د دوزخ د لومړي دور په پیل کې، زه نېږدې ددغو ماشومانو په عمر وم. زما د همزولي نسل ونه، د انقلاب په دوزخي اور کې لغړه شوه. زموږ یوازنی کار مینه ګر کېدل دي.

دوه دیرشم ګام

«ای بشره! ته خپل سرنوشت ته
وګوره! ته د باد په وړاندې یوه
شمعه یې...»

زما بیا له ښوونځي ځخه توبه وه! «ابو» به خپل ترورزي ته په لاس ورکړم، چې د مکتب چپړاسیانو ته مې تسلیم کړي!
زما د مور تروړزی عزیزالله ماما، چې د ټولو خولو توپولو او تښاکو لاسونو اجر به یې یو شینکی «شړومبې» او نیمه د باقولو او غنمو ګډوله ډوډۍ وه، لښته راپسې پورته کړه:
«اورمېږ دې مات شه! مکتب خنګه نه وایې!؟ د ما او د «رفیق» ماما حال دې نه ګورې! که مکتب مو وبلای وای، اوس به «اکبرجان» غونډې چېرته مامور سر مامور وای. اوس به مو هر ځای او په هر چا امر چلېدلای...ته بل ځل له مکتبه را وتښته چې زه دې پوستکی له وښو در ډکوم که نه؟»

مکتبونه د «مکتبونو» په لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. دا واکسین ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لینین فارسي شوې بیوګرافي په ګنډه کې پټوله، چا د دین د احیا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سیاسي سیپارې په ګوټنه او په تیارو کې، لوستلې او ضبطولې او په پټه په مکتبیانو باندې وېشلې او چا د امېر کروړ په نامه شعر باندې بربټ تاوول.
له دې وضعیت سره د هغو بزګرانو بچیان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه وربانديې فرض کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاریونونو شول. نور پټ او ښکاره ګوندونه هم لاریونونو او مظاهرو ته راووتل. پټې تپانچې او چړې هم د ځوانانو، په تېره بیا پوهنتون او پولیتخنیک محصلانو مینځ کې رواج شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا د بزګرو او کرګرو دکتاتورۍ په سیوري کي خلکو ته د ځمکې، کور، ډوډۍ او جامو د مساوات زيرى ورکاوه، او چا ځمکني برجونه ورانول او نقش او نګار بيرغونه يې سوځول، چي که د وعده شويو روا شرابو او ګلمخو تصوري «ايتوپيا» بنده دروازه خلاصه شي.

هي هي! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د ژغورني او خلاصون لوظونه هم ولاړل!! دا دومره د بل د بدلولو له اوره ډک ګلخېره ګلخېره ځوانان هم ولاړل!!!

اه، کابل ته د راتللو کيسه پاتي شوه!

زه کابل ته ورسېدم. له کوټي سنګي په منده د ژېړي سيلو مخي ته په نښه کړي نمره يې کوڅه ته ور تاو شوم. که ګورم، چي زما د تره، جګړن محمد يوسف پيلوټ کرايي کور مخي ته عسکري رنګي والګا ولاړه ده! کور ته چي ننوتم، پيلوټ ټولو معاون صاحب بوله.

اخر روسي جټ الوتکو او زغروالو ټانکونو کار کړی وه. نور نه د داود خان وهم د چا په زړه کي پاتي وه، نه يې د جمهوريت شعار چلېده، نه يې د سرداری دبدبه چي په خپل ملي غورځنګ سره د لوی افغانستان تعهد پوره کړي!

دا سره، شنه او سپين فوني بيرغونه

اعلان د مساوات شوی وه. د بزګرانو په دسترخوان کي د غنميني ډوډۍ پيدا کېدلو لپاره، انقلابي فرمانونه لکه سرې ګولۍ، داسي په کليوالو خانانو، ملکانو، فيوډالانو را اوربدل. د واده لپاره يوازي د دوو ځوانانو موافقه په کاره وه؛ نور کار دولتي قاضيانو بې رشوته ترسره کاوه.

نور نر څوک وه، چي له چا د سود ګټه وغواړي! زما پلار له کلي بره، په قول کي ځمکه ګرو کړې وه. له ځوانو انقلابي افسرانو او معلمانو د جوړې «انقلابي شورا» له فرمان سره سم، پلار د ګروي ګټه او پيسي هېرې کړې. خو د ګرو شوې ځمکي خاوند پيسې راوړې او د پلار په جيب کي يې پخپله اراده ور کښېښودې:

«مدير صاحب زه خپله غاړه نشم بندولای، دا پر ما حرامې دي، پيسي دې واخله!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

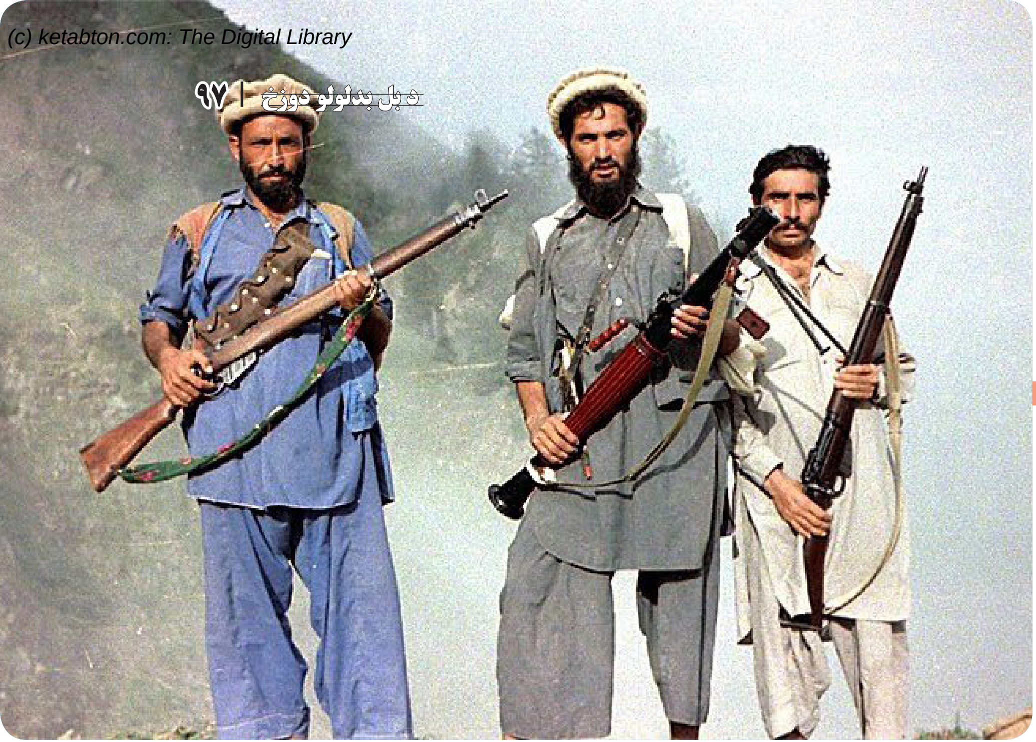

دري دېرشم ګام

«د تلپاتې نیکمرغۍ سرچینه، په ټولو کې د ځان لیدل دي.»

پلار بامیانو ته ښاروال ولاړ. خو مباشت دوې به یې تېرې نه وې، چې د ښاروالۍ دبدبه یې پرېښوه او ځانته یې کابل کې، د ټیټې رتبې یو ملکي بست موافقه واخسته. هغه خپل لمونځونه کول، توبې یې وښکلې او د پاچاهۍ راتګ ته یې لارې څارلې!

خو ما ځانته بله دنیا جوړوله. زه ځوانۍ ته شوق نیولی وم. په پټه به مې په مخ د پلار د رېږې خرېلو زړې پلې را کشولې، چې بر بېت ژر راووځي او زه هم خلکو ته د بیانیې ورکولو-هغوی پوهولو، شم... اوس به زه او زما نور همزولي؛ لکه بسم الله، سیداجان، د شېرین زوی انور او نور چې اوس یې نومونه یاد ته نه راځي؛ په مکتب پهره ګرځېدو؛ خو خبره بل شی شوه!

بزګران غرو ته شول. خانان او ملکان او خانداني ملایان یو خوا، بل خوا له نظره لېرې شول.

ورځ د انقلابي شورا د فرمانونو د اجرا کېدلو وه او شپه به کله یوه ګوښه کې، کله بله ګوشه کې، له مکتبه اورونه او دودونه پورته شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې وخت کې د «ارتجاع، امپریالیزم، فیوډالیزم او اشرارو...» اصطلاحات د رسمیاتو په ژبه کې شامل شول. د ګوند او خلکو رهبر وویل:
«غوبۍ مو حلال کړې، یوازې وروستی ساه یې پاتې ده.»
دې سره مبارزو معلمانو کلاشینکفونه او پېښې ماشینګنې غاړو ته واچول، چې د خان او د بزګر تر مینځ د ځمکې او اوبو مساوي ویش پاتې کار ژر تکمیل کړي.
مېدان درې خپلو سرو او سپینو بچو باندې خاموشې چیغې وهلې، چې هر څه ښه دي. هر څه خدایي دي. هر څوک پوه شه او کار یې پوه شه!
د افغانستان د هرې بلې درې او مېرې په شان، د میدان درې چیغې دومره چوپې وې، چې حتا د یوه بچي خوب یې حرام نه شي. اخر جګړه خو له خولې پېلېږي، ځکه ژوند او طبعیت په چوپه خوله سوله را باندې تنفس کوله، خو دا چوپتیا د ګرم راغلو ځوانانو له انقلابي فکرونو-باورونو سره په مقابله کې وه.
حالات اوښتي وه. نور چا په سره کمیس او سره نښان سره خان، ملک، او ملا او خانزاده یا ملکزاده، یا ملازاده ګانو ته زور نه شو ښوولای.
میدان ذکرالله شهید لیسه یې په روسي ټې پنجاو دو ټانک ساتله. زموږ لغمانوال سرمعلم چې دلته یې «ګنډېرې» نوموم، له یوولس ډزي سه صد سه بورد سره مکتب ته ته او راته.
بله ورځ ټانک له لیسې ووت. په شپه یې خلک راغلل، چپړاسیان یې وتړل او له سپینو مرمرو جوړه لیسه یې، د تیلو په زور سره لمبه کړه او موږ له لیسې خلاص شو. نور د کابل شوم.
داسې ورو ورو ښارونه ځوانو معلمانو په خپل زور ټینګ کړل او کلي د هغو جنګیالو بزګرانو شول، چې د پدري ملایانو په فتوا سره یې، د خوراک، پوښاک او هستوګنې د رسمي وېش له فرمانونو څخه خوا ګرځولې وه.

یوه هفته کابل ته را کډه کېدل

پلار په موږ پسې کلي ته راغی. وېل یې هزاره را پورته شوي او مخ په میدان روان دي. ارباب فتح یې قوماندان دی او موږ باید سر او عزت خوندي کړو؛ اوس له کلي وځو.
له دې سره موږ د خزاندار عیسی خان له پخې برجورې کلا- صرف د یوې هفتې لپاره- کابل ته را کډه شو؛ خو خبر نه چې کابل به د موږ شپاړس اوولس کلنو هلکانو د سر وېښتان را سپین کړي!؟
دلته به یو څه د بل بدلولو له اورونو دمه شو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

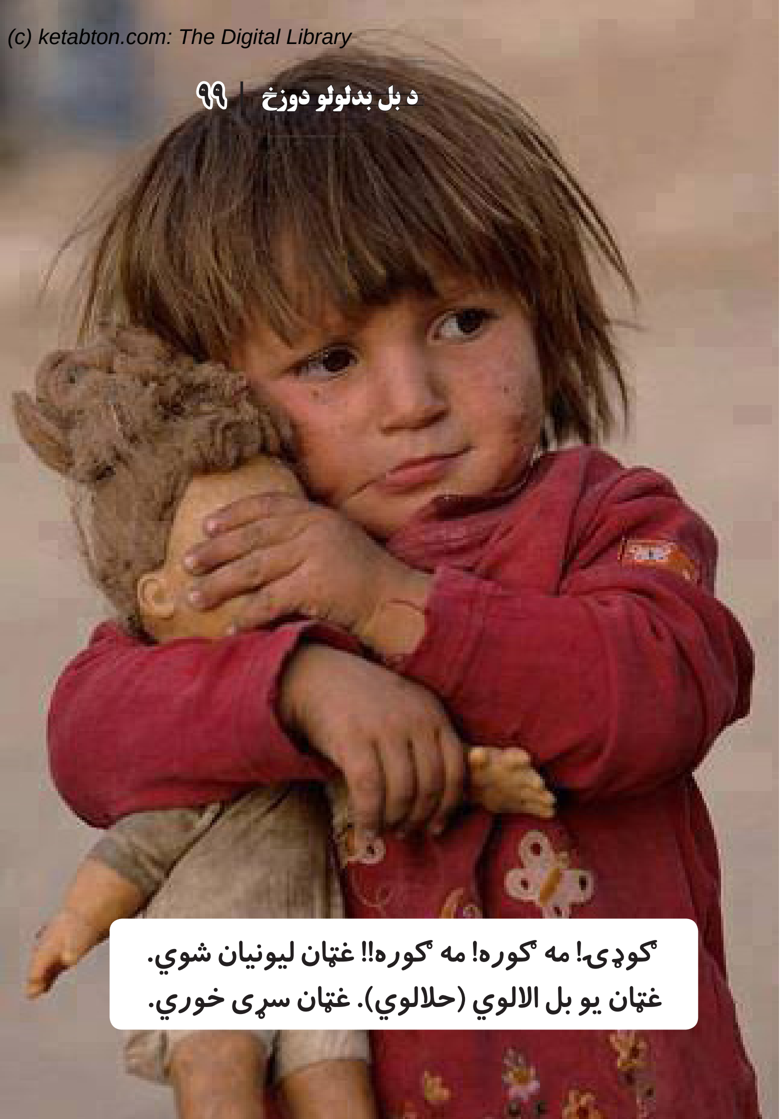

ګوډۍ! مه ګوره! مه ګوره!! غټان لیونیان شوي.
غټان یو بل الالوي (حلالوي). غټان سړی خوري.

څلوردېرشم ګام

«پرون ولاړه، په سبا باور نشي کېدای، شپېه وومه، چې تېر پړي.»
خواجه عبدالله انصاری.

هفته که قرن؟

لس، دولس کاله د یو بل بدلولو اورونه بل وه؛ خو دومره مو جسمونه، حواس، عواطف، ذهنونه، روانونه او ارواوې را وسوځېدی، چې اوس هر یو له قرن قرن غم او رنځ سره ولاړ یو؛ خو د بل بدلولو عادت مو لا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم ذهن، حواسو، دريځ او زړه ته کولپونه را اچولي.
دغه اور دومره وخوټولو، دومره يې واپشولو، دومره يې سره او شنه او تور کړو، دومره يې مات ګوډ او کاږه واږه کړو؛ چې اوس هر يو د معيوبو او سوځېدلو احساساتو، عواطفو، أفکارو لوی ديوان په قهر او غوسې سره چيغې وهو او له فردي مسووليتونو غاړه غړو.
له موږ هر يوه، کتاب جوړ دی، دفتر جوړ دی، داستان او رومان جوړ دی.
دلته تراجيدۍ له سره کر کړی.
دلته د جنګ ناروا خدايانو بيا بيا د خپل ډول بنده ګي دود کړې او انسان يې د انسان د آزادۍ، ژوند او ګټو پرضد جنګولی.

دا مړه دلايل

دلته انسان وسيله ګرځېدلی.
دلته انسان توره، ټوپک، بم، ټانک او طياره ګرځېدلی.
دلته انسان سور اور شوی او ددې اور منبع فقط دود شوي فکرونه، اندونه، اخلاق او رواجونه وه او دي.
فکر، باور، اند او اخلاق د دليل په غلاف کې پټ دي او د دليل ترياک هر ساده وګړی نيشه کوي او تسليموي.
هغه مهال داسې وه: هرې غاړې خپل دلايل د عوامو د قناعت لپاره، د ذهنيت سازۍ د ماشينونو له لارې، د خلکو په ستر ګو او غوږونو ورمنډل.
خو دلاېل مړه دي، بې ژونده دي.
دې مينځ کې چا د کار ګري وررولۍ په نامه او چا د ديني او فرهنګي وررولۍ په نامه، او چا هم د څه شي او څه شي په نامه، دلته تورې او ټوپک ووېشل. او ټوپک د شرافت نښه شو. وژل د ثواب ګټلو نغد نوټونه شول.

زموږ د بې مسووليتۍ ناروغي

زموږ د غوږنو او زړونو سوداګرو ټوپک او توپونه، راکټونه او الوتکې، بمونه او ځانختمولو واسکټونه را برابر او را په غاړه کړل؛
خو ډز له خپل سرې شوی.
نښه خپل سرې نيولې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاړه خپل سرې کش کړې.
او ذهنونه-ښايي زړونه هم- لاهم د غچ له نه افشا شويو ليستونو ډک پک د تازه غچ لپاره موقع ګوري.
د وژلو لپاره يو يو نوم موږ غوره کړی.
ضرورت، دليل او روايښت يې موږ جوړ کړی او موږ تصديق کړی.
يو تازه، بې جوړې انسان موږ له ښنو غورځولی.
موږ خښ کړی، موږ د شهيد بيرغ ور باندې رپولې.
موږ يې غم نيولی، موږ يې يتيم ته د پلار غچ ور زده کړی.
داسې د دوه درې ميليونه مړو نومونه موږ کښلي او پټ ليستونه مو لا ذهن او زړه کې په پوره حرص سره ساتلي!
او ددغه دوزخي جنګ کيسه لا روانه ده!
د ما مشر ماما، د شاهي دورې ژاندارمه پوليس، ضابط محمد علي به د ځوانو ټانکستانو او پيلوټانو د انقلاب په وختونو کې وېل: کار کار دی خارجيانو دی: «پسونه!» يې شنه او سره او ژېړ رنګ کړي، او يو بل سره په جنګ خوشې کړي!
دې خبرې سره يوه لنډه ساه واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځه دېرشم ګام

«هرڅوک په خپل ځای کې او له خپلې پوهې سره په مطابقت کې دي.»

پوهه، واک، آزادي

دا هغه الهي صفات دي، چې ځانخبري اروا يې ځلولای شي. هغه ښه پوهېږي، دقيق پوهېږي، او په هرڅه؛ تر ټولو کامل پوهېږي!
نو سرنوشت مو ښکلی دی. ځکه بل کار نشته؛ «حققت» کامل دی. ښه کار، رښتينی خدمت د حقيقت ځلول دي، په وينا کې، په فکر کې، په دريځ او په عمل کې.
د کامل حقيقت په هستۍ کې هېڅ کار ته-ولو که د بل اصلاح کول هم وي- ځای او اړتيا نشته.
ځکه چې کامل «کامل» دی.
وچ به سين ته خړنګه اوبه ورکړي!؟

هينداره د حقيقت جنګ ته راوتلې

له تيلو، يا غازو، يا د اوبو، باد او لمرينې برېښنا غوښن سولرونه به خړنګه لمر ته رڼا ورکړي!؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دې انځور ته په دقت
ګورو: د بل بدلول–اصلاح
کول– دوزخ نه دي؛ نو څه
دي؟؟؟
دلته بیا هم زه له هر هغه ورور
انسان او انساني خور څخه
په ټول ځان عذر غواړم، که
دلته راغلي اندونه، نظرونه د
خپل فکر، باور او دریځ خلاف
انګیري.
باور وکړئ، موږ ټول دوزخ
سوي یو. موږ ټول د غږ او رڼا
په ستر سمندر کې د لامبلو او
معنوي غسل تازه کولو وږې
او تږي یو.

سیند او لمر، غر او جهان، او آسمانونه او هستي او نیستي پوره دي. دا د ستر کیهان لاسونه او پښې، سترګې او غوږونه، مغزونه او اعصاب دي.
له مادي–زماني فکتورونو جوړ انسانان، چې ذهني اګاهي یې د څلورو عناصرو له ویتامینو او پروتینو را شنه شوې، د «کامل حقیقت» وړوکې شوې څېرې او سیورې پر موږ کې بت شوې ودروې!
دغه وړوکی په خپل فکر، دلیل، حکم او فیصلو سره فقط د حقیقت جنګ ته راوتلی.
دغه وړوکی کیهان تر هغو، چې د خپل کوچنیوالي حقیقت تجربه نه کړي، د لوی پر مخ یې لارې بندې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کامل نه فضا ده، چې ډکه شي، نه زمانه ده، چې څوک يې انتظار شي، او نه شکل او ماده ده، چې ترلاسه او اشغال شي.
کامل فقط شته. هغه کامل دی، او بل هېڅ کار نه لري، پرته له ميني کولو.
هغه فقط مينه کوي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک له هغه کامل حقيقت څخه لېرې وغورځوي!
ټول تبعيد، ټوله فاصله او ټول ټيټوالی يا لوړوالی، فقط انساني اګاهۍ جوړ کړی.
موږ د حقيقت باران مست کړي يو.
موږ څمڅه مست سيندونه يو.
موږ د حقيقت يو تت تصور ځانپاله کړي يو.
موږ ځانپالنه د حقيقتپالنې په نوم زوروړو مانيفستونو او کتيبو کې، نسلونه نسلونه محفوظه ساتلې.

يو پټۍ رشقه يې وفوړه ته يې لا مړه بولې!

د ايډيالوجۍ بلا، انسان د خدايي سولې، آرامتيا او بسياينې له مورنۍ غېږې تښتولی او د شر جغرافيې کې ايسار کړی.
د بل بدلولو فکر، باور او دريځ هغه لومړنۍ سپين او خدايي انسان قاتل کړی. انسان يې انسان ته اور کړی. او لګيا دی، چې د ژوند په رشقه نور هم ورمېږ وکړي او لم واچوي!
خدايي انسان، له ژوند او هر ژوندي سره يو ځای د الهي شکر نغمه غږوي؛
خو ذهني شوی او ذهني اشتهاګانو په مخه کړی انسان، د «قدرت او شهرت» په لوړه اخته شوی.
د انسان جګړه په خبره پېلېږي،
خبره ذهن کې توليدېږي،
او ذهن په مادي حواسو حقيقت پېژني
او د خپلې پېژندنې تجربه د فکر، باور، اخلاقو او رسم او رواجونو په اساسي تومنه بدلوي.
ځکه نو انسان د ځان قرباني دی.
انسان خپلو مادي-ذهني استعدادونو خراب کړی.
انسان د ځان په زيارت مينجاور شوی.
آه، ځار مو له حوصلې او شريفو زړونو شم؛ لږ را څخه دمه شئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ د پرشم ګام

«تېول د خدای تعالی په لور په سفر کې دي.»

موږ باید واقعي او ناواقعي سره جلا کړو.
یوازې خدای تعالی واقعي دی.
واقعي ته له ورتللو څخه پرته بل هدف نشته.
نو هره لاره پر هغه ور روانه ده.
خو د قدرت او شهرت لوره، آزادي خوري.
دغه لوره جنګي ذهن، جنګي افکار-باورونه او دریځونه زده کوي!
بیا یې په طریقه او روش بدلوي!
بیا یې په آرامه او په شخړه ترویجوي
او د مرګ تر شېبې پورې آزاد ژوند تر قضاوت لاندې نیسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قدرت او شهرت لوږه، زړه او پخوانۍ لوږه ده. دغه لوږه هغه وخت خطرناکه ده، چې فکر - باور، اخلاق او رواج یې بهانه وګرځي. اندېښنه شته، چې په دومره اورونو بار کلمې یو دم را چپه نشي! بس څه چې خدای تعالی غوښتي وي. څه چې خدای تعالی غوښتي وي، وړاندې به خپل انسان تل ته سر ور ښکاره کړو:

مکتبونه د ایډیالوجیو په رنګینو لمبو کې

معارف د ایډیالوجۍ په واکسین اخته شوی وه. (دري ځلور لسیزې څټ ته پاتې خاطرې یو ځل بیا راویښوم) دا واکسین ډېر خوږ وه؛ ځکه نو چا د لینین فارسي شوی کتاب په ګنډه کې پټاوه، چا د دین د احیا لپاره له مصره را صادرې شوې نوې سیاسي سیپارې په ګوښه کې، او په پټه د ثواب په خاطر په مکتبیانو باندې وېشلې.

امریکایان ژاړي! خو موږ لا دومره زړور نه یو، چې زموږ پر ژوند، روزګار، سرنوشت او راتلونکې باندې د دغې یوې لوېشتي تویې شوې ویني په خاطر، یوه مینه ګره اوښکه تویې کړو.

او شاهي یا جمهوري ارګنشینان، د خپلو خانداني مړو په زور چلېدل! د هغوی په خانداني ګډ تقدیر کې حکم کول او پر دغه ملت شپني کول لیکل شوي وه! خو دا وخت د هغو بزګرانو بچیان، چې شاهي قانون ښوونځي کې زده کړه ورباندې جبري کړې وه، د شاهي او خانداني نظام پرضد په مظاهرو او لاریونونو شول.
نور هم په لاریونونو او مظاهرو شول. چا خلکو ته ځمکه د مساوات هندسه جوړوله، او چا ځمکنۍ برجونه ورانول او نقش او نګار بیرغونه یې سوځول، چې که د وعده شوې «ایتوپیا» ورکه دروازه، په ذهني ذکر او د اوږدو شپو قصیده پخولو په اجر کې را ښکاره او را خلاصه شي. هی هی! د ډوډۍ شعارونه هم ولاړل!، د خلاصون لوظونه هم په مرګ ویده شول!! دا ټول د بل د بدلولو له اوره ډک ګلځېره ځوانان هم د انقلاب او انقلاب ضد په کبرونو کې خاورې ایرې شول!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وينو ککړ سره، شنه او سپين بيرغونه

مړي دومره ډېر شول، چې چا ته ګور او کفن نه رسېده. ويني دومره تويي شوې، چې نه يې سره او نه يې شنه او نه يې سپين بيرغونه په پاکولو او وچولو پسې رسېدل. اوس يې نړيوال را غوښتي. د «روبسپير» او جورج واشنګټن د تصنيف شويو سياسي ارزوګانو، په اکاډميک غرور سنبال اته ځلو ښت هيوادونه په ښکاره او ګاونډيان په پټه، له موږ ځخه «نفر کشي» کوي!

د رنسانسي او ولسواک عقل مشعلداران، په زغره والو جامو کې، دلته د خپلو ګرځنده لېتابونو له حافظې څخه چادري پوشه ښځو او زده کړيالو نجونو، کونډو رنډو ته د سوداګرۍ، او قانوني او شورايي ادارو ته ودر بدلو لپاره ورتيا موندلو درسونه را باسي. او رښتې وايي، چې مدني ټولنه، له افغانستان څخه د نړيوالو ځواکونو له وتلو وروسته، د تاوتريخوالي د زياتېدلو له امله اندېښمنه ده!

اخر ولې معلوليت؟ ولې منفعل سرنوشت خپلوو؟ ولې موږ ټول يو مجبور نفوس ياستو؟؟؟

واجب الاحترام او غير مسوول نفوس

د جنګ جادوګر، زموږ دنګ دنګ بدنونه، د ايډيالوجيو په يکشنبه بازار کې دستچين کوي او ذهن او زړه مو د جنګ د شرابو په اعتياد اخته کوي او ځکه بې اختياره خپل سرې را څخه وژل کېږي.

ځکه وران افغانستان د روس او امريکې، ايران او پاکستان کارنامه ګڼل کېږي.

ځکه د نامدارو او بې نومه شهيدانو له ياد او خاطرې نه شرمېږو.

ځکه شکايت، او قضاوت او د نورو يو مخ ورک کول را ته مسلک ګرځېدلي.

زموږ پر اورمېږ خپله توره را خښه ده.

موږ پر ځان ماشه را ښکلې.

موږ د خپل ذهن له جام څخه د «شکران جامونه» ځښلي.

له دغو اوږدو خبرو سره به يوه بله دمه هم واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه دیرشم ګام

«یوازې خدای تعالی واقعي دی، پرته له هغه هېڅ شی واقعي نه دي.»

موږ په جنګ پیدا یو. موږ یې جنګي را لوی کړي یاستو.
موږ مجبور سربازان او مجبور وژونکي یاستو!
زما د ماشومتوب چیغې د ټوپک له چیغو ټیټې وې!
او تر اوسه پورې زما غږ، زما خبره، زما د زړه وینا،
د ټوپک له غږه ټیټه او وروسته پاتې شوې؛
ځکه د ټوپک چیغه لومړی جایزه اخلي او د معصوم غږ په زرینو اشارو او نښانو کې پټه نوې وینا،
د فکر او فتوا د ګمرک د قاضیانو او مفتیانو، تر قلم لاندې چلیپا خوري!
او ددې خطر شته، چې قواله دار مفتیان، د سرنوشت په پاڼه، ټوپک ورته رسم کړي!!!
ښه څه چې خدای تعالې غوښتې وې!
پرته له خدایه هېڅ «قدرت، پوهه او آزادي» نشته.
موږ وژل په ماشومانه لوبو کې زده کوو.
موږ ته یې جنګ د غیرت په ناوکې کې پټ کړی.
دلته نظم د وژلو پړوني او دستار شوی.
دلته ننګ او غیرت د ژوند وینه خوري.
دلته هم په ادب او هم په عرف کې بل کچه، ناچله، او بیګانه معرفي شوی.

دا انځور مې هم له انترنت څخه را کښته کړ. اوس وخت زمري د ژوبڼونو يو هستوګن دی. او موږ وايو، ټول زمريان ياستو! ښايي له دې کبله نړۍ خپل ټانکونه او طيارې را باندې ګرد را چاپېر کړې وي. پرته له محدود شمېر افغانانو-دو پاسپورته وو- نر څوک دی، چې له دې اورلنې جغرافيې نړۍ ته پښه ور کښېږدي! آيا نه غواړو له انسانيت سره، له ژوند سره، له مدنيت سره آشنا شو؟؟؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته «بل» دوزخ دی، دوزخ دی، دوزخ دی!!!
دلته جنګ د کورنیو ورځنی درس دی.
دلته توره او ټوپک، لاسي بم او واسکټ د کورونو دیوالونه، تاخچې او نور ځایونه ښایسته کړي.
دلته جنګ په فرهنګ اوښتی.
دلته ماشوم د مور له تیو سره د لاسونو حرکات زده کوي؛ خو د اختر په ورځ، چې کوځې ته راووت، د پاکستاني پټاقیو او پلاستیکي ټوپکونو په ذوق او شوق اخته کېږي.
بله ورځ، د یوه ځانګړي فکري–باوري دریځ په خپلولو سره، په خوله او په کوتک، په توره او په ساطور، په ټوپک او په واسکټ او په څه شي او څه شي سره، د بل بدلولو په لښکر کې . ټولعمره عسکر کېږي.
زموږ کورونو کې یوازې د «شهیدانو» عکسونه مجاز ګڼل کېږي.
شیهدان مو په وسله او چانټه، لاسي بم یا ارپي جي راکټ انداز شانداره ښکارېږي.
د شهید څېرې، برېت او ږېرې، ادا او د سترګو تور و برېښ، زموږ حواس، ذهن او حافظه په جګړه تغذیه کوي. موږ کې جنګي کلام، جنګي فرمان، جنګي نغارې بغس کوي.
جنګ د «زئوس» او «هلاکو» کار دی.
جنګ د نفس بچی دی او موږ خپل څنګ سره ودرولی او په خپله ککره «خان» کړی.
جنګ د قدرت لوړې اختراع کړی.
د جنګ میدان کې د سړي شهرت پیدا کېږي.
او په څېره معاصر او نازک؛ خو په زړه وچ، زوړ او تیره ګرځېدلی انسان جنګ –د بل بدلولو جنګ- یوازې او یوازې د «قدرت او شهرت» د نفساني اشتها لپاره اختیار کړی.
اخر څه وکړو، جنګ را ته د ژوند مالګه جوړه شوې!
نوم یې توریالی را باندې ایښی.
تاریخ مو جنګیالی ډرامه ده.
د مکتب د کتاب شعري برخه هم ماته قسم را کوي:
«که په میوند کې شهید نه شوې...»
مزل اوږد شو، لږه دمه به واخلو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

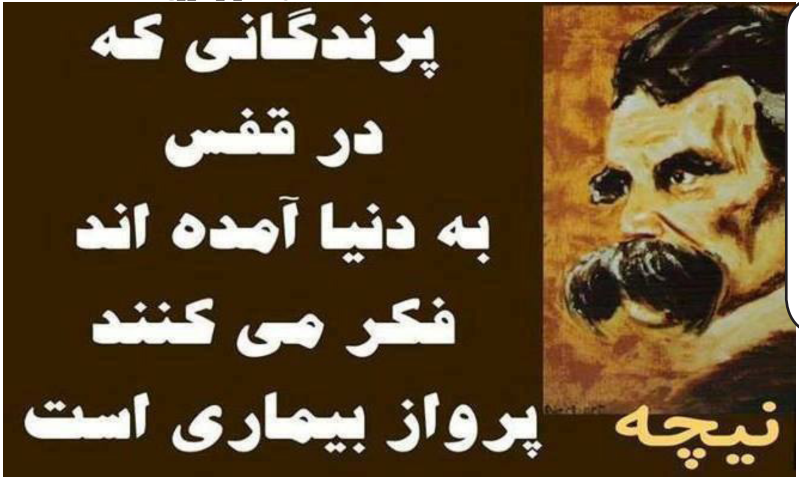

«ښادي یوازې په ابدي کور کې موندل کېږي.
او تر هغې ورځې، چې حقیقي «زه» پرته له خدایه
د بل څه لټه کوي، د خدای د اقلیم په لور به سفر
ونشي کړای؛ بلکې ددې خاورینې دنیا په زنځیرونو
کې به زنداني وي.»
«ته څه غواړې؟ په آزادۍ کې ژوند او له خدای
سره، که په زمکني زندان کې د وخت تېرول؟»

اته دیرشم ګام

د قدرت او شهرت لوږه
اعتراف کوم، چې موږ ټول دوزخ سوزولي یاستو.
حقیقت لري، چې موږ ټول د غږ او رڼا په ستر سمندر کې د لامبلو او معنوي غسل تازه کولو وږي او تږي یاستو.
خو دغه انسانخوره «جنګ دوزخونه» مو پخپله په خپلو کورونو را ننو ېستل!
راځئ له ځانه وپوښتو:
«له نني انسان څخه آزادي کومو دیوانو غلا کړې؟»
«جګړه ولې را پیښه ده؟»
«موږ خدای تعالی پیدا کړي ولې ویرجن، ژړندوکي، نامراده او په قاتل او مقتول بدلېږو؟»
«که «زه» د ژوند او آزادۍ غل ونه اوسي؛ څوک به قتل وکړي، څوک به په بند او زولنو کې ولوېږي؟؟؟»
که لږ ګریوانه ته سر ور کښته کړو، نو ښایي خپل قاتل را ته ژوندی مقتول جوړ شي.
ښایي یو مقتول را ته وژل شوی قاتل ښکاره شي او په دې توګه یو مخ معتبره انساني خیره راته تر ټولو لرغونی؛ خو پټ او ناپېژندلی شرم

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړ شي.
د هر قتل په خاطر، د انسان هویت داغ خوري.
په هر قتل سره، «شرافت» را ځخه پردی کېږي.
په هر قتل سره، «حقیقت» لېرې کېږي؛ ځکه قتل او حقیقت سره لېرې دي.
حقیقت کامل دی. کامل یوازې ځلولو ته اړتیا لري. کامل مینې ورکولو ته اړتیا لري. کامل ځان وېشلو، او هرڅه په ځان کې ډوبولو ته اړتیا لري.
هغه مهال چې وایو «پلانی ارمانجان ولاړ!» آیا ارمانجن یې داوه، چې خپل قاتل ووژني؟
یا به داسې وي او یا به زموږ فکر-باور سودايي شوی وي او خپل مبارک شهید به د یوه قتل قرضدار را معلومېږي!
«خدای تعالی ژوند پنځولی او انسان جګړه را وېستلې!
د خدای تعالی په منلو سره ولې سودايي کېږو، ولې ځانته د نورو په هکله د قضاوت حق ورکوو؟
ولې الهي ارادې ته موقع نه ورکوو، چې خپل سپین حکم جاري کړي.
کوم عقل دی، چې الهي پوهه چلنج کړي؟
کوم قدرت دی، چې الهي قدرت وننګوي؟

مور او تاسو حکمینه ګورو! حکمینه خور د نارینه وو جامې اغوندي، پګړۍ تړي او نارینه وو سره سم ګام اوچتوي. ښايي هغه غواړي وښي، چې نارینه کولای وخاندي، ژوند وکړي او ژوند په مینه کولو سره ښایسته کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوم شي مينه ده، چې د الهي مينې ځای دې ونيسي؟
د معنويت الفبا داده: پوهه له خدای تعالی سره ده، قدرت له هغه سره دی، مينه د هغه ده!
نور هرڅه دروغ، جعلي، بازاري او د انسان ذهني-نفساني محصولات دي.
دې سره زموږ قضاوت په شرم بدلېږي.
زموږ جګړه نفسي فرمايشاتو راوېستلې.
ځکه نو «جګړه انساني جرم دی»
ځکه چې «حقيقت» د خدای دی او هغه کامل دی.
او کامل ځې هېڅ نه ځايږي. کامل فقط مينه کولای شي. او موږ لومړي درجه سوي به څوک لېږې وغورځوي!
ښه ده بيا ووايو:
ای خدای تعالی!
زموږ اراده نه ستا اراده دې په هرڅه کې جاري شي!
ځلور پنځه لسېزې کېږي، چې دلته انسانانو پر يو بل چړې راايستلي او د خپلې محدودې انساني اګاهۍ-مرغۍ عقل- په دودجنه رڼا کې،
د نورو انسانانو د ژوند، آزادۍ او ګټو په اړه قضاوت او عمل کوي.
آه ه ه ه! تر دې ځايه د حروفو په بوټانو، جامو او ځېرو کې راغلم! نور به لاس ونيسم. لږ به صبر شم، چې بد هضمي پېښه نشي.
اخر دې ځنګ ته چليپا،
بل ځنګ ته چليپا،
مخته چليپا،
څټ ته چليپا،
لاندې او سر د پاسه چليپا...
هره خوا چليپا!!!
همدې منځ کې به يوه بله دمه واخلو!

...m: The Digital Library

نهه دیرشم گام

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسلیمېدل دي.»

د معلولیت کلچر

موږ یو معلول ټبر!
موږ یو مظلوم نسل!
موږ نه د جنګ وو، نه مو انقلاب پېژانده؛
نه مو نیول زده وه، نه بندیانول!
موږ نه د چاندماری کسب او کار زده وه او نه مو چا ته ټنډه تروه کېدله!
موږ آرام وو. آزاد وو. په خپل کار او بار لګیا وو.
چې دغه کتابونه، شوروي او مصر کې تحصیل یافته وو را وړل!
(کتابونه، مکتبونه، ایډیالوجی) را پورې سره اورونه شول.
اورونه په خوله راغلل.
موږ اورلن ښاماران او اورلني شیشکي شولو!
موږ نه غوښتل، دا ټول را باندې وشول! موږ یې ناچاره او مجبور ولیدلو، او راباندې ویې

آیا هغه وخت نه دی راغلی، چې د بل بدلولو کتابونه اور واخلي او زړونه پاچاهی ته راووځي؟
بې د زړه له پاچاهی، بې د زړه له مشری مینه نشو کوای. مینه زړور زړه غواړي. لکه ماشومان چې زړور دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړل!
کار زمور وه، کر زمور وه، سرې تودې زمور وې، خو درمندونه خانانو او ملکانو بارول.
زمور ډوډۍ غلا کېدله! ملکانو او خانانو «فیوډالانو!» زمور د پلرو د کلونو زحمت غلا کاوه، حکومت یې څټ ته وه! پولیسو یې په امر بزګران وهل دربول! زمور د عرض او داد مخه بنده وه! هماغه وه، چې له مجبورۍ مو د عادلانه وېش فلسفې او اقتصاد ته مخه کړه او دغې فلسفې آن د اردو ځوان افسران د وسله وال انقلاب کار ته را ماث کړل!
په رڼه ورځ راووتو او د بې عدالتۍ په کور مو د جټ الوتکو او پولادي ټانکونو اورونه را کوز کړل. طفیلي سرداران مو له ارګه وشړل! د کرګرو او کارګرو زبېښاک مو ختم کړ. کلیوال معلمان مو وزیران کړل، او بزګران مو په کوپراتیفونو او سواد زده کړې په کورسونو کې شامل کړل! نجوني مو زړو او کونډو خانانو، سردارانو ته له ودېدلو را خلاصي کړې. او سره خوله مکتبیان مو، د چټکو زده کړو له لارې، ضابطان، خوردضابطان کړل. او په خپلو سپینو او تورو غرونو کې د امریکې، فرانسې او انګلستان جنګ ته ور ووتو!
خو امپریالیزم چاره پاکستان ته په لاس ورکړه. او هغه بیا د اقتصادي او ټولنیزې نابرابرۍ پرضد زمور جاري کړو فرمانونو څخه بېزاره ملایان، د نوي عدالت لپاره د برېتورو شازلمو د نظام پر ضد را ولمسول!
ملایانو مکتبونو ته اور واچاوه. معلمان له کلیو کډه بار شول. څوک څارندوی کې، څوک اردو کې، څوک اطلاعات دولتي کې شامل شول او له هغې ورځې ښارونه او کلي سره په جنګ شول.
یو خوا ځوان، سپین، بریتور معلمان، بل خوا خدایي قهر وېرولي ساده، شډل، په الف او با ناخبره بزګر د یو بل مقابل کې صف ودرېدل!
معلمانو کوښښ کاوه، خپل پلرونه د خان او ملک له تسلطه را خلاص کړي. او د شوراګانو هڅواد په بېغرضانه مرستو سره، مصادره شوې ځمکې میکانیزه او هغوی د «کور، ډوډۍ، کالیو» خاوندان کړي. د ټولو لوښې او زامن دولتي مکتبونه خلاص او خارج ته په تحصیل ولاړ شي. او افغانستان د زیار کښو باسوادانو، د برابر وېش په یوه نمونه ټولنه بدل شي.
خو بزګرانو او کلیوالو، بې د ملا له فیصلې هېڅ شي ته لاس هم نه وروړ! هغوی نه ډوډۍ ومنله او نه مخلوځې، نه درېښی او نه یې هم دې ته غاړه ایښودلې کلیوالې کورونه یې په روسي ډوله مکروریانو بدل شي.
هماغه وه، چې زامن او پلرونه زور ته سره ووتل.
یو ورځ دا غر، بله ورځ ها دره،
یوه ورځ دا کلی، بله ورځ هغه علاقداری،
یوه ورځ دا ولسوالی، بله ورځ ها بل ولایت...

(c) ketabton.com: The Digital Library

همداسې په منډه منډه ټول افغانستان د زوی او د پلار، ورور او ورور ترمنځ، د بې سره او بې بره جنګ لوی میدان شو.
یوه خوا سره انقلابیون(شورویان) او بله خوا امریکایي امپریالیزم د «تورې ارتجاع» په وسیله، د پاکستان اسلامي جمهوریت تر چتر لاندې، د خپل خپل خدای په زور سره ونښتل. د مادي او اجتماعي عدالت نړیوال پاسوال (شوروي اتحاد) هم په یوه داسې دلیل، چې یوازې ځانته یې د قناعت وړ وه، په افغانستان راننوت. هغه لومړی د افغانستان ښارونه، بیا کلي، بیا غرونه لټ پر لټ کړل، خو په یوه امریکایي سپیشل فورس وانه وښتل. پوره یوه لسیزه کې یې، د یو درجن عکاسانو، جورنالستانو، او دیپلماتانو نومونه اعلان کړل، چې افغانستان ته د جاسوسۍ په تور راغلي او دوی نیولي ول.
شورویان ورک شول، خو د شورویانو پر ضد د جنګ نغاره پوره څوارلس کاله په شورماشور وه!
بیا د جنګ بل فصل راووت. ددغه جنګ میدان ښارونه وه او کابل ښار، د ملک په سطحه، د جنګي ښارونو په سر کې ؤ. اوس نو د جنګ قومانده په الله اکبر ورکول کېده. هره ګولۍ په الله اکبر سپره، د دښمن په ټټر او ککرۍ ننښتله.
اوس د جنګ ژبه یوه وه،
ادبیات یې یو ؤ،
فکر او عقیده یې یوه وه،
سپاهیان، ببرغونه او قوماندانان یې هم یو رنګ او یو خبل ول،
خو په همدې جنګونو سره، د جنګ د مقتولینو او ماتو ګوډو، وړو زوړو شمېره درې څلور میلیونو څخه واوښته.
او دغه زور ټول په ځان کې اوبه کړل.
هرې خوا غوښتل مقابله خوا بدله یا (اصلاح!) کړي.
دلته څه جنګونه انقلابونه چې شوي، ټول یوه ریښه لري: د بل بدلول- اصلاح کول!
د تېرو درې څلورو لسیزو نسلونو، د یو بل په بدلولو سره، وینه توېول دلته فرهنګ کړل.
خو اوس داسې بربښي، چې کتابونه د زړښت ناروغۍ وهلي دي.
مکتبونه سرکوزي شوي دي.
بیرغونه له ډېره شرمه را لوېدلي دي.
دغو مړو کتابونو او د بل بدلولو ژوندخوړولو او ژوند خوړونکو فلسفو، او ځاناخبرو عقیدو دلته ټول انسانیت مات کړ. موږ اوس هم بنیادمان یاستو؛ خو انسانیت مو په شک کې دی!
اوس په اته څلوېښتو دموکراتیکو ملکونو کې بره ناسته امریکا راغلې چې موږ ته د دموکراسي او لیبرالیزم واکسین را ولګوي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

او غرونه بیا اورشیندني کوي. د فاسفورسو، امونیم نایتریتو او واسکټونو په دغو اورونو کې، زیاتره زموږ لوڅ مخونه، لوڅ سرونه، لوڅې پښې او ډډې سوزي.
دا هم مجبور دي؛ ها هم مجبور دي!!!

څنګه یې کوې، راباندې وشول!

آخر موږ خو نه غوښتل؛ ټول را باندې وشول، او را باندې کېږي!
ما هېڅ نه دي کړي!
زه له ګناه معصوم یم! دا ټول خارجیانو وکړل!! خارجیان دې تاوان ورکړي!!!
خارجیان دې دا وطن آباد کړي.
خارجیان دې دلته سړک، او برق، او زراعت او صنعت جوړ کړي.
اخر خارجیان ډېر ملامت دي.
اخر ولې داسې سراسري معلولیت؟
ولې دومره پراخ انساني منفعلیت؟
آخر ولې موږ ټول مجبور نفوس یاستو؟؟؟
څه شول ها سینه چاک بل بدلوونکي (اصلاحګر)؟ څه شول ها کرکجن دوزخي بل اصلاح کوونکي (بدلونکي)؟
په جبلستان، په وزیرستان، په نورستان، په تورکستان او پښتونستان کې، د ملا په جامه کې مرګیال جنګیالی مجبور دی.
سرباز مو مجبور دی، ملا مو مجبور دی.
قاتل مو مجبور دی، مقتول مو مجبور دی.
زوم مو مجبور دی، ناوې مو مجبوره ده.
او مجبور بیا معلول دی!
ارګوال مو مجبور دي، کوټه وال مو مجبور دي! واړه او زاړه را په کې مجبور دي.
ټول را پکې مجبور دي.
یو را پکې ناممجبور نشته!
هر کار مو مجبوري ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينښه او خوب مو د مجبورۍ دي.
ژوند او رواجونه مو د مجبورۍ دي.
ودونه او خيراتونه مو د مجبورۍ دي.
سيالي او شريکي مو د لويې لويې مجبورۍ نښې دي.
ژوند مو د مجبورۍ عبادت او اطاعت دی.
حتا بدې خبرې، بد نېتونه، بد رفتارونه، بد چلندونه، بد بد جنګونه،
وهل، نيول، بنديانول، په پانسی خېژول، مو له مجبورۍ دي.
په داسې يوه خدايي هېواد کې چې هم پاچا مجبور وي، هم غل، هم پوليس، هم قاضي، هم مفتي، هم ملا، هم په ډالرو سپور روښانفکر،
هم بډېخور، هم بډې ورکوونکې،
هم مدني فعال او هم بهرنيو فوځونو سره په ډالرو مقرر ترجمان (چې په خطري شپېو کې يې ياسين په خوله وي) مجبور وي!
نو د مجبوريت په يوه داسې زندان کې څوک آزاد پاتې شو؟
بيا دلته د کار او د ميدان او د ژوند سړی څوک پاتې دی؟
نو ميدان د چا شو؟
واک د چا شو؟
واکمن څوک دی؟
او موږ مجبور، معلول او د نورو د کارونو او فعالو علتي دريځونو پسمانده او تفاله نه شو؛ نو څوک شو؟؟؟
د مجبوريت دغه دوزخ کې، آزادي، استقلال، تاريخي افتخارات، جنګآورۍ...څه شی دي؟؟؟
آخر علت څوک دی؟
آيا که خدای په روس او امريکې را قيامت کړي،
زموږ عاجزانه (زنانه) مجبوريت به ختم شي؟
نور به معلول نه وو؟
سوال به نه کوو؟
موږ به د خپل ژوند او سرنوشت او نن او سبا خاوندان شو؟
زموږ ورځ به ښه شي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

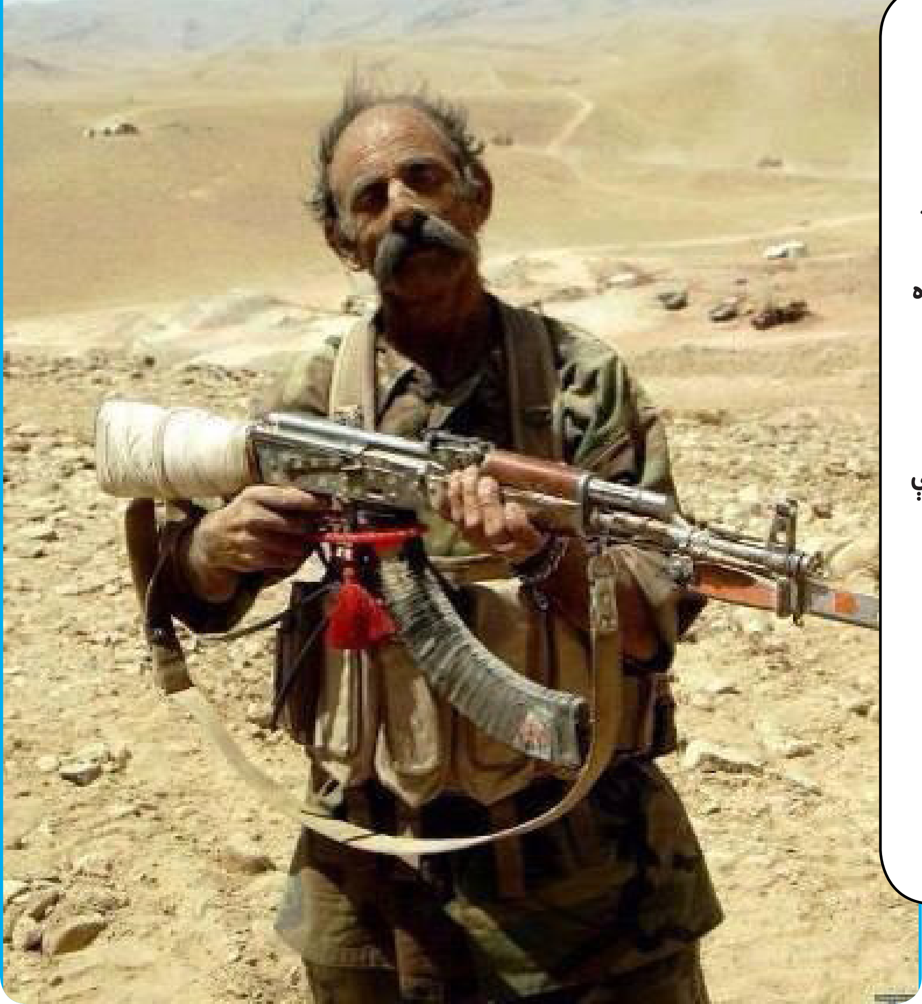

دا څوک دی؟ چېرې دی؟ له کومه شو؟
څه يې وکړل؟ څه پرې وشول؟
باور وکړئ، چې زه هم نه پوهېږم! خو ور ته
ځير شئ. دا عکس ذهن کې لس کاله شټه ته
يوسئ. داسې لس لس کاله نور هم شټه ته ولاړ
شئ. اوس يې د مور تي ته پروت وګورئ...
هااااى، ذهن-د بل بدلولو ذهن له انسان څه بده
بلا جوړولاى شي!
که دی ماشومانو ته په لاس ورشي؛ نو ټوپک
به ترې واخلي. ټوپک به مات کړي، په تيرو
اوسپنو به يې نغرى جوړ کړي، او پر لرګو به يې
اور بل او کچالان پاخه کړي او دې سره به بوډا
ماشوم ته د مور د شيدو بوى ور په ياد شي!

(ته څوک يې؟
تر اوسه چېرې وې؟
او د ژوند دومره تجربې د څه لپاره وې؟
چې ورته ځير شوم هر سړى تنها و،
هسې د لېرې نه هجوم ښکاري.)

څلوېښتم ګام

ځمکه د انسان د ښکار ځنګل

اه، نشوم موسیقار، چې په دومره نعرو کې سپینه مینه
ګره لمبه شم!
لمبه شم او له ماشومتوبه را څخه ورک پلرني – خدایي
کلي په لور خپله وجودي برخه والوزم!
آرام شم،
بې غږه او بېغمه شم!
او نور په ځمکې کې – چې د انساني ذهن تر ښکیلاک او زېبښاک لاندې، د انسان د ښکار په ځنګل بدله شوې – یوه انساني خبره، یو انساني کار او یو انساني فعل ترسره نکړم!؟

خپله محکمه:

آیا کولای شم، د یوه مقتول د کبر شناختې، عکس، یا لکړه باندې را ځړېدلي، د

**دا جنګیالي د څه لپاره، دا وسلې د څه لپاره؟
باور وکړئ، کار ختم دی، نشته داسې څوک چې ماشه پرې راکش شي.
شکر کوم چې په هېڅ انسان مې ماشه نه ده را کش کړې، خو په مینه ناک آواز وایم چې دا کلمې د هېڅ شریف انسان سپکولو لپاره نه کاروم. ټوله هڅه مې دا وه، چې ددې هېواد له هر ربنتیني او خدا دوسته بچي سره، په هغې تراجیدۍ وژاړم، چې پخپله مو ځانته سرنوشت کړې.**

(c) ketabton.com: The Digital Library

واده د اولې شپې د زري کميس ريښکيو کې، د يوې ګلمخې خور او مور د وچو شويو چيغو له زبوم وهلې حافظې څخه ځان سلامت «تېر» کړم؟
آيا کولای شم، د وطن هره کونډه خور يا مور يا لور، په دې خبره «دنيا زما او ستا نه ده!» له خپلې مخې لېرې کړم؟
آيا کولای شم، د مثالي عدالت په تله کې د يتيم اوښکو په مقابل کې، د بنجاره نانځکه، يا هوايي پوکانه کښېږدم؟
آيا کولای شم، د شهيد په نامه، له دولت څخه درې سوه روپۍ تقاعد واخلم؟
آيا کولای شم، د شهيد د ورثه په نامه حج ته ولاړ شم؟
آيا کولای شم، د خپل سور کفنه، سوځېدلي، او شنه اوښتي شهيد د کبر په خاوره، د خپل ماشوم «نظر وچ» کړم؟
او آيا کولای شم، د خپل زوی، ورور، پلار د قتل په تور، خپله قاتل شم؟
که ځواب مې هو وي؛ نو بنيادم به وم؛ خو انسان به نه وم!

تاسو هم لاسونه را سره پورته کړئ!

زه له هر هغه انسان ورور او انساني خور څخه په ټول ځان عذر غواړم، که دلته راغلې اندونه، نظرونه او بحثونه د خپل فکر، باور او دريځ خلاف انګيري!
زه دښمن نلرم. او هېڅوک پخپله دښمني نه پېژنم؛ ولو که څوک وغواړي، له پاسه په سر پښه را کښېږدي!
بس په همدې ځای در څخه جلا کېږم:
خدای تعالی دې مونږ د خپل عشق او رحمت په اقيانوس کې داسې ډوب کړي؛
چې پرته له بې قيد او شرطه مينې او لورينې هېڅ احساس را پاتې نشي،
پرته له مينې کومه خبر په خوله رانشي،
پرته له مينې کوم کار مو له لاسه ونشي،
پرته له مينې په کومه خوا زمونږ پښه ولاړه نشي،
پرته له مينې هېڅ فکر، تصور او خيال زمونږ زړه او ذهن کې پيدا نشي: ګوندې که داسې د بل بدلولو عادت مو د تل لپاره ختم شي!
ټول ژوند الهي باران دی. نو د څه شي شکايت وکړم، په څه شي قضاوت وکړم!؟
نو ای لويه خدايه!
ای د عشق او رحمت بې شانه سمندره! زما اراده نه؛ بلکې په هر کار کې دې ستا اراده جاري شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوڅلوېښتم ګام

من گُنگ خوابدیده و عالم تمام کر
من عاجزم زگفتن و خلق از شنیدنش
شمس

دا ګام به په ګډه لیکو. خو زه تسلیم یم! دلته ستاسو ګام دی؛ نو بسم الله کړئ: (................................)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پای دمه

دا ددغه مزل د پای دمه ده. زه خاموشېږم؛ ببخي خپله خوله ترم. تاسو هم خپل شريف خاموش حالت خوندي ولرئ. دلته د غږ او رڼا ستورمزلی، په غير شخصي ارادې سره غږ شيندي: هغه په تبتي راهب مشهور دی؛ خو په ظاهره ربازار تارز نومېږي، او د «رود پر غاړه پردي» شاعرانه کتاب کې خپل شاګرد ته د «حقيقي تسليم» تر سرليک لاندې، د غږ ژوندي ژوندي غشي اوروي:

حقيقتي تسليم

«تسليم، خدای ته د رسېدلو لار ده.»

«خدای ته د رسېدلو لار، خدای ته تسليمېدل دي؛ په روح سره، پوره او بشپړ! داسې چې ستاسو ترمنځ هېڅ واقع ونشی!»

«تسليم يوازينۍ لار ده! تل ځان د هغه پر مخ پرانستي لره، د هغه او د هغه د عشق په لور، او هرڅه چې کوي، باور پرې وکړه!»

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هغه وخت دې چې د حقيقي تسليمېدلو هنر زده کړ، روح په رښتينې معنا سره، له خاورين معبد څخه وېستل کېږي، او مخ پورته، هغه ځای ته چې دمخه ورڅخه راغلی وه، لوړېږي.»

«يو ځل چې دروني ژوند درک کړې، بيروني ژوند بيا غير واقعي او ناڅيز، ډېر ناڅيز در معلومېږي.»

«ته د پروردګار سعادت ته لاره مومې...هغه وخت بيا په هرڅه کې او ټولو وجودونو کې، الهي هستي مشاهده کوې او همدا شان په ټولو پېښو کې د هغه مقصود پېژنې...»

«خو د هغه عشق هغسې ګوره، چې په ټولو وجودونو، ټولو قدرتونو، ټولو شخصيتونو، او آسمان کې ټولو خورو ورو شکلونو کې را څرګند شوی.»

«او هغه د ژوند څټ ته (له سترګو) پټ دی.»

« د تلپاتې نيکمرغۍ سرچينه، د ځان ليدل دي په ټولو کې.»

«په داسې حال کې، چې د بشر ټول درد او رنځ، د ځان دننه د همدغې الهي هستۍ کشفول دي.»

«ښادي يوازې په ابدي کور کې موندل کېږي. او تر هغو چې ستا اصلي وجودي برخه، پر ته له خدايه د بل څه په لټه کې وي، د خدای د اقليم په لور به سفر ونه کړي؛ بلکې ددغې خاورينې دنيا په زنځيرونو کې به زنداني وي.»

نو «ته څه غواړې؟ له خدای سره په آزادۍ کې ژوند کول، يا د ځمکې په جېل کې وخت تېرول؟»

نوره نو دمه ده، دمه ده، دمه ده...!

برکت مو نصيب شه!

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library